

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is,

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, október 30-án.

299. szám.

Buborékok.

Az obstrukció álló vize már kezdi fölvetni a buborékokat, az apró-cseprő lovagias ügyeket. Megállani ennél a jelenségnél nem érdemes, mert számtani bizonyossággal jelentkezett eddig is minden obstrukciónál. Azt tartják róla, hogy levezeli a fölös szenvedélyeket, tehát tisztító ereje van, de ez nem olyan bizonyos. A régi obstrukciókat legalább nem az ilyen buborékok tisztították meg.

Több figyelmet érdemelnek azok a feliratok és határozatok, amelyek a parlamenti vitába próbálnak beleszólni. Azt lehetne mondani, hogy a közvélemény buborékai. Csak hogy a közvélemény még kevésbé mérhető meg, mint az obstrukció. Mindegy. Mikor a szegedi népgyűlés megküldte feliratát a törvényhozásnak, hogy rendelkezze az önálló vámterület iránt, a szélsőbal azt mondta rá, hogy az ellenzéki közvélemény megmozdult. S mikor tegnap a csongrádi határozat híre megjött, hogy Csongrád sorra provokálja a megyék és a városok nyilatkozatát az obstrukció ellen, erről meg a többség mondotta, hogy ime a közvélemény mozogni kezd. Kölcsönösen azonban az ellenzék és a többség is gyártott közvéleménynek nézi a másik tábor portékáját. S talán nem is egészen alaptalanul. Mert az ismeretes, hogy a kérvények és a feliratok nem igen szoktak az adózó népnek eszébe jutni. Egy kis figyelmeztetés mindenkor elkél nála s a néppárt például tudna róla valamit

mesélni, hogy milyen műhelyben készültek azok a börzeellenes feliratok. Elárulta különben őket az egyenruhájuk. Mindazonáltal a törvényhozás tartozik a kérvényeket komolyan venni, jöllehet azok az aláírók talán nem is tudják, hogy mi az a börze, amelyet meg akarnak adóztatni.

Az következnek ebből, hogy a többség és a kisebbség egyáltalán ne bolygassa sem a szegedi, sem a csongrádi határozatot. A mohácsi vész után való időkből meséli a história, hogy minden vármegye oligarchája gyártatott magának pénzt és az oligarchák egymás közt hallgatag elfogadták a különböző hamisított pénzeket, mert igazi pénz nem volt az országban. Ilyenformán be kellene érnie a pártoknak a provokált közvéleményvel, mert igazi nincsen. Aki higgadtan néz körül az országban, látni fogja, hogy azok az érzékeny fokmérők sem igen mutatnak változást, amelyeket tiz esztendővel ezelőtt még egy ellenőrizetlen Balkán-hír is örült mozgásba hozott. Semmi. Csodálatos nyugalommal nézik a parlament apró játékaikat s ha úgy tetszik néha, hogy a börze, a kereskedelem és a gazdaság mégis figyel a törvényhozásra, ez sem a nyugtalanságot jelenti. Senki sem tart tőle, hogy a legvadabb obstrukció is komoly válságot okozhatna, de a fejüket mégis csóválják, hogy mivé tudott fajulni a parlamentárizmus. Többet az a bizonyos közvélemény magától nem tesz. Egyébre

legfőleg csak rá lehet venni, Szegeden és Csongrádban egyaránt.

A parlamenti ellenzék azonban egy kicsit követelőző. Azt szeretné, hogy az ő közvéleményét ismerjék el igazinak, ellenben ő nyugodtan paskolhassa azt a másik közvéleményt, amelyik az obstrukció ellen a csongrádi határozatban megszólalt. Ez pedig nem járja. Vagy elfogadjuk kölcsönösen az egymás hamisított pénzét, mint az urak, vagy pedig mondjuk ki nyíltan, hogy igazi pénzünk nincsen. S akkor rendben van. Maradjon az ügy a parlamenté s ne szólaltasson meg senki olyan rétegeket, amelyek maguktól nem szólalnának meg. De ha a szélsőbal azt akarja elhítenni, hogy van az országban közvélemény, mely obstrukció árán is akarja az önálló vámterületet, akkor élje bele magát abba a gondolatba is, hogy lehet egy másik, jóval nagyobb közvélemény, mely az új kiigyezés kedvező eredményeit szomjazza és a legnagyobb felháborodással utasítja el az obstrukciót. Mert ha a szélsőbal néhány tagja Szegeden elfogadtatja egy népgyűléssel a maga határozati javaslatát, az sokkal kevésbé közvélemény, mint amikor egy városi közgyűlés fogad el egy határozatot. A népgyűlés ugyanis még sokkal könnyebben kezelhető instrumentum, mint egy meglehetősen ellenzéki város képviselőtestülete. Tehát: vagy — vagy. Ugy gondoljuk ugyanis, hogy a mostani obstrukció során az ellenzék ki akarja éhezteni a többséget, amikor

Adalékok a kor történetéhez.

Elnök: Tisztelt Ház! Megnyitom az ülést.

Felkiáltások a baloldalon: Szavazzunk!

Elnök (nagyot néz, aztán vállat von):
Mint hogy a tisztelt Ház szavazni kíván, tehát szavazzunk.

(Fehér lapot hoznak balról.)

Elnök (megnézi a fehér lapot): Husz képviselő ur holnapra is kívánja a névszerinti szavazást; tehát holnap szavazzunk.

Hang a szélsőbaloldalon: Csütörtökhöz egy hétre szavazzunk!

Elnök: Csütörtökhöz egy hétre is szavazzunk.

Másik hang a szélső baloldalon: December 1-én is szavazzunk!

Elnök: December 1-én is szavazzunk.

És így megy ez már két hét óta és fog tovább folyni, az ég tudja, meddig. Mi, szegény adófizetők csak nézzük, az adófizetők természetrajzilag megállapított legfőbb ismeretű tulajdonával, türelemmel. Ők pedig szavaznak; erélyesen, lelkesen, hősiesen szavaznak.

Régebben azon boszankodtunk, hogy a jobboldal mindig azt kiáltotta, hogy „szavazzunk!” Most a baloldaliak, úgy látszik, megirigyelték ellenfeleik fényes szerepét és most ők kiabálják, hogy „szavazzunk!”

Hát ez is jó. Nem is szóljuk meg érte az ellenzéket. Tudjuk, hogy a politika a legtöbb esetben nagyképu ostobaság. Régi meggyőződésünk. Csak hogy nem merjük kimondani. De ha ezt tudjuk, hát nem mindegy az, hogy ki politizál? Hadd politizáljon kissé az ellenzék is. Különösen pedig a szélső baloldal, mely titkos szerelmünk; még jogászok-runkból. És tudvalevő, hogy a közjogi szerelmekből az ember soha sem gyógyul ki egészen, mint abból a bizonyos első náthából.

Tény az, hogy a szélső baloldalt nem hagyjuk. Még ha szavaz is. Az ő emberei a mi embereink. Tiszteljük Kossuth Ferencet, kit tiszta idealizmusa és nemes páthosza a mindennapiság fölé emel. Imádjuk Eötvös Károlyt, aki oly okos, hogy folyton összetévesztjük Szilágyi Dezsővel. És szeretjük régi jó pajtásunkat, Hentaller Lajost, aki vad, mint a párducz, és naiv, mint egy realiskolai eminens. Nem bíráljuk tehát pártjukat. Hadd csinálják meg saját különleges Babel-tornyukat. Sőt hadd csinál-

ják meg a Babel-torony paródiáját, mint olyanok, akik fölfelé akarnak emelkedni a nemzet önállóságának egébe, és lefelé építenek, a nemzet határozó joga megsemmisítésének örvényébe. Reméljük, hogy a parlamentárizmus őrző istene nem fogja őket szétkergetni a választókerületek szélrózsájának minden irányába, hogy ott mindenki a maga nyelvén elpanaszolja, mennyire szereti hazáját és — mandátumát.

Egyet azonban mégis csodálunk. Azt, hogy ezek az urak, akik jól tudják, hogy mit csinálnak, végzetes romboló munkájukhoz oly vigak tudnak lenni. Vicszezelnek. Hahotáznak. Ujongnak. Ha a természet nem tiltaná, még szellemesek is volnának. Megvalljuk, hogy az egész obstrukcióban az obstruálók féktelen jókedve a legfeltűnőbb jelenség. Ugy vagyunk vele, mint a német tudós a debreczeni deákokkal.

Ez a német tudós az európai népfajokat tanulmányozta és eljárt Magyarországon is mindenfelé vizsgálódni. Elment Debreczenbe is, hol a „Bikában“ vacsorálván, nagy érdeklődéssel nézte, mint vigadnak a diákok. A jókedvű fiatal urak ittak, daloltak és szűnni nem akaró csárdásokat táncoltak. A cigány húzta nekik szakadatlanul. Persze, mindig ugyanazt az egy nótát:

pedig nem járja, hogy az éhezettek mesterséges uton is biztosítsanak maguknak táplálékot, a kiéhezetésre szánt tábor pedig ne próbálja magát a közvéleményből is táplálni.

Nagyon józanul nézzük a szegedi és a csongrádi buborékokat. Nem tulajdonítunk nekik nagyobb jelentőséget s úgy képzeljük, hogy az ország nyugodtsága többet mond ezeknél az egyformán provokált nyilatkozatoknál. A parlamenti manőverbe pedig jobb, ha most még nem igen szól bele az ország. Egy kicsit csunya manőver ez és talán helyesebb, ha legalább a nemzet távol tartja magát tőle. Ugy lehet, hogy nemsokára ugyanis szóhoz jut s akkor annál nagyobb sulya lehet szavának. Tegnap óta nyoma mutatkozik, hogy az ellenzék fegyverbarátsága mállani kezd és a Bolgár Ferencz őszintesége kinyitja a szél-sóbal szemét. Míg ugyanis ez a fegyverbarátság azon az alapon született meg, hogy a nemzeti párt is föltétlenül az önálló vámterületet követeli, Bolgár Ferencz tegnap már csak az állami gépész eltávolítását hagyta meg egyetlen közös czélnek. Vagy felbomlik tehát a fegyverbarátság s akkor ugy sincsen szükség a közvélemény buborékaira, vagy pedig ebben a természetellenes formában is megmarad s akkor nincsen jobb mód, mint a nemzetre apellálás. Ha tehát lesz a nemzetnek alkalma nyilatkozni, olyan sulylyal veheti latba a szavát, amely méltó hozzá. Az övé lesz akkor az első szó. És az utolsó is...

POLITIKAI HIREK.

A Ház szünete. Majdnem egy hétig Magyarországon csakis személyes felelősség terhe mellett lehet gorombáskodni. Ami magyarán annyit jelent, hogy a képviselőház csütörtökig nem tart ülést. A tisztelt honatyák elmehetnek haza, — megszélidülni. A rövidke szünet alatt pártkonferenciák se lesznek, hacsak valami fordulat nem lesz a politikában. A napirend-

vitát tehát csütörtökön kezdetük újra, de csak egy-két napig fog majd tartani, mivel csak négy-öt szónok fog még beszélni. Azután jön majd a névszerint való szavazások hosszú sora, mert az obstruálók minden egyes indítványra névszerinti szavazást akarnak kérni.

Tisza István beszámolója. Az ugrai kerület képviselője, gróf Tisza István holnap délelőtt mondja beszámoló-beszédét választói előtt, akik nagy ünnepléssel készülnek képviselőjük fogadására. Gróf Tisza Istvánt, aki ma utazott el Ugrára, Kristóffy József, Örley Kálmán és Werner Gyula képviselőtársai kísérték el.

Kedélyeskedések.

(Az országgyűlésből.)

Az érveket kezdi felváltani a gorombaságok. Argumentumok helyett válogatott szeretetreméltóságokkal próbálja meg az ellenzék a kormánypartot kapacizálni, egészen elfelejtve, hogy ezzel behizonyítja a régi magyar közmondás igazságát, hogy aki nagyon haragos, annak nagyon kicsi az igazsága. Aki egyszer meg fogja majd irni a Knigge pendantját, annak okvetlenül át kell lapoznia a képviselőházban most folyó vitának naplóját. Abban meg fogja találni, mily művészi tökélyt ért el a — parlamenti gorombaság!

Hol vannak azok az idők, amikor a magyar képviselőház még a legszenvedélyesebb harcok idejében is féltékenyen megőrizte a lovagias méltóságot és előkelőséget? Ma már fel sem veszik, ha szemenszedett osztrákizmusokkal próbálják meg a meggyőzésre alkalmas fejtegetések teljes hiányát szurrogálni.

Ilyen kedves ülése volt ma is a képviselőháznak. Marjay Péter, aki különben bárányszelid tiszteletes ur, egészen megváltozott temperamentummal nyájaskodott a kormányparttal. Valami meglepő dolgot nem igen mondott; új csak az volt a kapuczinédájában, hogy Vadnay Andort, a csongrádi főispánt, a megyéjének tegnap hozott határozatáért — re-negátnak mondotta.

Már sokkal keményebb fából volt faragva Frey Ferencz beszéde, aki polgári foglalkozásából vett képekkel és hasonlatokkal mulattatta barátait. Egy pár indiskreczióval, magánbeszélgetéssel és elkopott adomával foglalt le magának a képviselőház idejéből egy órát. A legnagyobb hatást azzal érte el, hogy a „hallgatás — arany” példabeszédét így variálta:

— A hallgatás — sajt!

A sajt egyáltalán kedves témája lett

az ellenzéknek mert szörnyű rossz szójátékokat faragtak a — sajtból. Így egy szónok így fakadt ki:

... Önök nem sejtene k semmit!
... Persze, hogy nem, szól egy elmés ur közbe, hanem s a j t a n a k ...

Csak hogy nem ezek az irgalmatlan rossz viccek képezték az ülés legkiemelkedőbb mozzanatait, hanem egy meglehetősen izgalmas jelenet, mely néhány percze nagyon kihatott a Házat flegmájából.

Szentiványi Kálmán egy meglehetősen izetlen közbeszólásra felszólította az ellenzékot, hogy egyszer és mindenkorra tekintse már befejezettnek az ő belépését a szabadelvű körbe és nyugodjék meg abban, hogy ő rendíthetetlen híve, meggyőződésből, a kormány-pártnak.

Zmeskál Zoltán erre közbeszólott:

— Mondja meg legalább, mennyit kapott ezért a meggyőződésért?

— De bocskorban nem tánczolt a mandátumáért, mint maga! — pattan fel Kubinyi Géza.

— No csak te ne beszélj, dörmög Lakatos Miklós, mert te már mindenféle párti voltál.

— Bach-huszár azért még se voltam, fakad ki Kubinyi Géza.

Az öreg Lakatos Miklós, mintha kígyó marta volna meg, felordít erre:

— Ki mondta ezt Szentelen, aljas, gazember, akárki is mondta.

Szegény Kardos Kálmán, kinek feje fölött először zugott végig ilyen vihar, percze-kig rázta a csegetyűt, de a rendet csak nem tudta helyreállítani. Akkor ugy segített magán, hogy Lakatost rendreutasította, az ülést pedig felbészakította. Künn a folyosón ezután elsimultak a szenvedélyesség hullámai és az újra megnyílt ülésben már szép békességben intéződött el minden, — azaz, hogy semmi.

Először Kubinyi Géza jelentette ki ünnepélyesen, hogy a bocskorviseléssel Zmeskált értette, a Bach-huszár pedig nem illeti Lakatos Miklóst.

Másodszor Lakatos Miklós kért bocsánatot a „szemtelen, aljas gazemberért”.

Harmadszor Zmeskál Zoltán jelentette ki, hogy csak vadászni járt bocskorban, de Bach-huszár sohasem volt.

Negyedszer Rakovszky István gratulált Szentiványinak az új pártjához.

Igy elintéződven sok mindenféle affaire, Gullner Gyula az ülés végét zavartalanul használhatta fel arra, hogy a parlament méltóságáról disszertáljon.

Ki volt itt? Ki volt itt?

Kinek a pipája maradt itt? ... stb.

Ehhez a véghetetlen melódiához kurjongattak a diákok; lobogtatták zsebkendőiket; produkáltak meglepő mártogatásokat és kecses bokázásokba végződő hirtelen kirgróikat.

A német csak nézte őket, nagy figyelemmel. Hol zsebkendőiket nézte a magashan; hol a padlón butykaló csizmájukat.

Végre megszólította az egyik diákot, a legszenvedélyesebb éneklőt és tánczost. Persze németül:

— Igen tisztelt uram! Mit énekelnek önök itt?

A diák nézett. Aztán a magától értető és hangján felelt:

— Hát, dalokat. Gesangen.

— Igen — mondá újra a tudós — de milyeneket?

— Magyarokat.

— Persze, persze ... magyarokat. Az nétségbevonhatatlan. De nem tudná és nem volna ön kegyes, nekem nótájukat németre lefordítani?

Erre a diák még merevebben nézett maga elé; aztán előzékeny megadászal mondá:

— Hogyne! Tudok én németül; mint a

vizfolyás. Csak hadd gondolkozzam kissé a rimeken. Mert a rimek nehezek, tetszik tudni... Megvan!

És rágyujtá, szép nyomott bariton hangon, és a nóta ritmusa szerint jobbra-balra kaczerán himbálózva:

Wer wor do? Wer wor do?

Welken szájne Pfáffe gebleibt do?

Mejne Liebe Rose, der wor do?

Dessen szájne Pfáffe gebleibt do!

A német erre megrökönyödött. Teljes kerekre nyíltak a szemei. Végre, vontatva dünynyögé:

— So, so ... Und dazu sind Sie so lustig?

Meglátszott rajta, hogy nem értette a dolgot. Hogy lehetnek oly vigak az ilyen ostobasághoz?

Nem folytatjuk tovább a példalódkást. Nem szeretnénk kellemetlenkedni senkinek. Annyi azonban bizonyos, hogy nem értjük az ellenzék jókedvét.

×

De hát ki tudná mindazt megmagyarázni, amit nem értünk. Hiszen mi, hotfejű újságírók mindent nem értünk. Ez az első virtusunk. Ahol csak valami a közügyekben történik, mindjárt nyomában vagyunk a kevésbé meg-

lepő kijelentéssel, hogy nem értjük. Itt van mindjárt a város böles atyjainak legutóbbi határozata a főváros története megírásának dolgában. Tudják, hogy miben áll a dolog. A főváros tanácsa és összes bizottságai negyvenezer forintot akarnak fizetni egy tudósnak ama történeti mű megírásáért. Egy másik tudós ingyen ajánkozott a munkára. És erre meg. lőn a nagy gabalyodás. A fizetési tudós talált pártolókat; az ingyenes is. Ezek a pártolók a héten ismét hajbakaptak egymással nyílt ülésben és végül egy közvetítő (!) indítványt fogadtak el, mely szerint nem határoznak az ügyben semmit. Levették a dolgot a napirendről.

Na! Most megvan a béke. A fizetett tudósnak nincs munkája; az ingyenesnek nincs munkája; és a városnak nincs történeti műve.

Már most tessék megszavaztatni Magyarországon összes újságíróit, hogy értik-e a városatyák ez eljárását? Meglássák, egyhangulag azt fogják mondani, hogy nem.

De nem ám. Mert annak nincs is semmi értelme.

Részünkről nem is kardoskodunk az egyik tudós mellett sem. Tiszteljük mindkettőt. Hiszünk képességükben. S habár meggyőződésünk, hogy egyikük jobban tudná megírni az illető művet, mint a másik: nem mondjuk ki,

A képviselőház ülése.

Kardos Kálmán foglalta el az elnöki széket. Néhány község és Rakovszky István egy bejegyzett interpellációjának bejelentése után, folytatódott

(a napirend-vita.)

Marjay Péter: Bolgár Ferencz tegnapi beszédére reflektál s hangsúlyozza, hogy az önálló hadsereg ad a nemzetnek erőt és tekintélyt. Horánszkyval szemben kijelenti, hogy a függetlenségi párt csak az esetben rakja le a fegyvert, ha a miniszterelnök olyan nyilatkozatot tesz, amely a párt elveinek megvalósítását fogja kilátásba helyezni. Átérve a napirendre, elmondja, hogy nemcsak az bűnös, aki sikkaszt és lop, hanem aki erkölcsi javakat rombol, a törvényt és az adott szót megszegi. Ő elmondhatja, hogy a magyar kormány feje a legnagyobb bűnösök közé tartozik.

Ivánka Oszkár: Jó volna, ha megvédelmeznék. **Elnök:** Kérem a képviselő urakat, tartózkodjanak a közbeszólásoktól.

Marjay Péter: Felolvassa a csongrádi megyegyűlés határozatát, mely az ellenzék mostani harcát perhorreszkálja.

Wittmann János: Tudjuk, hogy kik csinálják. **Zmeskál Zoltán:** Hazudnak.

Elnök (csenget): Kérek csendet! (Nagy mozgás.)

Marjay Péter: Csongrád megye határozatát nem lehet komolyan venni. A megye főispánja éveken keresztül ott ült az ellenzéki padokon s hirdette a szocialisztikus tanokat.

Lakatos Mihály: Renegát!

Marjay Péter: Áttér az indemnitásra s hangsúlyozza, hogy az kizárólag bizalmi kérdés. A kormány egy talmi kigazdát huz elő s azzal egy rőpiratot írat, amelyet azután az egész országban szétszórat, de a kigazda helyzetén — nem akar segíteni. Az indemnitás napirendre tűzéséhez nem járul. (Helyeslés a bal- és szélsőbeloldalon.)

Frey Ferencz azt magyarázza, hogy az ellenzék akciójának az a célja, hogy a kormány oly férfiak kezébe kerüljön . . .

Rakovszky István: Akik tisztességesek!

Frey Ferencz: . . . akik az ország érdekeit tartják szem előtt. Ennek helyes voltát bizonyítja az is, hogy vannak a kormánypárton, akik keserűen panaszkodnak amiatt, mert kénytelenek meggyőződésük ellen szavazni, de ez urak azt mondják, azért nem hagyhatják ott a kormányt, mert becsületük úgy kívánja, hogy maradjanak meg a kormánynál, amely őket megválasztotta. Van ilyen képviselő több is.

Rakovszky István: Például Szentiványi Kálmán.

Frey Ferencz: Hát az ilyen reverzális nem bűnös dolog . . . Bánffy báró a holló szerepében félt a rókatól a sajtót. De hát honnét szerezte a holló a sajtót? A mese szerint lopta. (Tetszés és taps az ellenzéken.) Majd így folytatja: A kormánypárti képviselők a választások idején hajlongva

fogadták a zsidó deputációkat s igen demokratikus nyilatkozatokat tettek, azután így szóltak a feleségükhöz:

— Megyek rögtön ebédelni, csak előbb megmosom a kezemet, mert sok zsidóval kellett kezem fogni. (Nagy derűtség.)

A szónok ezután hirdette, hogy Bánffynak immár senki sem hisz. (Tetszés.) A miniszterelnök, akinek most az a jelszava: hallgatni sajt. = valamikor beszédes volt. A választások előtt ezt mondta neki a miniszterelnök: „Perccel azt fogja csinálni, amit én akarok és én el fogok követelni ellened minden törvénytelenéget és erőszakot és sok más egyebet, hogy megbuktassalak.” (Ideges zaj.) Bánffy ezt egy ebéden mondotta és tréfának vette mindenki, de a választásoknál kitűnt, hogy nem volt ebben tréfa egy csöpp sem! . . . Ha Bánffy bukni fog a kiegyezés rendén, nem azért fog bukni, mert a nemzet javait védte, hanem azért . . .

(A vihar.)

Ivánka Oszkár: Mert mindig hazudott! (Tetszés az ellenzéken.)

Frey Ferencz: . . . mert mindig fondorkodott s nem egyenes uton járt. Kijelenti végül a szónok, hogy a nemzeti párt meg fogja akadályozni azt, hogy a kormány csorbákat üssön Deák törvényén. (Éljenzés.)

Szentiványi Kálmán: Személyes kérdésben kér szót. Frey Ferencz képviselő beszéde folyamán azt állította, hogy egy kormánypárti képviselőt, jobb meggyőződése ellenére, csak a pártfegyelem tartja most a kormánypárt soraiban. Rakovszky István képviselő, akit nem ismer, az ő nevét kiállította közbe. Kijelenti, hogy hazafiai meggyőződésből lett kormánypártivá. (Nagy zaj.)

Zmeskál Zoltán: Mondja meg becsületszavára — mennyi pénzt kapott. (Nagy zaj.)

Rónay János: Bach alatt szolgált és még beszélni mer. (Nagy zaj.)

Szentkirályi Kálmán: Felszólítja Frey Ferenczet, hogy nevezze meg azt a képviselőt, akit csak a pártfegyelem tart a pártkötelék között. Hivatkozik különben Apponyi Albert grófra, aki bizonyosságot tehet arról, hogy hűséggel szolgált, míg pártjához tartozott. (Nagy zaj.)

Rakovszky István: Tisztelt ház! (Óriási zaj.)

Kubinyi Géza közbekiált: Bocskort még se viselt!

Lakatos Miklós: Te meg mindenféle párti voltál, nemzeti, függetlenségi. (Nagy zaj.)

Kubinyi Géza: Bach alatt még sem szolgáltam.

Lakatos Miklós: Szentelen, aljas, hitvány gazember!

Elnök: A képviselő urat rendreutasítom.

Lakatos Miklós (dühösen): Szentelen, alváló gazember az, aki azt meri rólam állítani, hogy Bach alatt szolgáltam. (Óriási zaj.)

Elnök: Lakatos képviselő urat rendreutasítom.

Kubinyi Géza: Kijelenti, hogy ő csak az ellen tiltakozott, hogy ő sem volt Bach-huszár.

Rakovszky István személyes kérdésben válaszol Szentiványinak s azt kívánja, hogy a kormány kötelekében hosszabb ideig maradjon, mint az ellenzéken. (Derűtség.)

Elnök az ülést öt perczre felfüggeszti.

Szünet után

Kubinyi Géza személyes kérdésben kér szót. Kijelenti, hogy bocskorban sohasem táncolt képviselőválasztások alatt, mint Zmeskál. Lakatos Miklós képviselőről meg nem állíthatta, hogy Bach-huszár volt. Hiszen tizenhat esztendeje ismeri. (Helyeslés.)

Lakatos Miklós: E férfias kijelentés után Kubinyi Gézától bocsanatot kér. (Általános helyeslés.)

Zmeskál Zoltán személyes kérdésben kijelenti, hogy bocskorban csak vadászat alkalmával járt s Bach-huszár nem volt, mert a Bach-korszak végén csak tizenhét éves volt.

(Az ülés vége.)

Gullner Gyula felszólítja Kardoss elnököt, hogy immár lehetetlenné vált napirend-indítványát vonja vissza, azután fölhitva a miniszterelnököt: mondja meg, mi az oka annak, hogy a tárgyalásra kész kiegyezési javaslatokat mért nem tüzeti napirendre? A miniszterelnök a huza-vona, halogatás, bujkálás által az elé a kényserhelyzet elé akarja állítani az országot, hogy kénytelen legyen acceptálni egy valamiféle provizóriumot, habár az 1898: I. törvényezik ezt tiltja. A miniszterelnök ahelyett, hogy az osztrák minisztereket megczáfolná, ahelyett . . .

Ivánka Oszkár: Hazudik!

Gullner Gyula . . . azt mondja, hogy van bátorsága hallgatni.

Lakatos Miklós: Nem tartja meg a szavát.

Gullner Gyula: Kérdi a kormánypártiakat: álljanak föl, akik ismerik Bánffy eszméit és gondolatait és mondják el. Furfanggal és ravaszkodással senki se számítson arra, hogy a nemzet vezére legyen. Bánffy önhittségében még a szakutadást sem becsüli: ott van az Emmer és Chorin esete. Bánffynak nincs joga, hogy szavahihetőségének respektálását kérhesse!

Ivánka Oszkár: Hazugság és vicználizmus van a tuloldalon!

Gullner Gyula: Egyetlen kormányzati eszköze van Bánffynak: az erőszak. (Taps.)

Elnök: Indiványozza, hogy a legközelebbi ülést a jövő hét csütörtökjén tartsák meg. (Helyeslés.)

Ülés vége két órakor.

A főrendiház ülése.

Károlyi Tibor gróf elnöklése alatt a főrendiház is tartott ma rövid ülést, melyben az elnök meleg szavakkal elbucszattatta Román Miklós érse-

hogyan melyik az egyik és melyik a másik. Kerülni akarjuk még a látszatot is, mintha személyi érdekek mellett küzdenénk. De a dologról magáról eimondjuk véleményünket.

Az első kérdés e dologban az, hogy van-e szükség arra a történeti műre? Ha nincs, akkor a városatyák ne tetszelegjenek abban a díszes pose-ban, mintha ők az ilyen magasabb természetű ügyek iránt érdeklődnének. Ne játszsák a művelt specerájost. Mert úgy sem csinálnak meg ezzel senkit. Ha pedig van szükség arra a történeti műre, akkor azt nem lehet egyszerűen a napirendről levenni és megírását ad graecas calendas elhalasztani.

Ujra napirendre kell tenni és ügyében érdemileg dönteni. E döntés alkalmával adhatják a munkát az egyik, adhatják a másik tudósnak. Ahogy kedvük tartja; vagy ahogy értelmük sugálja. De hogy ezt a nagy munkát a főváros bárkitől is ingyen fogadhatná el, arról szó sem lehet. Ennyire meg nem bélyegezheti a főváros önmagát és nem alázhatja meg az irodalmat.

Ha a fő- és székváros tíz évi szakadatlan erős munkát elfogad egy magyar tudóstól ingyen, akkor ez szégyenfelt lesz örökké a város reputációján, és ez a tény lesz tartalma annak az utolsó fekete lapnak, mellyel az illető tudós azt a művet befejezi. „Dolgoz-

tam tíz évig ingyen Magyarország fővárosának, én magyar tudós.” Ez lesz a mű epilógusa; és egyszermind örökké szuro epigrammája.

— De ha ingyen kínálják! — mondják az atyák.

Erre azt feleljük, hogy az illető tudós kínálhatja ingyen. De a város nem fogadhatja el ingyen. És pedig egyszerűen azért, mert a város ur, és uriasan kell viselkednie. A város önmagára hoz tiszteletet, mikor ily munkát provokál és bőkezűen jutalmaz.

A város minden munkát megfizet, melyet neki végeznek. Meg kell fizetnie ezt is.

A város megfizeti utczáinak seprését; szemetjének elhordását; kövezetének lerakását; csatornáinak tisztítását: csak a történetírás legyen az, mely neki ingyen jár? A történetírás, mely tudomány és irodalom együtt?

A szellemi munkának eme megvetése és megalázása nem lehet művelt emberek dolga. Az a nép legalsóbb rétegeinek, a mobnak ismertető vonása. Ha ezt képviselik a városatyák, akkor igen alaposan tesszik, mert való az is, hogy a mob szereti a — potyát.

De ez esetben tegyék meg azt, amit a mob is követel, még pedig hangosan: fizessék meg az anyagi munkát! Tíz évi erőfeszítés! Tíz évi dolog! Jutalmazták, uram, leg-

alább a kézi munkát. Ezt csak követelhetni önköztől. Erre önk kötelesek. *Mcob-lesse oblige*

Hiába! Semmi sem történik úgy, mint az ember szeretné, mint reméli. Sokan kívánták, hogy a főváros történetének megírása ténynyé váljék: levették a napirendről. Óhajtottuk, hogy az osztrák egyességet tegyék a napirendre: nem; a napirendet tették az egyesség tetejébe és most afölött vitatkoznak. Hej, mindenben contrát mond a sors a magyarnak, és meg is nyeri a partiet.

Csak egyet említünk. Van egy kitünő bárátnénk, ki utóbbi időben nagyon ideges lett, Álmatlanságban szenved. De rettentően. Ag orvos már minden gyógyszert megpróbált rajta, brómot, morphiomot és mákos-csikot. Nem használt semmi: az asszony nem aludt. Ekkor az orvos a legvégsőre határozta el magát, a legerősebb soporificumot akarta alkalmazni és azt tanácsolta neki, hogy választassa meg magát a Kisfaludy-társaságba. Annak a munkáulésain biztos. És mi történik? Végzőra elhatározzák, hogy asszonyok nem vehetők fel a Kisfaludy-társaságba. Ez embertelenség. Miért szorítják meg az asszonyok számára a pharmakopéát?

Igazán, nincs igazság a világon.

Kocsár József.

ket és Almásy Kálmán gróf elhunyt főrendiházi tagokat. Ezután megválasztotta a méltóságos Ház az Erzsébet-szobor létesítéséről szóló törvény értelmében az országos szoborbizottságra: Bubics Zsigmond kassai püspököt, Bánffy György gróf főajtónállómestert, Csekonics Endre grófot, Jókai Mórt, Széchenyi Béla grófot és Keglevich István grófot.

Több apró bejelentés után az ülés véget ért.

KÜLFÖLD.

Kréta. Pétervárról telegrafálják, hogy az orosz távirati ügynökség retimnoi jelentése szerint előkelő muzulmánok kívánságára orosz csapatok több muzulmán a katonai kordonon kívül levő birtokaikra kísérték, amelyeket ők két évvel ezelőtt elhagytak. Rendzavarás nem történt. A muzulmánok megbárátkoztak a keresztény lakosokkal és ezek felszólították őket, hogy foglalják el újra birtokaikat. Az orosz csapatokat az orosz császár éltetésével fogadták.

A revíziót elrendelték.

(Távirati tudósítások.)

A semmitőszék ma meghozta határozatát.

Kimondotta, hogy a Dreyfus-ügyben kért revízió alakilag jogosult, hogy az előtte levő anyag alapján ebben az ügyben pótvizsgálatot indít és ennek az új vizsgálatnak az eredménye szerint fog majd dönteni a fölött, hogy a Dreyfus ellen hozott ítéletet megsemmisíti és Dreyfus büntetését felfüggeszti-e?

Amiért tehát a Dreyfus-család, Zola és Picquart hosszú időn át harcoltak, abban a legfontosabb lépés ma megtörtént.

A Dreyfus-ügyben az arra hivatott legfőbb bíróság újra fölvetette az igazságszolgáltatás fonálát.

A semmitőszék mai határozata után nincs több *res judicata!*

Mától kezdve van egy új Dreyfus-pör, nemcsak a közvéleményben, nemcsak a világsajtóban, Páris utcáin és a kamara folyosóin, hanem létezik egészen formálisan a bírák határozatából és a bírák színe előtt.

A dolgok eme fordulatában a közvéleménynek meg kell nyugodnia. És hiszünk is, hogy meg fog nyugodni, mert az ügy ma

azokban a kezekben és abban a stádiumban van, ahová el akarták juttatni.

A közvélemény megnyugvást fog meríteni a nagy tényből, hogy abban az élet-halál-harásban, amelyet Franciaországban a polgári hatalom és a militarizmus, az emberi jogok és az emberi obskurantizmus, az igazság és a megrettenni cselszövők honmentő fraízisai egymással vívtak, ma a nemesebb elemek kerekedtek felül — Zola látónoki kijelentése szerint: „Az igazság utban van!”

A Dreyfus-ügy széles hullámverése még korántsem simul el teljesen. Lehet, hogy a régi izgatottság még felnyul. Lehet, hogy a kedélyekre még egészen új izgalmak várnak. De lehet az is, hogy a Dreyfus-ügy már a közeljövőben, hamarabb mint hittük volna, el fog tűnni a föld színéről, szét fog foszlani, mint egy gonosz álom.

A mai nap eseményéről a következő távirati tudósítás számol be:

(A Dreyfus-család ügyvédje.)

A semmitőszék mai ülése délután egy órakor nyílt meg. A nyugalmat nem zavarták meg.

Mornard folytatja védőbeszédét és azt állítja, hogy a bordereau írása nem a Dreyfusé. A hadsereg becsülete nem forog kockán. A haditörvényszék tagjai épügy tévedhetnek, mint a polgári bírák, anélkül, hogy azért becsületük csorbát szenvedne, Mornard bírálat tárgyává teszi az Esterházy ellen vezetett vizsgálatot, akit azzal vádoltak, hogy ő a bordereau szerzője. Aztán felolvassa Zurlindennek az igazságügyminiszterhez írt leveleit, amelyek szerint Du Paty de Clam súlyos hibákat követett el, de csak azért, hogy Esterházyt megmentse. Miért akarta megmenteni Esterházyt — kérdezi Mornard — ha ártatlan volt? Arról a haditörvényszékről, amely Esterházy fölött törvényt ült, azt mondja Mornard, hogy annak a kormánybiztosnak a nyomozása befolyásolta, aki Dreyfust bűnösnek mondotta. Mornard aztán Esterházy nyugdíjazására emlékezteti a bíróságot.

Végül rámutat arra, hogy milyen nagy volt Esterházy nyugtalansága, amikor a haditörvényszék elé lépett és emlékeztet arra a levélre, amelyben Esterházy egy tábornoknak köszönetet mondott megmentéséért. Mornard azt mondja, hogy Ester-

házy nyugtalansága ismét mutatkozott, amikor a katonai becsületbíróság elé idézték. Esterházy akkor azt táviratozta ügyvédjének, Tezenasnak, hogy jöjjön el és védelmezze őt. Mornard megmarad annál, hogy a bordereau szerzője bizonyára nem volt a vezérkarhoz tartozó tiszt és hozzáteszi, hogy Dreyfusnak ugyancsak nehezebb esett volna a bordereauban említett okiratok megszerzése. Szóval Mornard bizonyosra veszi Esterházyt vagy más valakinek a bűnösségét, de Dreyfust mindenesetre föltétlenül ártatlannak tartja. Dreyfus állítólagos vallomásait mesének nevezi. Végül a bírák szívére appellálva, azt kérdezi, hogy nem érzik-e ki annak az elítélteknek a vallomásaiból, aki nem szűnik meg ártatlanságát hangoztatni, hogy más valamiről van szó, mint képmutató komédiáról.

Mornard ezekkel a szavakkal végzi beszédét:

— A semmitőszék feladata, hogy ebbe az ügybe teljes világosságot hozzon, amint azt mi óhajtjuk. Bizton és megnyugodva hiszem, hogy önök teljesíteni fogják hivatásukat. (Helyenkint tetszés.)

A semmitőszék elnöke, Loew, kijelenti, hogy a semmitőszék visszavonul tanácskozára.

(A semmitőszék visszavonul.)

Háromnegyed két óra volt, amikor a törvényszék tanácskozára visszavonult. A semmitőszék ítélő tanácsa már órák hosszat tárgyalt, a közönség azonban várt, mert okvetlenül hallani akarta a határozatot. Több, mint három órája volt már, hogy a bíróság visszavonult. Az izgatottság tetőpontra hágott. A teremben már sötétedni kezdett. Egynegyed hatkor végre megjelent a huissier és elkiáltotta magát:

A törvényszék!

Mindenki fölemelkedett üléséről. A tanácskozási terembe egymás után léptek be az ösz bírák. Elöl Loew elnök, utána Bard előadó, azután Manau főügyész és a törvényszék többi tizenkét tagja.

A védők padján ülnek: Mornard, Labori, Albert Clemenceau.

(A semmitőszék határozata.)

Az elnök felolvassa a határozatot:

A semmitőszék hosszú tanácskozás után, az igazságügyminiszter 1898. szeptember 27-i levelének tekintetbevételével, a főügyész azon indítványának bírálata után, amelyet az 1894.

Az utolsó bölény.

Fel lehet fordítani a ezimerpajzsot. Az utolsó jelentékeny szónok fekszik a ravatalon, abból a szónoki iskolából, melyből a Kazinczyak, Kossuthok kerültek ki. Az utolsó mézes száj némult meg örökre s ha azok a szóvirágok, amiket ő font össze, mind élő virágokká válnának most, társzekerék se volnának elegendők, hogy a koporsója után vihessék.

De lesznek a siratók közt (és nagyon sok siratót érdemel), akik így szólnak:

Az utolsó miniszter halt meg az első miniszteriumból; az Andrásyéból, mely még ott függ a magyar nemesi házakban a falakon (s többit már nem teszi az ember rámba) és ott van szélről egy körteképu pápaszemes öreg ur; az volt Horvát Boldizsár.

És lesznek viszont, akik más utolsóságot sajnálnak benne, ekképen szólva: az utolsó demokrata is itt hagyott bennünket.

Hát igen; oly sokban volt ő első a maga nemzedékében, hogy most, midőn örökre eltűnik egy más nemzedék szeme elől, azon fengőges ívek alatt, melyek (akármilyen frázist használunk is) a feledés tartományának kapuját képezik, sokban látszik utolsó példánynak.

De mi nem ékes és üres bucsuztatót írunk róla, hanem egy kicsike jellemképet s nem kapaszkodunk a lényegtelen dolgokhoz. Hogy miniszter volt-e, vagy nem volt-e, az az

ő hű képéhez kevésbé tartozik (a portraistát az állandót keresi az arcából és azt ragadja meg), az is mindegy, hogy melyik kabinetben volt, az is, hogy a halál előbb kaszálta le a többi kollégákat. Miniszter volt is, lesz is elég és minden kabinetből akad egy, amelyik utóljára fog meghalni.

A demokrataságával se foglalkozunk. Nem adunk az egész demokrataságra semmit. Nem volt az Magyarországon soha komoly dolog. De ha az lett volna is, itt van még irmagul Beksics, tehát nem volt az utolsó demokrata.

Hanem ama klasszikus páthoszos, hogy úgy mondjam, színészi iskolának, mely négy-öt nemzedéket lelkesített és rikított meg, ő volt az utolsó képviselője. Mint szónok, valóságos zárókövet képezi a régi Magyarországnak.

Ah, holdog kor! Mikor még sirtak a beszédeken, mikor még a só is sósabb volt — ahogy mondani szokták és, mikor még a művirágok is illatoztak. Elég volt egy szép mondat, egy kép (nem is kellett neki ujnak lenni) egy hasonlat (nem is kellett neki jónak lenni), és a Ház extázisba jött, tombolt a gyönyörtől, mintha a Hymettus méhének zsongását hallaná — Hol vannak most már azok a jó gyermeteg naív lelkek, akik megrázkódtak, összemorzsolódtak egy beszédnél? Mikor még maga a miniszter is, épen Horvát

Boldizsár, könyekre fakadt egy támadó beszédétől s reszkető hangon jegyzé meg:

— Ha vétettem valamit, kész vagyok mint egykor Scheridan, térdre borulni a parlament előtt s úgy kérni a bocsánatát.

Sensibilis, finoman szőtt lelkű férfiú volt e Horvát Boldizsár, bizonyos szépirodalmi izzel, mint ama kor összes szereplő politikusi Kőlcseytől kezdve Szontagh Pálig. Valami fájó, borongós volt a szónoklataiban, melyekhez szép, tiszta hang járult üde csengéssel. Mindig panaszkodott, ez állott neki jól s az arca is valamely panaszkodó jelleget öltött fel idők folytán. Cherdin csak pástétomokat festett s mégis híresek lettek a képei. Horvát Boldizsár mindig felhőket festett. Oh, a felhőket szeretik a magyarok.

Nekem magamnak nem nagy a véleményem az elmúlt szónoklati iskoláról, kivált annak magyar részéről, az egy Kossuthot kivéve, ki lángész volt s a lángésznek mind-egy, melyik iskolához tartozik. De ez iskola alapjában igen olcsó és primitív eszközökkel dolgozott. Nem annyira abban volt az iskola oszlopainak a sikere, hogy ők tartalmasak voltak, hanem inkább hogy a hallgatóik voltak tartalmatlanok. Csak annyira hasonlítottak ők az akkori francia és angol efafta szónokokhoz, mint a szürszabó a nagy virágfestőhöz; virágokat alkot mind a kettő, de a szürszabónak mind-össze egy-két tulipánja és szegfűje van s minden

december 23-iki ítéletre vonatkozólag tett, amely ítéletet a párisi első haditörvényszék Dreyfus Alfréd ügyében hozta, továbbá a per aktáinak vizsgálata után, a bűnvádi perrendtartás 443. és 74. paragrafusai értelmében a revízió iránti kérelem jogosultsága ügyében a következőleg határozott:

Tekintettel arra, hogy a semmitőszék a felvetett kérdéssel az igazságügyminiszter parancsára foglalkozott, tekintettel arra, hogy a revízióbizottság véleményét meghallgatták, tekintettel továbbá arra, hogy a revízió iránti kérelem a bűnvádi eljárás 443., 444. és 445. §§-ainak megfelelően:

formálisan jogosultnak jelenti ki a revízió iránti betérjesztett kérelmet,

tekintettel végül arra, hogy a produkált bizonyítékok a semmitőszéket nem juttatják abba a helyzetbe, hogy érdemleges határozatot hozzon, anélkül, hogy kiegészítő vizsgálatot rendelne el,

kijelenti a semmitőszék, hogy pótló vizsgálatot indít a szóban levő jogkérdésben,

Manau főügyésznek arra az indítványára nézve pedig, hogy a Dreyfus ellen hozott ítélet végrehajtását felfüggeszék, csakis a vizsgálat eredménye szerint fog a semmitőszék határozni.

(A kihirdetés után.)

A határozat kihirdetése érthető szenzációt okozott a hallgatóság körében. Labori és Demange ügyvédek barátai melegen üdvözölték.

(Az antiszemita manifesztuma.)

Az antiszemita képviselők csoportja az országhoz intézett és rendkívül heves kifaka-

dásokkal telt manifesztumot tesz közzé, amelyben azt mondja, hogy a köztársasági kormányt meg kell menteni a kárhuzatos zsidó befolyástól és Franciaországot föl kell szabadítani a zsidó iga alól.

(Egy börze-hír.)

Ma este az a hír volt elterjedve Budapesten, hogy Párisban a semmitőszék a revízió iránt benyújtott kérvényt két szavazattöbbséggel elvetette. A hír a börzéről jött, ahol ezt állítólag egy berlini telefon-jelentés alapján kolportálták. Hogy mily kevéssé felelt meg ez a híresztelés a valóságnak, mutatja a fentebbi tudósításunk.

Vilmos császár a Szentföldön.

(Távirati tudósítások.)

A germánok hatalmas uralkodója Palesztinába érkezett. Ahol egykor Salamon király cédrusfákból templomot emelt az Urnak, azon a földön, ahol a Megváltó élt, kiszenvedett és feltámadott, ahol hosszú évszázadokon keresztül zengi Allah dicsőségét a jámbor muzulmán: ott ma protestáns templomot szentel fel protestáns uralkodó.

Még nem ért el Jeruzsálembe Vilmos császár, de már a Szentföldön van. Jaffába, Ramlehbe érkezett és folytatja dicsőséges útját a szent sir felé.

A német császár palesztinai utazásáról ma a következő táviratokat kaptuk:

Bab-el-Vadi, október 29.

A német császári pár délután Ramlehből lóháton El-Kubabon és Latrunon keresztül, Amvasz mellett elhaladva, Bab-el-Vadiba ment, ahová öt óra tájban érkezett, hogy a sátrakban megháljon. Az egész uton nagy lelkesedéssel fogadták a császári párt és kíséretét. A szomszéd községek lakosai, az elüljáróságokkal az élükön, lóháton felálltak az ut mentén és bemutatták híres arab lovasjátékokat, az úgynevezett dsechitát. A császár nagy érdeklődéssel nézte a mutatványokat. A hőmérséklet délelőtt meghaladta a negyven fokot a napon.

Jaffa, október 29.

A saronai német telep üdvözlésére Vilmos császár azt válaszolta, hogy nagyon örül neki, hogy a szultánnal és az ozmán birodalommal való jó viszonya javára válik a keleten lakó németeknek is. Minél jobban ragaszkodnak a levantei németek a hazához, annál inkább lesznek a török

birodalomnak a kulturát előmozdító, hasznos elemek és minthogy a szultán ezt elismeri, jóindulattal oltalomban részesíti a birodalmában lakó németeket. Mielőtt a császár továbbutazott volna Ramlehbe, a templomosok küldöttségét fogadta, akik a császárnak négy akvarellképet adtak át, amelyek jaffai, haifai és jeruzsálemi telepeiket ábrázolják.

Jaffa, október 29.

A német császári pár ma reggel féliz órakor utnak indult Latrun felé. Nagy hőség uralkodik.

Jeruzsálem, október 29.

Azoknak az utaknak a diszitése, amelyeken a német császári pár és kísérete el fog haladni, már csaknem kész. A török méltóságok már ideérkeztek a császári pár fogadására. A „Hohenzollern“ és a „Herta“ matrózai vonaton érkeznek ide. Az utcákon élénk a forgalom és ünnepies a hangulat.

Ramleh, október 29.

A német császári párt Jaffában faj- és felekezeti különbség nélkül nagy lelkesedéssel fogadta a lakosság. A város valamennyi házában német és török zászlók lengenek. A városháza fölött transparentes német fölirat díszlett. Este a városházát és a város egy részét görögtűzzel világították ki. A hőség még emelkedett. A hőmérő árnyékban harmincznégy fokot mutat, de azért a császár, aki már tegnap hét órán át ült nyeregben, a császárnéval lóháton tette meg az egész utat Jaffától Ramlehig.

Bab-el-Vadi, október 29.

A német császári pár hetedfél órakor indult el lóháton a bab-el-vadi-i sátorárból és délelőtt tizen gy órakor a legjobb egészségben a Jeruzsálem előtt levő sátorárbóba érkezett. A császári pár három órakor tartja bevonulását Jeruzsálembe a jaffai kapun keresztül és azután meglátogatja a szent sirtemplomát. Az időjárás állandóan szép.

Konstantinápoly, október 29.

A szultán a német császárnak ajándéku ajánlotta fel a Coenaculumot, vagyis azt a szent helyet, ahol Krisztus az utolsó vacsorát tartotta. A császár az ajándékot visszautasította, még pedig a következő okokból:

A Coenaculum épületében török vallásos szent tárgyak vannak. A szultánt tehát az a veszély fenyegette, hogy ez ajándékkal sok buzgó mohame-

szürt ezekkel himez ki, meglehetősen durva fonállal. Sokszor elég volt a hatásra, ha egy Horvát Boldizsár-féle szónok elkezdte édes-bús hangján: „Valamint a terebélyes fa, mely ágait kibontja“ vagy „Miképen a csergező patak, ha megdagadnak a habjai“. Hátha még a „patak“, vagy „patakcsa“ szón is finomított a szónok és ilyenformán szótte-fonta lágyan: „Miképen a kanyargó csermely.“ Ez már sok volt s elmaradhatatlanul kicsordult a bámulat a meghatott hallgatóságból:

— Istenem, de szép! Hogy birta kigondolni?

De bármilyen véleménynyel legyünk is ez iskoláról, mely a régi klasszikus mintákon fejlődött, természetesen rosszul, mert ami abban a lényeges volt, épen azt hagyta el, bármennyire helyes, hogy a hamis páthosz és a sok fölösleges czafrang a lomtárba került, mégis nem lehet minden kegyelet nélkül gondolni rá, mert a mienk volt, a mi multunknak egy darabja és mert e szónoklati levegőben sok nagy és nemes eszme érlelődött meg. És ez a fő. Mert a keménymagos leves nem tartalmaz étel, még ha mahagoni fa tűzénél főzik is, többet ér a szalmánál sütött pecsenye.

Nem, korántsem célunk lekisebbiteni e régi iskolát, mely egy kicsit szépirodalmi izü volt, kivált a mai szónokok kedvéért, akik semilyen iskolához se tartoznak. A szépirodalmiság nem is hiba, sőt szükséges az

államférfiuban. Fák, melyek nem virágoztak, nem hozhatnak gyümölcsöket. A szépirodalmi éremgvolt Széchenyiben. Deákkitünő elbeszélő volt nagy vénával, csak papirra nem tette az elbeszéléseit, lord Beackonsfield jelentékeny író volt, Bismarck kraftausdruckjai pokoli tüzre mutattak bent a lélek kráterében, I. Napoleon följegyzései, napiparancsai, rövid beszédei, mind-mind duzzadnak bizonyos írói erőtlől és lord Bacontól kezdve le egész Eötvös Józsefíg ki lehetne mutatni, hogy abba a vízbe, amiből az államférfiak ittak, mindig kellett lenni a Hippocrene forrásából több vagy kevesebb csöppnek.

Tehát ellenkezőleg, nem a szépirodalmiságot kifogásoljuk a letűnt szónoklati iskolában, hanem annak hiányát, — amelyet aztán betanult banalításokkal pótoltak.

Ha kifogásoljuk, hogy példát mondjunk, a francia asszonyok divatját, kik idomukat, ahol némi hiány mutatkozik, mesterséges cikkekkel pótolják s ha dicsérjük az angol misseket, akik ugy hagyják természetüket laposan, ahogy van, ahogy a természet alkotta, ebben megjelöljük az elmúlt és a mostani szónoklati divat közt a különbséget, a mesterkélttség és a természetesség közt, de ebből csak az következik, hogy akinek azok az igézö idomai a természettől megvannak, az magasan fölötte áll a mesterkélt gömbölyűnek és a természetesen laosznak.

Különben a Horvát Boldizsár pályája egy szép harmónikus egészet képez. Az, ami a lámpák előtt van, oly egyöntetű, mint egy minden ízében kidolgozott szerep. Az élet maga ritkán produkál ilyen egyenletes pályákat. Amit a fiatal szónok mondott 1848-ban; az ő vasmezei dialektusában, melyet egész életében nem tudott elhagyni, ugyanazt mondhatta el 1888-ban, mint aggastyán; mindig és mindig a liberális tanok folytak ajkairól és azoktól soha el nem tért egy hajszálnyira sem.

A liberáliszmus ugyszólván vesszőparipája volt, mint miniszter is, bár épen az igazságügyi tárczát vitte, nem volt annyira skrupulózus közjogi, vagy általában jogi dolgokban, mint a levegőre nézve (az isten áldja meg érte a halóporában)...

— A liberális levegő a fő — szokta mondani. Az, amit az ember belélegzik. A többi mellékesebb.

Senki se élvezte a népszerűség édességét annyi ideig és olyan állandóan, mint ő. Meglehetősen el is volt kényeztetve, úgy, hogy mint miniszter nem birta túrni aztán a csipkedéseket:

Igazságügyér Horvát Bódi,
Kár, hogy olyan bécsi módí.

Fájt neki minden szó, minden szemrehányás. Pedig kicsoda zephírek fujdogáltak még akkor az ellenzéki padokból a mostani

dának vallásos érzületét megsérti. Másrészt a Coenaculum a római- és görög-katolikus egyháznak is szent helye. Ha a császár ezt a szent helyet ajándéknak elfogadná, úgy ez a hely is a német evangélikus egyház tulajdonává lenne.

TÁVIRATOK.

A francia kormányválság.

Páris, október 29. Dupuy folytatja fáradósát az új kormány megalakítása érdekében.

Páris, október 29. A miniszterválság nagyon is kihuzódik. Okául Freycinet vonakodását hozzák fel. Több lap állítása szerint Freycinet mindaddig nem akarja a hadügyi tárczát átvenni, amíg Picquart-t szabadlábra nem helyezik. Faure ma meghívta magához Freycinet-t villásreggelire és ugy látszik, rá akarta bírni a tárczavállalásra. Valószínű, hogy a köztársaság elnökének felszólítására Freycinet belemegy az alakítandó Dupuy-kabinetbe. (N. Fr. Pr.)

Páris, október 29. Freycinet elyben elfogadta a hadügyi tárczát. Peytral egészségi okokból nem vállalta el a gyarmatügyi tárczát.

Fejedelmi esküvé.

Stuttgart, október 29. A királyi palotában ma délben tartották meg a polgári házasságkötés után a wiedi örökös herceg és Paulina hercegnő esküvőjét a württembergi királyi pár, a királyi család hercegei és hercegnői és a németalföldi királynő és anyja jelenlétében.

Egy szultán szökése.

Róma, október 29. A Stefani-ügyvédségnek jelentik Aszabból: Az aszabi olasz biztos meghagyta az Olaszország oltalma alatt álló és az olasz kormánytól pénzzel támogatott raheitai szultánnak, hogy jöjjön hozzá értekezletre. A szultán beleegyezett, de időközben ismeretlen irányba elmenekült. Másnap a szultánnak néhány rokona megtámadott egy kíséretet, amelyet az aszabi biztos kiküldött, mely alkalommal egy aszkari és négy benzülött elesett. A rendet haladéktalanul helyreállították, amennyiben a megszökött szultánt megfosztották trónjától és utódjává a trónörökösül kijelölt vezért neveztek ki.

HIREK.

November elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra:

Előfizetési árak:

November hóra 1 frt 20 kr.

November 1-től december 31-ig 2 frt 40 kr.

Kérjük azokat a vidéki tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése október hó végével lejár, hogy az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodjanak, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Most belépő új előfizetőink is díjtalanul kapják meg karácsonykor Mikszáth Kálmán

KATÁNGHY-NAPTÁRÁT,

mely a könyvtárcz legérdekesebb ujdonsága lesz amelynek kizárólag az „Országos Hirlap” előfizetői juthatnak birtokába.

Az „Országos Hirlap” mutatványzámaikat ingyen és bérmentve küldjük meg mindazoknak, kik eziránt hozzánk fordulnak.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 24 oldal.

— Az utolsó út. Voltaképen csak ma délelőtt tíz óraker helyezették örök nyugalomra Erzsébet királynénkat, kinek koporsója eddig a kapuczinusok sirboltjában csupán ideiglenesen volt elhelyezve. Csendben, minden pompa és külön szertartás nélkül vitték át a drága hamvakat rejtő koporsót a sirboltok új fülkéjébe, ahol Rudolf trónörökös sarkofagja mellé helyezték. Most már egymás mellett pihen anya és fiu.

A sirboltban tíz óraker gyülekeztek össze a kolostorban lakó összes kapuczinus-barátok, Wolf Lukács guárdián vezetése alatt és csakhamar megjelent ott Liechtenstein herceg főudvarmester is, továbbá Bellegarde gróf, a királyné volt főudvarmestere, Lissek, a Burg kapitánya és Nepallek udvari titkár. A kapuczinusok elénekelték néhány zsolozsmát, aztán fölemelték a koporsót és lassu menetben átvitték nyugvóhelyére. Itt beszantelték, majd a már elkészített és kivül gazdagon ezüstözött ércz — sarkofagba helyezték, melyet aztán lezártak és leforrasztottak.

Ez a sarkofag két méter és hetven centiméter hosszú, magassága pedig több mint egy méter. Hat oroszlanlábos nyugszik. Alsó széleit gyönyörű levélmintázat díszíti. A négy oldallapon a királyné czimere van művészi ornamentikával elhelyezve, hasonlóképen gazdag a felső lap ornamentikája is. Az egész

sarkofag rézből készült, de ezt csaknem egészen elföldi az ezüstözés.

Miután a királyné egyszerű tölgfakoporsóját elhelyezték ebbe a sarkofagba, a guárdián még egyszer beszantelte, amivel a szertartás véget ért.

— Hivatalnokok a miniszterelnöknél. Az elmúlt vasárnapon az állami tisztviselők helyzetük megjavulása érdekében gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy a miniszterelnöknek memorandumot nyújtanak át. Ez a küldetés még vasárnap kívánt tisztelegni Bánffy Dezső bárónál, de a miniszterelnök akkor tudomására hozta a gyűlés vezetőinek, hogy csak a rendes audiencia napján fogadja őket. Ennek következtében az eredetileg negyven tagu küldetés legvadtt huszonegyre, kik Orel Géza vezetése alatt tegnap megjelentek Bánffy Dezső bárónál. Orel szóval is ismertette a memorandum tartalmát s ezt a miniszterelnök figyelmébe ajánlotta. A miniszterelnök — egy estilap jelentése szerint — erre így felelt:

Végig hallgattam szónokukat és némi tekintetben igazat adok nekik. Elismerem, hogy kívánságuknak némi jogosultsága is van, amint azt már a múlt évben, amidőn ugyanebben az ügyben fogadtam önöket, szintén elmondottam. De, amint már akkor hangsúlyoztam, úgy most is csak azt mondhatom: Várjanak türelmelem. Önök, pénzügyi tisztviselők, legjobban tudják, hogy daczára annak, hogy az adóprés igen nagy, az adók még sem folynak be. Az ország pénzügyi helyzete nem engedi meg kívánságuk teljesítését. Legyenek tehát türelmek és ha kívánni valójuk van, azt ne követeljék, hanem kérelmezzék. És pedig ne olyan hangon, mint a vasárnapi gyűlésükön, amely hang nem tisztviselőkhöz, hanem szociálistákhoz való.

Ne próbáljanak a dologból politikai tökétkovácsolni, mert ennek csak rossz következményei lennének. A memorandumot a minisztertanácsban esetleg tárgyalni fogjuk és a határozatról talán értesíteni fogom önöket.

Ezzel a miniszterelnök elbocsátotta a küldöttséget.

— Almássy gróf temetése. Békéscsabai tudósítónk jelenti: Nogáll László kétegyházi plébános ma nagy részvét mellett szentelte be Almássy Kálmán gróf holttestét. Reggel az elhunyt lelkiüdvéért rekviem volt. A temetés holnap délután fél négykor lesz.

viharokhoz képest! Igazságügyi reformjait, bár azok vetették meg alapját a mostani komoly judikaturának, egyben-másban megkritizálták. Azt mondták, hogy ha valaki egy zsebkendőt elejt az utcán, ha azt vissza akarja kapni, két tanu, egy ügyvéd szükséges hozzá és harmincz bélyeg. Nehéz volt a nemzetet hozzá nevelni a rendhez, aki megvolt szokva, hogy eddig csak úgy a kocsiderékből mondjanak ítéleteket a szolgabírák. Horvát Boldizsár életének talán épen ez a szaka volt a legkeveserűbb, amelyik a legfényesebb. Érzékenységeért „Bódi kisasszonynak” nevezgette a cinikus Lónyai.

Lemondott a miniszterségről, de a parlamentbe visszatért nemsokára s életének egész alkonyáig legutoljára mint Temeszvári képviselője vett részt a parlamenti tanácskozásokban, gyakran hallatva szép beszavát még mindig tapsok között.

A szónoklati mód már elavult volt, a melyet ő használt, de épen azért hatott az ujdonság aromájával. Mint valami antik smaragdok és zafírek úgy tündökölték, csillogtak az ő hasonlatai és metaphorái. Szemei már homályosodtak az utolsó években, és mindjobban-jobban borult el előle ez a szép világ, amelyet az Isten napja bevilágít, megaranyoz. Csöndesen, észrevehetően, szomoruan közelgett az éj. De legalább kiélvezte a nappalt egész végig, egész végig, talán a végénél is tovább.

Eleinte egy egész udvar kísérte haza az ülésekről. Boldog volt, kevély volt, aki mellette lépdegélhet, érezte amint suttoják az ismerősei a háta mögött: „Ni, itt megy Horvát Boldizsár. Vajjon kik azok, akikkel beszélget?”

Hát biz azok csupa miniszterek, csupa államtitkárok.

Később azután elmaradtak a miniszterek és csak néhány képviselő kísérte haza, még később csak egy-egy képviselő nyújtotta karját a világtalan aggastyánnak, hogy haza vezesse. Rossz világ ez itt! A muslinczák csak a körül a lámpa körül röpködnek, amelyik még nincs lecsavarya. Rossz világ ez itt. Kegyetlen sivar világ. A legutólján már gyakran lehetett látni az ülések után, mikor a képviselők eltávoztak, egy aggastyánt, aki szorosán a fal mellett lapulva, néhol megfogózkodva egyedül botorkált ki a korridorig — ahol valamelyik szolga megfogta a karját és hazavezette. Így érkezett meg az ő alkonya. De mintha az övét küldte volna előre, az ő árnyéka mögött közelgett a liberalizmus alkonya is. Kettőn lépegettek az éjbe.

Különös volt az a régi idő. Sokat nem lehet abból megmagyarázni. Minden ember két emberből állt. Az egyik, aki otthon pipázott, a tigrisbőrön ülve, vagy esetleg egyforintos havannát szítt, méltóságos urannak tituláztatta

magát, gögös arcot vágott, ha a tükörbe nézett, még gögösebbet, ha valami lateinert kellett fogadnia, szidta a lapokat, amelyek mindent kipiszkálnak, szidta a kormányt, a melyik mindent felforgat, fittyet hányt a jog-egyenlőségnek, és minden modern instituciónak, azonfelül úgy bánt mindenkivel, mint egy Pharaó — és egy másik emberből, amelyik nem volt otthon, hanem a fórumon beszélt. Ah, ez a másik, ez egy önzetlen férfi volt, egy apostoli alak, akinek semmi se kellett a világon, csak embertársainak jóléte, boldogsága. Akit egy szent idealizmus hevít, aki a szabad-élvőség eszméivel impregnálva, a szabad sajtó, a humanizmus világító fáklyájával kezében, képes életét és véréit feláldozni, hogy az isteni tanokat diadalra segítse.

Ilyen kétféle emberek voltak a közvetlen elődök. Ünnepi-pöseban modern emberek, otthon a hálókabáthban a régi táblabírák vérei. A Klauzálók, a Gorovék, a Mikók és mind, mind ahányan csak voltak. Egy nagy öncsalás volt a zászló, melyet lobogtattak. De egy szent hazugság, melyben mindenki hitt. Valahol Páduában, mesélik, volt egy torony, amelyen négy galamb volt kifaragva. A babona azt tartja, hogy aki az ő apjának igazi fia, az őt galambot lát. Ennélfogva Pádua minden olyan lakosa, aki valamit adott magára, makacsul ragaszkodott ahhoz az állításához, hogy őt galambot lát.

— Főúri esküvő. Fényes esküvő lesz a jövő hónap tizenhatodikán délelőtt tíz órakor a herceg-primás budapesti palotájának házi kápolnájában. Eszterházy Miklós herceg, Sopron vármegye örökös főispánja vezeti oltár elé menyasszonyát, Cziráky Margit grófnőt. Az esküvőn Vaszary Kolos hercegprimás fogja az egyházi szertartásokat végezni. A két főrangú család rokonságából mintegy hatvanan lesznek jelen az esküvőn.

— Lueger és Thun gróf. A bécsi keresztényszocialisták nagy választó-gyűlést tartottak tegnap a Favoriten egyik korcsmájában. A gyűlésen természetesen Lueger polgármester is megjelent (a keresztény-szocializmus vonzotta-e vagy a korcsma? azt nem lehet kitalálni) és az is természetes, hogy beszédet mondott. A polgármester a kormány képviselőinek a keresztény-szocialistákkal szemben tanúsított magatartását kritizálta s a többek közt ezeket mondta:

— Kell, hogy a rendőrigazgatóság és általa a kerületi rendőrségek valami utasítást kaptak legyen a kormánytól, amelyben megparancsolják nekik, hogy jobban vigyázzanak a keresztény-szocialistákra és szigorubb rendszabályokat alkalmazzanak ellenük. (Mozgás. Halljuk! Halljuk!) Azt az egyet mondhatom gróf Thun miniszterelnöknek, ha az antiszemita pártokkal is úgy bánt, mint velünk, képviselőkkel, akkor megtanítjuk rá, hogy ki az a keresztény-szocialista! Mi ugyanazokat a jogokat követeljük mint a Schönerer-pártiak, a katolikus néppárt és a szocialdemokrata párt, s ha ő vonakodik ezeket megadni, hát akkor módját ejtjük majd, hogy megszerezzük ezeket a jogokat. Ne egyék velünk egy tából cseresznyét, különben arczába köpjük a magvakat! (Tetszés.)

A rendőrségnek szóló utasításból, mint a rendőrség később kijelentette, egy szó sem igaz. Ez azonban nem változtat a dolgon. Nem az a fő érdekessége a beszédnek, hogy igaz, hanem az, hogy a főpolgármester ilyen tónusban beszél a kormányról — egy korcsmában.

— Tüntetés az egyetemen. Kivételesen nem abczugolták a tanárt, hanem éljenezték. Ami különben egyre megy. Egy fél óráig szünetel az előadás és az ifjuság mulat. Ma abból az alkalomból ünnepelték Sággy Gyulát, hogy a képviselőházban erősen megtámadta a kormányt.

Bölcsen méltányoljuk az ifjuság hazafias tüzét, mert hiszen ha Sággy Gyula a képviselőházban üti a minisztereket és védi a magyarok jogát az osztrákokkal szemben, nem magyarázhatja az osztrákok jogát az egyetemen. Ennek pedig szívből örövend a magyar is, meg a jogász is. Úgy történt, hogy ma délelőtt kilencz óra tájban a jogi egyetem nyolczadik számú tantermében szépszámmal gyűltek össze a joghallgatók. Máskor ebben a teremben kilencz és tíz óra közt legfeljebb lovagias ügyeket intéznek el, ma azonban az elhagyott falak között pezsgő élet támadt és amikor Sággy professzor belépett, zajos éljenzéssel fogadták, László Sándor pedig mint annak a küzdelemnek harcosát üdvözölte, „amelyben az egész egyetemi ifjuságot háta mögött láthatja.” (Szentől szembe ugryis csak a vizsgálatoknál találkoznak.) Sággy „mint ember és hazafi” megköszöni az orációt, de mint tanár arra kérte az ifjuságot, hogy az egyetem falai közt tartózkodjanak minden politikai tüntetéstől. Sággy éltetése és Bánffy abezugolása közt az ifjuság ezután kivonult a teremből és a tanár ur megkezdhetette előadását, amelyet buzgó figyelemmel hallgatott végig — az ember és a hazafi. A többiek ugyanis — re bene gesta — már rég hazamentek.

— A bécsi pestis. Csöndes nap volt a mai is. Minden esemény a haldokló Pöcha körül forgott, a többiek már tul vannak minden bajon. Pöcha állapota ma délután kedvezőtlen volt. Eddig összesen ötszáz köbcentiméter pestis elleni szerumot fecskendeztek a testébe. A többi izolált személy jól érzi magát.

Pöch dr.-t, aki kilencz nap óta kezeli a betegeket, holnap egy másik orvos váltja fel, Pöch dr.-nak azonban nem szabad tizennégy nap előtt távoznia a Ferencz József-kórházból. Ezt a quarantaintet ki kell állnia, nehogy a pestist széthurcolja, ha esetleg ő is fertőzve volna.

Este a következő orvosi jelentést adták ki:

Pöcha hőmérséklete 39.1 fok, érverése észrevehető; teljesen eszméletlen.

Hochegger egészen jól van.

Göschl-ről nem adnak ki többé orvosi jelentést. A többiek jól vannak.

Noe szolgát és Anderst gyári munkásnőt elbocsátották a Ferencz József-kórházból, mi-

után a megfigyelésükre kitűzött határidő letelt. Az elhunyt Barrisch fivérét holnap szándékosnak elbocsátani. Az egyetemi előadásokat a közkezdőházban a közbeeső ünnep miatt csak november 3-án kezdik meg.

Egy San-Franciskóból érkezett távirat jelenti: A „Duchess Anne” tegnap két pestises beteggel Hongkongból ideérkezett. A hajó kapitánya és egy matróza már utközben meghalt.

— III. Béla temetése után. Három kitüntetést közöl ma a hivatalos lap, mind a három III. Béla királyunk és felesége, Antiochiai Anna királyné temetése körül szerzett érdeméért történt. Forster Gyula miniszteri tanácsos, földhitelezési igazgató, aki a temetési pompát rendezte, a szent István-rend kiskeresztjét kapta. Török Aurél dr. egyetemi tanárt a királyi csontok tanulmányozásáért s az azokról eddig közzétett, kétségtelenül nagybecsű tudományos észleleteiért a vaskorona-rend harmadik osztályával tüntették ki. Ugyanebben a kitüntetésben részesült Romy Béla dr. miniszteri osztálytanácsos is, aki a temetésre szóló meghívókat kezelte.

— A hatodik. Nagyváradon egy katona agyonlőtte magát. Tóth Lajosnak hívták, rekruta volt. Ilyenkor októberben, mikor a civilizált embert, az ujonczból katonát nevelnek, — mint a katonáék mondják — gyakran szól itt is, ott is az országban a Manlicher, s nem egy fiatal legény ad oda három esztendőért egy egész életet. Megszoktuk már, nem is lehet máskép. Százezer fiatal legény között mindig és mindenütt akad egy nagy csomó, aki nem katonának termett, akinek a lelke nem arra való, csak a teste volt elég erős, hogy besorozzák. Hát Tóth Lajosnak is meg kellett halni. Csakhogy rövid egy esztendő alatt Nagyváradon ez a hatodik öngyilkos, s nem mind volt rekruta. És sok a dezertáló is; tegnap is három katona szökött meg, ami szintén fél öngyilkosság. Ilyenkor aztán nem az ujonczban van a hiba, hanem másban. S bizony nagyon szívesen hallanók, hogy ebben a dologban szigorú vizsgálatot indítottak. Tíz ember sorsa talán megéri a vizsgálatot és a vele járó megtorlást.

— Kossuth Lajos fia Budapesten. Kossuth Lajos Tivadar, Kossuth Ferencz öccse, az „Alta Italia” vezérigazgatója, holnap néhány napi tartózkodásra Budapestre érkezik.

A páduai tornyon nem lett azért öt galamb, de Magyarországon megtörtént a csoda, hogy liberális módon rendezték be országukat a magyar nemesek — és ragaszkodtak ahhoz az állításukhoz, hogy ők liberálisok élet-halálra.

E nagy nemzeti hangulat, mely minden más érzés érvényesülését elnyomta, magyarázza meg, hogy ha mi a pszichologia eszközeivel meg akarunk világítani egy közéleti alakot e korból, úgy a közgyűlési mentéjében, mint otthon a karosszékében, megmagyarázhatatlan ellentétekre bukkanunk és felkiáltunk keserűen:

— Nagy komédiás volt ez az ur!

Pedig talán igaztalanok vagyunk. Hát nincsenek a természetben titkos erők, melyek az embert akarata nélkül kényszerítik mozogni, forogni és azt cselekedni, ami neki szuggerrálva van, — ha egyszer azt a közgyűlési mentét magára veszi.

Azért hát ne tessék csodálkozni most se, hogy Horvát Boldizsár épenséggel nem volt az a borongós bus hazafi, akinek látszott, se talán az a liberális apostol, aki mindig a hazáért és az emberiségért imádkozik.

Egy epicureus volt, egy nevető bölcs és egy nagy gourmand.

Jellemzésül említem itt fel egy ebédjét — mely örökké emlékezetes marad rám nézve.

Az öreg ur fölséges asztalt tartott, híres volt jó borairól és finom szivarjairól. Hát még hogy tudott adomákat elmondani.

Először voltam hozzá meghíva egy va-

sárnap délután, épen azon a napon, mikor a gróf Lónyay Menyhért temetése volt. Ez okból át is tette az ebéd idejét három órától egy órára, amiről levélkében értesítette vendégeit „feledhetetlen barátom és miniszter-társam temetése folytán stb.”

Mindig szomorú, ünnepélyes embernek képzeltem őt, akinek lelke folyton a magas régiókban jár. Nagyon meg voltam hát lepve, hogy a legszeretettelőbb coseur, akit csak képzelni lehet s nincs az a dévaj vén francia marquis, aki finomabban és pikánsabban tudná a férfivendégeit mulattatni.

Minden pompás volt, a szárvasgombától kezdve egész a kávéig. Azonfelül a legesagon-góbb jókedv. Az öreg ur szellemes ötletei csak röpködtek, mint a rakéták. Természetes, hogy az idő is röpült. Mindnyájan fel voltunk villanyozva. Az öreg ur épen egy vidám történetkét mesélt tele ötletekkel, csintalanságokkal. A poharak csengtek, a kacaj ki-kitört, mikor egyszerre csak kihuzza az egyik vendég, Láng Lajos, az óráját, és így szól:

— Ohó, hisz mindjárt három óra. Kezddik a temetés. Ne induljunk meg, Bóczi papa?

— Mindjárt, mindjárt, — szól oda egy türelmetlen mozdulattal, mint minden szenvedélyes elbeszélő, ha megzavarják.

S azzal, föl sem véve a zavaró incidens-t, tovább folytatta pajkos játszi mosolylyal a vidám kaland elbeszélését, míg végre elcsattant a pointja s fölharogott a kacaj.

Ő is kacagott, mint a zuhatag, egészen neki-vörösödvé.

S akkor egyszerre odanéz Lángra:

— Mit is mondtál csak? Igen, igen a temetés (arcza egyszerre komoly lett és szinte átszellemült). Hát igen a temetés. Oh, istenem! (és egy könyecsepp hasadt ki még akkor tiszták szeméből). Hát menjünk urak — szól tompa, bánatos hangon, mely a levegőt is megrezgettette.

Mindnyájan felálltunk. Ő indult elől és amint tekintete egy, a falnál álló hűtőre esett melyben néhány pezsgőspalaczk állt, villogó arany sipkákkal, keserű, szinte fuldoklásba átcsapó hangon felkiáltott:

— Szegény Menyus, de rosszkor haltál meg!

Soha se felejttem el azt az arcot, azt a hangot, mely olyan gyorsan tudott átváltozni vigra, szomorura, megrikatni, megkacagtatni és extázisba hozni.

Kétségtelenül nagy, vonzó talentum volt Horvát Boldizsár kivel egy szónoklati iskola tünt el végképen, kit hizelgással, tömjénnel vették körül az emberek, míg erős volt, hatalmas és befolyásos, de akit a feledésbe taszították, mikor öregedett és megvakult. Őt bizonyára ez a vakság is csak bölcsébbé tette. Meg kellett vakulnia, — hogy jobban lásson.

Látott mindent. Többet mint kellett volna. Kegyetlen világos éj volt az övé. Állj a helyére most te másik, aki feketébb vagy, szelidebb és örök.

— A halál pallérja. Annak a roppant hanyagságnak, amelylyel nálunk házakat építenek, ma megint áldozatai vannak. A pár nappal ezelőtt leszakadt állvány, a három hete beomlott menyzet áldozatai még súlyos betegen fekszenek a kórházban s már ismét újabb öt munkást vittek oda melléjük, a szomszéd ágyakra. A mai szerencsétlenségnél a vizagálóbíró és az ottjárt mérnök megállapította, hogy vétke s gondatlanság ből keletkezett a baj. — A szerencsétlenség részletei egyébként itt vannak:

A Révay-utca tizenhatszázadik számú telkén, ahol a Folies Caprice czimezetű dalszarnok új terme épül, ma reggel nyolcz óraker leszakadt egy öt méter magas deszkaállvány s a rajta dolgozó öt munkás lezuhant a földszintre. Nagy javveszélés támadt s mire a porfelhő elszórt és a gerendákat szétszedték, ott látták a sebesülteket véres ábrázattal, összetört tagokkal, mozdulatlanul fekvé a romok között. Azonnal értesítették a mentőket, kik két kocsival hamarosan ott termettek és hozzáálltak a sebesültek bekötéséhez. Közben mejelent a rendőrség kiküldöttein kívül Horváth vizagálóbíró s a mérnöki hivatal szakértője is. A vizgálat megállapította a vétke s gondatlanságot, de hogy közvetlenül kit terhel a felelősség, majd csak a tanukihallgatásokból lehet megállapítani.

A sebesültek a következők: Mechtl Antal harminczkét éves kőműves, ki agyrázkódást szenvedett. Weber Antal huszonkét éves kőműves a ballábát törte össze és súlyos zuzódásokat szenvedett. Tóth Gábor huszonhat éves kőműves a ballábát ficzmitotta ki és zuzódásokat szenvedett. Her János, Weber János, Hubert János és Pitz János súlyosan megsebesültek. A mentők beszállították a szerencsétleneket a Rókus-kórházba. A tanukihallgatások még tartanak, de letartóztatás még nem történt.

— Egyenruhás család. A fővárosban napok óta egy honvéddrvezetői egyenruhát viselő család jár a boltokba s ott Forinyák Gyula honvédségi adlátus nevében megrendeléseket tesz. A szelthamos az árukat mindjárt magával is viszi s így már is jókora az a kár, melyet a kereskedők szenvedtek. A rendőrség a csalót mindenfelé keresi s ez uton is figyelmezteti rá a kereskedőket.

— A takarékos asszony fülbevalója. Párisban történt. Az előkelő hölgyvilág egyik tagja beteg lett és egy orvosprofesszor tanácsát akarta kikérni. Tudta, hogy a professzorok mindenütt drágán adják a tanácsot és ezért nem a lakására ment, hanem ingyenes nyilvános rendelő óráján, a klinikán kereste föl. Sok ember volt már a teremben. Mind azt a pillanatot várta, amikor a professzor elé bocsátják. Az előkelő hölgy, hogy senkinek föl ne tűnjék, miért jön ő, a gazdag asszony, az ingyenes rendelő órára kivette pompás fülbevalóját és betette zsebébe. Jó tanácsot kapott és boldogan távozott. Az ajtó előtt azután a takarékos asszony ismét ki akarta venni zsebéből a fülbevalót, de nem találta. Ellopta valaki és ezt a valakit a rendőrség sem tudja megtalálni. A takarékos asszony az ingyen kapott tanácsot ilyenformán négyezer frankkal fizette meg.

— A Dunába ugrott. Tegnap a Lánchidról egy urasan öltözött férfi a Dunába ugrott. A rendőrség ma megállapította, hogy az illető Rodisch József harmincznégy esztendő s bukaresti születésű utazó, aki néhány nappal ezelőtt érkezett a fővárosba s a József főherczeg szállóba tért. Holtteste eddig még nem került elő.

— A csusz és köszvényes hajok egyedüli biztos gyógyszere a Johnsen-kenőcs; üvege egy írt Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárában (Budapest, V., Széchenyi-tér, Nagykorona-utca sarkán), aki a kenőcs ismertető leírását ingyen küldi meg.

— Szenczácziós. „Crème de Fanchon” rögtön finomító és szépitő arccrème. Zsirtalan! Ártalmatlan! 1 tévely 2 korona. Kapható mindenhol. Főraktár: „Ursits” gyógyszerár, Budapest, Rákóczy-tér.

— Páratlan kedvezmény. A Hölzer és Hacker elsőrangú férfi-női és gyermekcipő raktárban (VII. Erzsébet-körút 58, a Royal szállóval szemben) minden 5 frton felüli vevő, — daczára a kitűnő, szolid és olcsó árúknak — a „Nemzetközi biztosító társaságtól” ingyen kap egy 2000 koronáról szóló életbiztosítási kötvényt, mely haláleset, baleset, munkabéptelenség és rokkantság esetére is érvényes. A hallatlan kedvezmény a Hölzer és Hacker czég kizárólagos joga, egy, hogy más cipőraktár a kedvezményt nem nyújthatja.

Naplórend.

Naptár: Vasárnap október 30. — Római katolikus: Kolozs. — Protestáns: Kolozs. — Görög-orosz: (október 18.) Lukás ev. — Zsidó: Marcheschvan 14. — Nap két 6 óra 27 perczer reggel, nyugszik: 4 óra 28 perczer délután. — Hold két: 4 óra 28 perczer délután, nyugszik reggel 7 óra 34 perczer.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti múzeum: Természettajzi tára, nyitva d. e. 9—1-ig. Főbbi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődij mellett tekinthetők meg.

Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépő díj mellett.

Természettajzi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12-ig. (Museum-körút 4.)

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1-ig.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és délután 3—5-ig.

Országosképtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

A „Hódoló díszfelvonulás”, Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrassy-ut végén, látható reggel 9-től este 6 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

Horvát Boldizsár a ravatalon.

Diszes halotti pompa veszi körül Horvát Boldizsárnak kihűlt tetemeit. Az egykori igazságügyminisztert egyszerű Andrassy-uti lakásában ravatalra emelték, amely fekete, aranybrokátos baldachin borul, köröskörül pedig illatos délszaki növények, égő gyertyák, lobogó kandelaberek állanak kétoldalt a koporsó mellett, a temetkező vállalat emberei kivont karddal, diszes gyászruhában.

Horvát Boldizsár arcát alig változtatta meg a halál, akárcsak életében, szeliden mosolyog. A délelőtti folyamán a gyászoló család fotográfiát készített a halotról.

Leányai, rokonai az udvarra nyíló nagy ebédlőteremben fogadták a kondoleáló vendégeket.

Az első között voltak Darányi Ignác és Erdély Sándor miniszterek, Máday Izidor miniszteri tanácsos, Horánszky Nándor dr. képviselő, Farkas László dr. kórházi főorvos, Egan László dr. miniszteri osztálytanácsos stb.

Koszorukat eddig a következők küldték: „Nacza néni — a legjobb testvérnek”; „A Radisich-család — Horvát Boldizsárnak”; „Márkus József — örök hálával és kegyelettel”; „Eötvös József báró özvegye — Horvát Boldizsárnak”; „Németh János — Horvát Boldizsárnak.”

Holnap, vasárnap délután viszik Horváth Boldizsárt örök nyugalomra. A főváros ma díszsírhelyet szavazott meg a nagynevű halottnak a kerepesi-uti temetőben és ezt a díszsírhelyet már fel is ajánlotta a családnak. A temetés egyházi részét Stieber Vincze, terézvárosi apátplébános fogja végezni.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Horvát Jenő budapesti királyi táblai tanácselnök egy a maga, mint neje, született Ráth Ika és gyermekeik: Boldizsár és Klarisz; továbbá testvérei: Gizella és férje Eötvös Loránt báró egyetemi tanár, a magyar tudományos Akadémia elnöke és ezek gyermekei: Roland és Ilona; Emilia és férje Láng Lajos egyetemi tanár, a képviselőház alelnöke és ezek gyermekei: Boldizsár és Mihály; Irma és férje Radisics Jenő, az országos iparművészeti múzeum igazgatója és ezek gyermekei: Elemér, Georgina, Edina és Marianne; vajamint az elhunyt testvérei: özvegy Márkus Józsefné és Horváth József, ugyszintén az összes rokonság nevében mélyen megszorodott szívvvel jelenti, hogy szeretett édesatyjuk, illetve apósuk, nagyatyjuk, testvérük és rokonuk

Horvát Boldizsár

volt igazságügyi miniszter életének hetvenhetedik évében folyó hó 28-án déli 1 óraker, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos fölvétele után az Urban csöndesen elhunyt.

A meghaldogult hűlt tetemei vasárnap, folyó hó 30-án, délután 3 óraker fognak a gyászházban (VI. kerület, Andrassy-ut 96. szám) a római katolikus egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a kerepesi-ut melletti sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat e hónap 31-én délelőtti 10 óraker a belvárosi plébániatemplomban fog a Mindenhatóknak bemutatni.

Budapest, 1898. október hónap 28-án.

Áldás és béke hamvaira.

Az Ördög-szigetről.

A „Matin” tudósítója, Hesz Jean — mint már említettük — szerkesztősége megbízásából utazást tett az Ördög-szigetre, Dreyfus kapitány száműzetési helyére s arról a következőképen számol be lapja hasábjain:

„Negyven napot kellett a nyílt tengeren eltöltenem a „France” csomagszállító hajón, hogy az Ördög-sziget jussak és Cayenneben öt napot eltölthessek. Láttam a szigetet és jól értesült személyektől Cayenneben szereztem meg információimat.

A kapott értesülések szerint Dreyfus zárkarendszerű fogházban van. Kis kiterjedésű zárkáját fakerítés övezi, mely erős és magas dorongokból áll, úgy, hogy teljesen szilárdnak látszik. Ezenkívül őrzik; megvan a vasalva. Mindamellett teljesen egészséges és tud az érdekében folyó mozgalomról.

Távolból az idilli házikók helyett faketrezet láttam. Ez volt Dreyfus mostani lakóhelye. Mellette látszik a kaszárnya: az erődítmény, az őrség és a tűzérég számára. Tehát abban a kunyhóban, melynek fehérítő fedele fölülemelkedik a köréje vert karókon, van az az ember, akinek sorsa olyan ádáz harczot okozott.

Mindezt elég közlelől láttam, mert a dereglye a parttól negyven mértföldnyire lassan evezett el a sziget mellett. Tengerész látsövömmel pedig tíz mértföldnyire is elláttam; le is fényképeztem a váltakozó képeket. Még most is magam előtt látom őket, mert kitörölhetlenül vésődtek emlékembe.

Az Ördög-sziget déli csucsán, husz méternyire a tenger színe fölött husz méter hosszú és öt méter széles fensik terjeszkedik, melyen a következők láthatók:

1. Az örök apró háza.
2. Egy torony, amelyről egy Hotchkiss-ágyú toroka ásit a nézőre. Itt állandóan őr áll, aki mindent megláthat, ami a szigeten és a sziget körül történik.
3. Ehhez a figyelő helyhez támaszkodik az őrség kaszárnyája; nyolcz méter széles és hosszú faépület.
4. Dreyfus kapitány fogháza. Ez a kunyhó alig észrevehető; csak a tetejének legesucsá nyulik ki a palliszádok közül. A tető egy-egy sarkán is őr áll. Itt van a ventiláció is (ugy látszik tehát, hogy a zárkának nincsen ablaka s levegőjét fölülről nyeri.) Az ovális alakú térség, mit a kerítés alkot, métegy 12 méter hosszú és 6 centiméter széles. A kerítés oszlopai 2 méter és 25 centiméter magasak, hegyesek és sűrűn egymáshoz vannak illesztve; semmi hasadék nem látszik rajtuk; tömör falat képeznek. Dreyfus tehát nem láthatja sétája közben a tengert. Az élők világától tehát ez a fából épült fal zárja el.
5. A fensik lábánál, a keskeny parton vagy husz kókuszpálma áll; ezek alatt egy nagyobb és két kisebb épület. Itt tartották még két év előtt a rabot. A nagyobb épület az őrség helye volt; a középső Dreyfusé. Ezt a kis fa- és házcsoportot északkelet felől láthatjuk; délfelől az egész sziget áttekinthető. Itt látjuk a kikötőhelyet is és az ősvényt, mely a fensikra, a kunyhókhoz és a fogházhoz vezet. Ha a hajó keletnek vitorlázik Cayenne felé, a sziget mindig látható marad.

Mily nagyon szerettük volna látni, hogy mi játszódik le ott a palliszádok mögött! Ha csak egy órára is, mily szívesen figyeltük volna meg a szerencsétlen fogoly életét! Utitársam így szólt hozzám:

— Talán mégis sikerül a szigetre jutnunk? Cayenneben egy kis csónakot bérlünk; a sziget-hez evezünk; igyekszünk, hogy a sekély vízben megfenekelve, uszva partot érjünk. S ha mindjárt az ördög őrizné e szigetet, elválnék, hogy mi vagyunk-e ügyesebbek, avagy ő.

— Kedves barátom — szóltam én — a szigetet ugyan nem az ördög őrzi, de állított ide olyan őröket, akárcsak ő maga! — s azzal oda-mutatattam azokra a feketéllő és a hullámokban el-

eltűnő foltokra, a sziget körül uszkáló czápák fejére, melyek a sekély vízben kergetőztek. — Sőt a sziget kormányzója sem fogja nekünk a látogatást megengedni — folytatám — ajánlólevelei itt inkább kárára lesznek önnek.

Igy is történt. Másnap Cayenneben voltunk. A kormányzónak bemutattuk ajánlóleveleinket. Hiába mutattuk.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Nemzeti színház. A „Pietro Caruso“ és a „Bűnhődés“ kedden megy harmadszor bérletszünetben, azonkívül kitzúta még az igazgatóság e héten szombatra is. Szerdán, halottak napján Madách „Az ember tragédiájá“-t adják páratlan bérletben. Pénteken, november 4-én Dumas „Bagdadi hercegnő“ című színművét adják, amely utóljára 1891-ben került színre. Lionette szerepét K. Hegyesi Mari fogja játszani ez alkalommal először. Berczik vigjátéka, a „Himfy dalai“ 6-án, vasárnap kerül színre bérletszünetben. E héten két délutáni előadás lesz. Kedden, 1-én, Váradi „Iskarióth“-ja, vasárnap, 6-án pedig Göthe „Faust“-ja kerül színre. Mindkét előadást általános bérletszünetben és leszállított helyárák mellett rendezik. A legközelebbi újdonság Jókai „Fekete vér“ című színműve lesz, amelyből a próbák már folynak és melynek első előadását november második felében tartják meg.

* Bibliás asszony. A jövő hét péntekjén lesz a Népszínház legközelebbi premiéreje, mely alkalommal Rogernek, a „Jáfet 12 felesége“ szerzőjének „Bibliás asszony“ című operetteje kerül színre, melynek czimszerepét Kürty Klára fogja játszani. A darab jelmezes főpróbája csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz.

* Mam'zeli Quat'sous. A Magyar Színház legközelebbi újdonsága Planquette-nak ilyen című operetteje, amely a jövő héten „Garasos kisaszony“ címmel kerül bemutatásra. Az operetében, melynek zenéje a „Rip-Rip“ és a „Corneillei harangok“ komponistájának legújabb alkotása, a Magyar Színház egész személyzete részt vesz. Ugy a darabból, mint a két nagy ballethól, amelyeket a szerző betét gyanánt illesztett művébe, serényen folynak a próbák. Az új diszletekkel Spanraft elkészült már.

* Egy esztendő statisztikája a Népszínházban. 1897 október 16-tól 1898 október 15-éig 298 esti és 49 délutáni előadást tartottak a Népszínházban, zárva a színház 67 napon át volt. Ez évben 189 estén 28 magyar s 158 estén 16 idegen szerző darabját adták. A magyar szerzők darabjai közül 85 estén 17 népszínművet, 47 estén 5 operettet, 7 estén 3 bohózatot s 70 estén 3 egyéb magyar darabot adtak. Tíznel több előadást a következő magyar darabok értek meg: Verő György alkalmi színműve „1848. Hadak útja“ 37-szer; Konti József operetteje, a „Talmi hercegnő“ 26-szor; Géczy István népszínműve, „Az ördög mátkája“ 17-szer és „A gyimesi vadvirág“ 11-szer került színre. A legnagyobb napibevételt eredményezték a következő magyar darabok: 1. népszínművek: „1848. Hadak útja“, „Falú rossza“, „Az ördög mátkája“, „A gyimesi vadvirág“, „Ingyenélők“, „Náni“, „Vereshaju“, „Felhőszakadás“; 2. operettek és énekes színművek: „Talmi hercegnő“, „Légyott“. Ez évben a Népszínház magyar szerzőknek 13353 forint 98 krajczár s idegen szerzőknek 6134 forint 19 krajczár előadási jutalékot fizetett.

* Az első filharmoniai hangverseny. Az ezidei filharmoniai hangverseny november 9-én este nyolczadfél órakor lesz a Vigadó nagytermében Erkel Sándor főzeneigazgató vezénylete alatt. Ezen a hangversenyen lép föl nálunk először Schmedes Erik, a bécsi opera legújabb szerződött hőstenoristája.

* Az első magyar revue. A budapesti közönség az idén egy új műfajjal fog megismerkedhetni. Ez az első magyar revue, vagy mint a szerzők elkeresztelték, énekes kalendárium. Az 1898. év komédiáját irták meg szindarabban Heltai Jenő és Makai Emil, ez a két nagytehetségű poéta, akik-

nek ez az első nagyobb színpadi alkotásuk. Az első magyar revue december utolsó napjaiban kerül bemutatásra a Magyar Színházban. A címe ez: „Az év komédiája“.

* Hírek a Magyar Színházról. Varney operetteje: „A báránycsók“, szerdán éri meg 25-ik előadását. Pénteken „A kikapós patikárius“-t elevenítik fel és ez előadásban vendégszerepel másodszor Szalóczy Irén.

A mai színházi est.

I. Aeneas papa.

Pinero angol bohózata egy fokkal kevésbbé unalmas, mint a többi angol termék, amelyeknek a V i g s z i n h á z b a n ki voltunk téve. Más-különbön szellemtelen ez is, mint a többi. Humora is kesernyés és idétlen, csak úgy, mint a „Fifi kisasszony“-é, vagy a „Két Tempest kapitány“-é. A világ bohózatirodalma ma nem szorult rá többé szekre a kasperlikra: ma, amikor a kontinensen husz elsőrangú bohózatíró tömegtelen eszrit és szeretetreméltóság kisérletében adja be az emberiségnek a mókáit. Az „Aeneas papa“ alakjai, akik ha leszakad lattuk az erkély, nem török ki a nyakukat, hanem bukfeneczet hányva tovább szaladnak, ezek a régi angol clownok, — hiába mossa meg őket Pinero, lefujva arcukról a lésztport. Az a jókedv, amelyet ez „Aeneas papa“ kelt, csöppet sem inyünk szerint való. Nem egy puha kéz csiklándozása ez; — egy angol dock-munkás vastag ujjá babrál itt a hónunk alatt. Valaki azt mondhatná erre, hogy fontos csak az, hogy kaczagjunk. Mi azonban azt kérjük, hogy miért kaczagjunk ostobaságokon, amikor, hála a mai irodalomnak, módunkban van kaczagni igen elmés darabokon is?

Aeneas Posket, a rendőrbíró Spaaban megismerkedett egy özvegygyel, akinek férje Indiában meghalt. Agatha asszonynak sikerült meghódítani Aeneas szívét és a rendőrbíró elvette feleségül. Ez ünnepélyes alkalommal Agatha füllentett egy kicsit. Eltagadott ugyanis éveiből kerek öt esztendőt és az első férjétől született fiát következképp tizenégy esztendőnek mondta, jóllehet tizenkilencz. Ez a kamasz, akit különben Cis Farringdonnak hívnak, igen jól megfér az ő mostohaapjával, annyira, hogy el is csábítja egy kis lumpolásra a „Jekedvű barátok“-hoz címzett fogadóba. A gyerek az öregget „Rendkívüli gyermek!“ — mondja róla Aeneas papa, akit természetesen meglep a „fiucska“ szokailan érettsége.

A katasztrófa akkor következik be, mikor Indiából bazatér Lukyn ezredes, aki Agatha asszony első férjének testi-lelki jóbarátja volt, Aeneas papának pedig régi iskolatársa. Ő tartotta ezeltől husz évvel keresztviz alá Cis Farringdont, tehát tudnia kell azt is, hogy Cis urfi ma nem gyerek többé. Agatha nagyon aggódik, hogy Lukyn beszélni talál férjével és Aeneas papa megtudhatná, hogy kedves neje elikkasztott éveiből egynéhányat. Fölkeresi tehát lakásán és miután nem találja otthon, utána megy a vendéglőbe. Ott megkéri, hogy legyen udvarias, és ne szóljon férjének arról, hogy Cis Farringdon mikor született.

Persze épen ebben a vendéglőben dárídozik Aeneas papa és mostohaafia. Nagyon rosszkor, mert az óra már elütötte az éjfélét és a londoni erkölcsös rendőrség ilyenkor nem tűr többé világosságot a szállodai ablakokban. A rendőrök épen arra haladnak az utcán és meglátják a kiáradó lámpafényt. Fölmennek tehát, hogy a késő éjjeli órákban vigadozókat neveit fölírják. (A rendőrség persiflage-a még a legjobb a darabban.) A társaság, amely a hotelben együtt van, hirtelen elöltja a lámpákat és asztalok meg divánok alá buj. Aeneas papa így szorososan öszekerül a feleségével, de a koromsötétségben mit sem látnak egymásból. A derék rendőrbíró nem sejtí, ki ragadt oda hozzá, csak felkiált a sötétben:

— A jelekből ítélve, nöhöz van szerencsém! . . .

Másnap az egész rendőri ügy épen Aeneas Poskethez kerül és ő azt a társaságot, amely éjszaka a „Jekedvű barátok“-nál mulatott, sőt inzul-

tálni is merte a rendőrséget, egy heti elzárásra ítéli. Persze halovány sejtelve sincs arról, hogy a társaságban ott volt a felesége is. Csak később tudja meg, hogy Agatha ott járt a szállodában és megtudja azt is, hogy mit keresett Lukyn ezredesnél. Az asszony végre is elszámol férjének azzal az öt esztendővel és a jó Aeneas papa szeretettel megnyugszik benne.

A közönség a jobbízű jeleneteken hangosan mulatott, a kevésbbé jóízűeken pedig nem nagyon boszankodott. A V i g s z i n h á z kasszadarabja azonban egyelőre — a „Végrehajtó“ marad.

Hegedűs, ez a csodálatos színész, mint Aeneas Posket remekelt. Nélküle ez a bohózat igen szomorú lett volna. De Gál is brilliansul játszott Lukyn ezredest. A Lánccy Ilka (Agatha) finom, behizelgő hangja sokat elűzött a darab nőalakjainak rémitő unalmasságból, szintugy Delli Emma az ő vonzó egyéniségével. Frissen játszott Góth, és igen jók Balassa, Gyöngyi és Boross Ferike is. Kissé egyhangúak és fanyar izűek ellenben Fenyvesi és Varsányi Irén, amaz egy kapitány, ez egy zongoratanítónő szerepében. Az angol spleent is a színpadon temperamentummal kell játszani, és egy szegény zongoratanítónő is megengedheti magának azt a fényűzést, hogy ne csak egy bilentyün érzelegjen egész este.

II. Tíz év.

Az első ifjúság dalát éneklí a „Tíz év“-ben — egy félórás kis dramoletben — Latzkó Andor. Ő maga is még fiatal és a „Tíz év“, ha nem csalódunk, első írói kísérlete. Tisztelet annak a percznek, amelyben először reszket a fiatal ujjak közt az írói toll. Tíz év alatt az írók is úgy járnak, mint e kis dramolet hősei. Nagyon érettek lesznek, nagyon okosan tudják azt kifejezni, hogy mi fáj a fejüknek és szívüknek, — de hová tűnnek első álmaik? Ámde az íróemberek ravasz kópék. Ők maguk nem hisznek abban a szomorú perspektívában, amelyet a papíron az életről föltárnak. Azokat a bus meséket, amelyeket az élet a tollukba mond, ők maguk veszik legkevésbbé komolyan — és ez az egyetlen szerencsájuk.

A „Tíz év“ is szomorú történet. Ernő gróf osztrigára és pezsgőre hívja meg Marguerite-et, a ledér orfeum-énekesnőt. És e rendez-vous-n kiderül, hogy egyszer már találkoztak az életben, egy szebb, derültebb világban. Ezelőtt tíz évvel, az élet és a szerelem első hajnalán, Marguerite akkor még nevelőnő volt, tiszta és szende. És épen Ernő gróf akarta akkor a vér felhevülésében letépni a fehér rózsát. A leányt már pusztá gyanura kitalasztották a társaságból és ezóta süllyedt, egyre mélyebbre. Ez a története. A régi emlékek összeszorítják szívét. Felölti prómes köpönyegét és könyes szemmel hagyja el az osztriga- és pezsgőillatu legényszobát. Néhány percznyi szünet. És alig hogy a lépcsőhöz ér, vad mámorral rohan vissza a gróf karjaiba, — ajka odatapad ahhoz az ajkhoz, ahol gyermekszíve először üdvözült. A függöny legördül.

A fiatal szerző tollá még döcög, de vannak hangulatai, amelyeket fixirozni érdemes. A beszédéből — ha itt-ott tagolatlan is — már kihallatszik egy-két igen jó akcentus.

A kis újdonságot a Magyar Színház közönsége nagy rokonszenyvel és illő elismeréssel fogadta. Vlád Gizella és Szilágyi Vilmos azonban igen gyöngén játszanak. Mindkét szerep több egyéni varázst és finomabb hurokat kíván.

III. A „Faust“ háromszázadszor.

Az O p e r a h á z b a n ma este Gounod „Fauszt“-ját jubilálták. Tegnap egy cikkben beszéltünk a mesterről és művéről; ma csak az előadásról kell szólnunk. Nem szívesen teszük, mert nagyon kevés ünnepies vonás volt rajta észlelhető.

Az est szereplői közül csak hárman emelkedtek ki: Vasquez grófné, Arányi — és a kar-nagy székben Erkel Sándor. Vasquez grófné hangja egy viruló tavaszt rejt. Gounod mámoros zenéjét e szopránál édesebb hangszer nem tolmácsolhatja. Arányi tenorja is melegen cseng és szintén szárnyaira tudja venni a nagy poéta szerelmezes dallamait. Közönség nem volt épen nagy számmal.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

Magyar könyvtár. A Radó Antal dr. által szerkesztett füzetes vállalatban újabb megjelenések: „Toldi” Arany Jánostól, „Indiai történetek” Rudyard Kiplingtől, „Az öregeségről” Cicerótól (fordította Fábrián Gábor) és Szalárdi János, „Siralmas krónikája”-ból szemelvények Angyal Dávidtól. Kabos Ede „Csengeri kalapok és egyéb történetek” című novellafüzetéről, amely szintén most jelent meg, már megemlékeztünk. Egy-egy füzet ára tizenöt krajczár.

Beszélgetés Vámbéry Árminnal.

Vámbéry Ármín válni készül a keleti nyelvek egyetemi tanszékétől, amelyet harmincznégy évvel ezelőtt ő teremtett meg. Noha meg se látszik rajta az esztendő terhe, Vámbéry fáradtnak és kimerültnek érzi magát és nyugalomba vágyik.

— Elég volt harmincznégy esztendő — mondotta ma este beszélgetés közben egyik munkatársunknak — azt hiszem az egyetemen is, a külföldön kifejtett munkássággal is megszolgáltam a penziót. Különben, mondhatom, ön az első ujságíró, aki nem politikai kérdéssel fordul hozzám. — Nemrégiben is a „Newyork Herald” és a „Times” munkatársai jártak nálam, hogy a keleti kérdéssel mint vélekedem? Hát igenis, kérelmeztem már a nyugdíjaztatásomat, de Wlassics miniszter sehogy sem akar tágitani. Utoljára már a hazafiságomra is appellált. Pedig én eleget dolgoztam már mint tanár, hisz tizennyolcz, igazán elismert, kiváló orientalistát mondhatok volt tanítványomnak, a többek között Kállay Béni is engem hallgatott. Eleget dolgoztam mint magyar ember is, mint aki a keleti ügyeket ugyszólván az egész világgal megismertette, s ezt, köztudomás szerint, különösen Angol és Törökországban méltányoják is. Angliában, hogy egyebet ne említsek, kétszáznál több előadást tartottam a keleti kérdésekről, vezércikket írtam a legelőkelőbb angolországi és amerikai lapokba s összeírtam egy egész irodalmat. Wlassicsnak a felfogása tehát, amikor az én hazafiságomra apellál, meglehetősen téves. Nem is hiszem, hogy valóban ez bántaná, hanem inkább a budget. Mert én három tanszékét töltöttem be tulajdonképen: a török-, perzsa- és arab nyelv és irodalom tanszékét.

— Természetesen ezt most három tanár vehetné csak. És most rögtön előtérbe lép a kandidáció. A tanár ur ismeri a tanítványait, akiket ajánlana?

— Az arab nyelvre föltétlenül Goldzieher Ignácot. Őt tartom a legalaposabban képzett s a katedrára legalkalmasabb embernek az arab nyelv és irodalom tekintetében. Ha megkérdeznék, ajánlom is. A perzsa nyelvre Kégl Sándort javaslom. A törökre pedig egy teljesen ismeretlen vidéki tanárt, Thury Józsefet. Szegény falusi embernek a fia. Még most is emlékszem, amikor tizenöt-tizenhat évvel ezelőtt az apja nálam volt, hogy az ő fia nagyon szeretne törökül tanulni, oktassam. És Thury József ma a török nyelvnek és irodalomnak a legkiválóbb ismerője. Pedig nálunk aránylag sokkal többen foglalkoznak keleti és különösen a török nyelvvel, mint Ausztriában.

— Okunk is több van erre, mint másoknak.

— Igaz, hogy történelmi kutatásaink szinte nélkülözhetetlenül teszik a török nyelvet, mert azt sokan nem is tudják, hogy a törököknél milyen kiváló történetírók voltak és a török hódítás minden mozzanatát följegyezték. Nyelvészeti szempontból is nagyon rá vagyunk a török nyelvre utalva. Gyökszavaink egész tömege a törökből való. De fődolog itt a törökre való különös képességünk, amit Ausztriában hiába keresnénk.

— Itt marad, tanár ur, Budapesten, ha a penziót megkapja?

— Az még nem egészen bizonyos, de sem a szultánhoz, sem Angolországba nincs már szándékom utazni. Itthon dolgozom. Negyven esztendeig védtem a törököt, most legutóbb is kiadtam egy füzetet Párisban, Törökország mai viszonyairól és negyven évvel ezelőtt volt állapotáról. Elég érdekes kis munka, legalább az orosz lapok hasábos kritikákat írnak a munkáról. Magyarországon észre se

vették. Leírtam ebben az ország fejlődését, megmondtam a többek között a szultánnak azt is, hogy ne legyen olyan zsarnok és erősen ostromozom a szultánt környező klikkeket is. De hogy az orosz lapok foglalkoznak a könyvecskéivel, természetes is, mert nem nagyon szerethetnek eddigi működésem után Oroszországban. Hisz negyven éven keresztül tartott állásfoglalásom meglehetősen ellenkezett az orosz felfogásokkal. És legutóbb a czár mégis kitüntetett. A czár keleti utazásairól szóló három kötetes diszművet megküldette Uchtemszky herczeggel, aki még egy kedves levelet is csatolt a czár nevében a megtisztelő ajándékhoz. Nálunk az efajta munkákkal, aminőt én írtam, sőt tudományos munkával, egyáltalán nem is törődnek.

— Nálunk mindenki politizál.

— És a nagy politizálás közben talán észre sem vesszük, hogy Törökországból, amely fosztogatott bennünket, mi majd nem kapunk semmit. De úgy van az, ha nincs a nemzetnek képviselője. Mikor legutóbb lent jártam Törökországban s az utcán a kezemet csókolgatták és magasztalva emlegették magyar voltomat, a szultán bemutatatta Bakicsot, Montenegró diplomáciai képviselőjét. Magyarország diplomáciai képviselőjével nem találkoztam, Konstantinápolyban csak az osztrák képviselőt ismerik. Pedig magyarnak kell lennie még a külföldnek is, ha békét akar — már úgy érve ezt, hogy magyarbarátnak — mert Magyarország az európai nagyhatalmak ütköző pontja. Ezt fönn kell tartaniok, ameddig békét akarnak.

FŐVÁROS.

(Kétszáznegyven liter viz.) A közmunkák tanácsa tegnap tárgyalta a káposztásmegyeryi vízszűrő telep kibővítésének kérdését. A vízmű eredetileg két kilométer hosszú volt a Duna partja mentén. Később Szent-Endre szigetén ezerkétszáz méter hosszú új vízművet csináltak. Ez se volt elég s most egyszerre hat kilométernyi szűrőtelepet terveznek, ebből három Dunakesz, három pedig Szigetmonostor határában lesz. Az összesen kilenc kilométernél is hosszabb vízműtelep télen 220.800, nyáron pedig 276.000 köbméter vizet szűr meg naponként kis vizálás mellett. Ebből pedig, ha Budapest lakosságának száma egy millió felé jár is, akkor is körülbelül kétszáznegyven liter viz jut naponként minden budapesti lakosra. A három-három kilométeres két szűrőtelep összesen 2.600.000 forintba kerülne. A közmunkatanács ezt a tervet helybenhagyta s azonnal fölterjesztette a belügyminiszterhez.

(Az eskütéri hid.) A közmunkák tanácsa tegnap állapította meg az eskütéri hid környéke rendezésének a jövő évi programját. Eszerint a pesti oldalon szabályozás alá kerül a kigyó-tér, a Ferencziék-tere, a Curia-utca, az eskü-ut déli fele, az ideiglenes bejáró a városháza nyugati oldalán, a Duna-utca, a váci-utczának az eskü-ut és Irányi-utca közt levő része, az eskütér keleti oldala és a budai oldalon a hidra vezető feljárónak az a része, amely a Döbrentey-tér és a forrás-köz közé esik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Elítélt gyilkosok. Nagy-Szebenből írja tudósítónk: Az idevaló törvényszék ma mondott ítéletet Gavrilá lomanyi gazda gyilkosai fölött. Gavrilát Filimon nevű szolgálja és tulajdon felesége ölte meg. A vádlottak szerelmi viszonyt folytattak, azért tették el láb alól Gavrilát. A törvényszék Filimont életfogytiglani, Gavrilánét tizenkét évi fegyházra ítélte. Mind a két vádlott beismerte bűnét és belenyugodott az ítéletbe.

— A sterling-gyárosok. A rendőrség a napokban átvitette a törvényszék fogházába Schwalbe Lipótot és a kedvesét, Jobsch Jozefin, volt orfeumi énekesnőt. A derék pár büntársa Manquette Antalnak, akit néhány nappal előbb ép akkor tartóztattott le a troppai rendőrség, mikor hamis angol tízfontos bankjegyeket akart beváltani egy takarékpénztárban. A hamisításhoz szükséges eszközöket mind megtalálták a Schwalbe lakásán. Kiss vizsgálóbíró már kihallgatta a két budapesti foglyot s

ezek felette kétes existenciáknak látszanak. Noha a hamis angol bankjegyekből eddig csak kevésnek jutottak nyomára, annyi bizonyos, hogy régóta és nagyban üzték ezt a pénzgártás mesterségét. Kiderült, hogy Schwalbe, a kedvese és Manquette hosszabb ideig voltak a Rivierán s ott igen uras életet éltek. Hogy az uraskodás költségeit miből fedezték, azt egyáltalán nem tudják kimutatni. Egyébként Schwalbe, aki mérnök-rajzoló lenne, nagyműveltségű fiatalember s magáról azt mondja, hogy — filozóf és kritikus. A vallás alatt is úgy viselkedett, mintha tudományos kérdésekre kívántak volna tőle feleleteket. A hamis pénzből, ahogy mondtuk, eddig csak kevésre akadtak, mert Manquette-nél mindössze 28, a budapesti házkutatáskor pedig 20 darab hamis tízfontost találtak. A vizsgálóbíró, arra való hivatkozással, hogy a pénzhamisítás tulajdonkép Budapesten történt, megkereste a troppai törvényszéket Manquette kiadatása iránt. Egyébként Manquette belga származású, Schwalbe pedig budapesti, de többnyire Párisban és Münchenben tartózkodott. Most a multjuk tekintetében folyik széleskörű nyomozás.

— A mulatók bíró. A királyi kuria kisebb fegyelmi tanácsa, Czorda Bódog elnöklésével, ma délelőtt Csanády Ákos egri törvényszéki bíró fegyelmi ügyével foglalkozott. A nevezett bíró magánélete esett kifogás alá. Családos ember létére korcsmákban, éjjeli kövházakban mulatozott. Azonkívül ügyvédektől, felektől tíz—husz forintos kölcsönöket kéregetett, amelyeket a mai napig sem fizetett vissza. A fizetése közel hatezer forint erejéig le van foglalva. Egy egri ügyvéd följelentése alapján megindult a fegyelmi eljárás, amelynek folyamán a budapesti királyi ítélőtábla száz forint pénzbírsággal sújtotta a könnyelmű bírót. A közvádó, aki hivatalvesztést indítványozott, a kuriához fellebbezett, amely ma, tekintettel arra, hogy Csanády Ákos még eddig fegyelmileg büntetve nem volt s a javulás kizárva nincsen — helybenhagyta a tábla ítéletét.

— Orvosság helyett mérég. Horváth Pál irodaszoja örökös czivódásban élt a feleségével. Az asszony tavaly szivgörcsöket kapott és mikor az orvos valami gyógyszert rendelt neki, Horváth ment el a patikába azt megcsináltatni. Amint a gyógyszer elkészült, eszébe jutott, hogy most megszabadulhatna a feleségétől, ha az orvosságot kicserélné valami méréggel. És úgy is cselekedett a gonosz ember. Elővette azt a sósavat, amivel a tintás üvegeket szokta tisztogatni s abból küldött haza a feleségének. A kis üveg folyadékot egy leányval, Komáromy Juliával küldötte haza. Horváthnének gyanus volt az üveg tartalma s mielőtt ivott belőle, néhány cseppet a tenyerére öntött. És ez volt a szerencséje, mert ha másként tesz, amint az orvosok kijelentették, életébe került volna. Eördögh András bíró elnöklése mellett, szándékos emberölés kísérlete címén vonta ma felelőségre a törvényszék Horváthot, ki úgy a rendőrségnél, mint a vizsgálóbírónál beismerte, hogy feleségét elemészteni akarta. Ma tagadott a rosszlelkű ember, mondván, hogy részeg volt akkor s tévedésből cserélte fel az orvosságot. A bíróság nem fogadta el az álláspont helyességét s Horváth Pált három évi fegyházzal sújtotta. Ugy az elítélt, mint a közvádó felebbezett.

— Apa és fia. Egy védjegybitorlási pörben ma apa és fia álltak egymással szemközt a bíróság előtt. Forti László, az apa, feljelentést tett a fia, Forti György ellen. Panaszában előadja, hogy évek óta védjegyét utánozva, az ő „szerencsétlen természetű és jellegű fia” meghamisítja a tulajdonát képező Forti-féle sebtapaszt. És hogy czélt érjen, minden fufangot felhasznál. Így a gyógyszerészekhez intézett levelei alá csak a Forti nevet írja, s mert a keresztnév nincsen ott, sikerül a fortélyos és tudat hamis portékáján. Kürthi József bíró, mielőtt a panaszt tárgyalta volna, megkérdezte Forti László ügyvét, van-e neki belügyminiszteri engedély arra, hogy a titkos összetételű orvosszert készítse? Az ügyvédjét, ilyen felmutatni nem tudván, a bíró bele sem ment az ügy érdemébe, hanem úgy határozott, hogy mindkét fél közegészségi kihatást követvén el, indítványtétel végett a királyi ügyészséghez teszi át az iratokat. Eszerint olyan folytatása lesz a dolognak, aminőt a felek egyike sem várt.

SPORT.

Football-verseny. Holnap délután fél háromkor kezdődik a csömöri-ni kerékpár-versenypálya belső gyepén az első football-verseny. A verseny Budapest és Bécs legjobb játékosai között fog lefolyni. A bírói tisztséget Orbán Pál főhadnagy vállalta el, aki maga is kitűnő játékos lévén, ismeri a „football association”-játék összes fortélyait és összes szabályait s pártatlan álláspontja biztosítja számára mind a budapesti, mind pedig a bécsi csapat bizalmát.

Bécsi októberi lóversenyek.

(Nyolcadik nap.)

A mai versenyek nem végződtek különösen jó eredménnyel. A favoritok cserben hagyták hivatelt. A Gourmand-handicapban Illusion, a fogadó kedvence harmadik lett. Timár, az óriási súly dacára nyakhosszal lett első. A 3200 méteres eladók versenyében Primula, a nyeretlenek versenyében Vöslau, az 1300 méteres akadályversenyben Álmos, a gátversenyben Divat, a handicapversenyben Morin volt a legyőzött favorit.

A versenyek eredménye egyébként ez:

I. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 3200 méter.

- 1. Báró Born Jurátus 49.5 kilogramm, lovagolta Cleminson.
- 2. Mr. Siltón Primula 51.5 kilogramm, lovagolta Poole.
- 3. Lovag Lederer S. Dalffy 49.5 kilogramm, lovagolta Warne.

Futottak még: Gr. Thun V. Áldomás 49.5 kilogramm, lovagolta Wilton, Wahrnann R. Tripoteuse 54 kilogramm, lovagolta Adams.

Bírói ítélet: Igen könnyen két hosszal első, nyakhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 33, helyre 25 : 56 és 40.

II. Nyeretlenek versenye. Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter.

- 1. Dr. Russo Inländer 56 kilogramm, lovagolta Barker.
- 2. Gr. Festetics T. Balaton 56 kilogramm, lovagolta Park.
- 3. Miller J. Voelau 56 kilogramm, lovagolta Ballantin.

Futottak még: Gr. Festetics T. Heather 54.5 kilogramm, lovagolta Marsh. Br. Springer G. Luczifer 56 kilogramm, lovagolta Warne.

Bírói ítélet: Könnyen három hosszal első, öt hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 14, helyre 25 : 44 és 33.

III. Gourmand-handicap. Díj 5000 korona. Távolság 900 méter.

- 1. Lovag Lederer Timár 61.5 kilogramm, lovagolta Peake
- 2. Mr. Siltón Isolda 50.5 kilogramm, lovagolta Marsh.
- 3. Mr. Dorryt Illusion 50.5 kilogramm, lovagolta Warne.

Futottak még: Br. Üchritz Zs. Deaf & Dumb 60 kilogramm, lovagolta Sharpe. Dreher A. Häng di an 55 kilogramm, lovagolta Bulford S. Gr. Trautmannsdorf Ladra 50 kilogramm, lovagolta Cleminson. Mr. Lincoln Györgyike 46 kilogramm, lovagolta Sands. Gr. Festetics T. Malmaison 46 kilogramm, lovagolta Feasnall. Geist G. Remeny 46 kilogramm, lovagolta Lovász. Gr. Festetics T. Kclair 46 kilogramm, lovagolta Park. Wahrnann R. Intruger 43.5 kilogramm, lovagolta Slack. Mr. Five Brabantine 42 kilogramm, lovagolta Fynau.

Bírói ítélet: Nyakhosszal első, félhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 30, helyre 25 : 53, 118 és 45.

IV. Eladó-verseny. Díj 4000 korona. Távolság 1300 méter.

- 1. Gr. Degenfeld I. Szeszély II. 53 kilogramm, lovagolta Wilton.
- 2. Gr. Orsich P. Judica 53 kilogramm, lovagolta Warne.
- 3. Gr. Festetics T. Doga 62.5 kilogramm, lovagolta Smith.

Futottak még: Gr. Batthyány E. Álmos 59 kilogramm, lovagolta Huxtable. Müller J. Amateur I 55.5 kilogramm, lovagolta Ballantine. Páchy A. Prosa 55 kilogramm, lovagolta Sharpe. Dr. Russo E. Bátor 59 kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Küzdalem után fejhosszal első, három hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 21, helyre 25 : 45, 67 és 62

V. Akadályverseny. Díj 3000 korona. Távolság 3200 méter.

- 1. Janota Bzovski Alár 62.5 kilogramm, lovagolta Geoghegan.
- 2. Hg. Auersperg F. Sarolta 70 kilogramm, lovagolta Williamson.
- 3. Lovag Wiener-Weiten R. Jon 60 kilogramm, lovagolta Stinn.

Futottak még: Mr. Goon Siegesthaler 62.5 kilogramm, lovagolta Buckenham. Herczeg Taxis Lantos 60 kilogramm, lovagolta Salter. Dreher A. Ines 60 kilogramm, lovagolta Wheeler.

Bírói ítélet: Könnyen négy hosszal első, két hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 14, helyre 25 : 39 és 36.

VI. Eladók gát-versenye. Díj 2000 korona. Távolság 2400 méter.

- 1. Mr. C. Wood Jutka 62 kilogramm, lovagolta Sheybal
- 2. Br. Erlanger Divat 61 kilogramm, lovagolta Hesp.
- 3. Hg. Auersperg S.A. Zám 64 kilogramm, lovagolta Williamson.

Futott még: Wahrnann R. Jammerfetzen 60 kilogramm, lovagolta Buckenham.

Bírói ítélet: Egy és fél hosszal első, tíz hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 17, helyre 25 : 38 és 32.

VII. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1800 méter.

- 1. Gr. Forgách L. Kisasszony 59 kilogramm, lovagolta Wilton.
- 2. Wahrnann R. Duna 59 kilogramm, lovagolta Adams.
- 3. Gr. Esterházy Moring 55 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Futottak még: Schindler L. Toll 50.5 kilogramm, lovagolta Bulford S. Zangen J. Kadmea 47.5 kilogramm, lovagolta Zangen.

Bírói ítélet: Könnyen négy hosszal első, nyakhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 16, helyre 25 : 47 és 64.

(A kilencedik nap.)

A Henckel-Memorial napja lesz holnap. Ez évnek utolsó klasszikus versenye dől el vele. Ez a verseny a legjobb kétévesek utolsó próbája lesz. Masha az Ausztria-díjban leverte legjobb lovainkat s holnap valószínűleg ismét német ló fog diadalmaskodni fölöttük. Összes kétéves lovaink közül egy sem lesz képes a német tenyésztés kiküldöttjét legyőzni.

A valószínű indulók a következők:

Rio-Tinto	lovagolja Barker
Annuska	Adams.
Galfárd	Warne.
Mindegy	Poole.
Bonvivant	Hespe.
Ravachol	Peake.
Drift	Marsh.
Kaplár	Griffiths.
Szabász	Cleminson.
Greif	Ballantine.
Szeszély	Wilton.
Iro	Sharpe.
Alfred	Parke.

A többi versenyekre egyébként tipjeink ezek:

- I. Garibaldi—Ronacher.
- II. Plaisierchen—Zsuzsi.
- III. Timár—Boston.
- IV. Greif—Szabász.
- V. Hablaeny—Haza.
- VI. Rabenvater—Fránkl-istálló.
- VII. Debutante—Gonosz.

A HIVATALOS LAPBÓL

Változások a bírói karban. A király Bernáth Elemér kassai ítélőtáblai tanácselnököt a debreceni ítélőtábla elnökévé kinevezte, dr. Traiber Vincez budapesti törvényszéki bírónak és dr. Plopu György felső-vissói járásbírónak az ítélőtábla-bírói címet és jeleget adományozta, Szoboszlai Sándor debreceni ítélőtáblai tanácsjegyzőt albiró a szatmárnémeti törvényszékhez bíróvá, dr. Szladits Károly magyar királyi igazságügyminiszteri fogalmazót a budapesti IV. kerületi járásbíróshoz, Ruby Pál, a temesvári ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a sátoralja-újhelyi törvényszékhez, Berger Rezső dr., a győri ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a váci, Bereznay János sátoralja-újhelyi törvényszéki jegyzőt az edelényi és Florek Endre veszprémi törvényszéki aljegyzőt a füleki járásbíróshoz albirókká kinevezte.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Korbonits György pozsonyi törvényszéki írnokot a dunaszerdahelyi járásbíróshoz segédtelevkönyvvezetővé, a földmívelésügyi miniszter dr. Perlmutter Alfrédet ideiglenes minőségű fizetéstelen miniszteri segédfogalmazóvá, a budapesti ítélőtábla elnöke Weiner István és Kormos Pál ügyvédjelölteket díjas joggyakornokokká, a pozsonyi ítélőtábla elnöke Dohnányi Lajos trencsényi törvényszéki díjtalan joggyakornokot díjas joggyakornokká, a sepsi-szentgyörgyi pénzügyigazgatóság Szakács Mózeset a sepsiszentgyörgyi adóhivatalhoz és Barthos Józsefet a kézdívársárhelyi adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká, a székely-udvarhelyi pénzügyigazgatóság Gál Sándor végzettségfőmunkárium tanulóit a csikszeredei, Nagy Károly végzettségfőmunkárium tanulóit a gyergyó-szentmiklósi adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Magyar név. Hriczu István vizsolyi illetőségű budapesti lakos Kassaira, Sulek János balaton-szentgyörgyi illetőségű novokai lakos, valamint kiskoru leánya Ottilia-Margit Szűcsre, Diamant József, valamint kiskoru Diamant Ármán, Rezső és Gyula vág-besztercei illetőségű ugyanottani lakosok Dalmára, Weiss Ottó budapesti illetőségű ugyanottani lakos Törökre, kiskoru Kroh Károly magyar királyi postatakarékpénztári díjnok budapesti lakos Kendére, kiskoru Klein Jenő és Ernő miskolci illetőségű ugyanottani lakosok Keletre, Berger Sándor budapesti illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei Pál, Hedvig és Alice Balázsrá. Grunner Benjámín vámoló a magyar királyi állami hidaknál, budapesti lakos Békefőre, kiskoru Leichtmann Imre nyiregyházi illetőségű budapesti lakos Lászlóra, kiskoru Weinberger Sándor, Frigyes és Gyula aradi illetőségű ugyanottani lakosok Vidorra, Fischer Lipót nyitrai illetőségű nyitrai lakos Halasra változtatták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. (Budapesti Közlöny 250. szám.) Öt közigazgatási gyakornoki állásra Szeben vármegyénél, több albirói állásra a vidéki telekkönyvi hatóságok területén, négy 300 forintos ösztöndíjra gazdasági tantárgyban tanuló ifjak részére van pályázat hirdetve.

NYILT-TÉR.

A legnagyobb gavallérok

is viselhetnek feltűnő olcsó árért kényesen kapható ur ruhákat, ha szükségleteiket nálunk szerzik be. A mesteri szabást czégünk előkelő hírneve biztosítja, a munka kivitelét pedig az üzlet képe elárulja. Méret utáni megrendelésekre külön szövetraktárunk van, kizárólag tisztá gyapjús valóban gyönyörű mintájú kelmékből.

Karácsonyi és Társa

férfi-szabók

IV. ker., Muzeum-körút 39.

Téli kura

Szt.-Lukácsfürdőben Budapest.

Rheumatikus bajok, Szérvény, neuralgiák, ischias stb. ellen. Nagy kénes iszapfürdő, külön fürdők, masszázs, gyógygyógyászat. Lakás és teljes ellátás (közepes ár 25 ft hetenkint). Lift. Meghülés kizárva. Prospektus ingyen küld az igazgatósz.

GLOGOWSKI és TÁRSA

BUDAPEST, Erzsébet-tér 19.

írógépek díjmentesen, vételkötelezettség nélkül, az ország bármely részében bemutot

RÉVAI TESTVÉREK

IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÖNYVKIADÓHIVATALA

összes üzleti helyiségeit helyszűke miatt

VIII., Üllői-ut 18. szám alá

külön az intézet ozáljaira épült nagy könyvesháza tette át.

Sportkedvelőknek

és akik télen is kerékpározni óhajtának és mindazoknak, akik egészségi szempontból mozgást kénytelenek csinálni, erre igen alkalmas és ajánlatos a

Velodrom Tatersall Kerepesi-uton

5000 négyzetgöl nagyságban 7 óra reggeltől 7 óra estig nyitva van. Előzetések mérsékelt árban varrógép és kerékpár üzletben elvállaltatnak. Mély tisztelettel

Herbster Károly Károly-körút 9.

Figyelmeztetésül szolgáljon, hogy fertőző-betegségek elleni legjobb óvszer a

COGNAC.

Ezt a czélt csakis elősmert jó gyártmánnyal érhetjük el, miért is a többszörösen kizárólag díszoklevelekkel kitüntetett és általános kiterjedtségnek örvendő régi és jó hírnevű

Gróf Keglevich István utd.

czég gyártmánya.

* * * * * Extra * * * * * és V. S. O. jelzésű minőségekben, melyek mindentől kaphatók. Leginkább ajánlatos.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, október 29. A Laura-kohó részvénytársaság közgyűlése, amelyen 23 részvényes jelent meg 15,561.600 márkányi részvény képviselőtében, tudomásul vette az üzleti jelentést és 13¹/₂%-ban állapította meg az osztalékot. Junghann igazgató bejelentette, hogy a vasművek, mint eddigéig, úgy most is nagyon el vannak foglalva és a folyó üzletév eredménye semmi esetre sem lesz rosszabb az előző évinél. Az első negyedév nyeresége 2,055.914 márka, vagyis 92.995 márkával több, mint a múlt év első negyedében elért nyereség.

Berlin, október 29. (Gabonavásár.) A lanyha irányzat következtében a buza körülbelül 1 és fél, a rozs csak fél márkával lett olcsóbb. A zab változatlan maradt.

Pétervár, október 29. A hivatalos kimutatás szerint Oroszország kivitele a folyó év első felében 357,648.000 rubelre rugott, a múlt év első felének 285,071.000 rubelnyi kivitelével szemben. A behozatal értéke 269,823.000 rubel volt a tavalyi 251,990 rubelnyi behozattal szemben.

New-York, október 29.

	okt. 29. cents	okt. 28. cents.
Buza decemberre	73 ¹ / ₈	74 ¹ / ₈
májusra	72	72 ¹ / ₈
Tengeri decemberre	38	38 ¹ / ₈

Chicago, október 29.

	okt. 29. cents	okt. 28. cents
Buza decemberre	66 ¹ / ₈	66 ⁵ / ₈
Tengeri decemberre	32 ³ / ₈	32 ² / ₈

A hétről.

(Politika és börze. — Vasipari részvénytársaságok mérlegei. — Magyar értékpapírok osztrák takarékpénztáraknál. — Kőszénbányatársaságok bajai. — Déli vasut.)

Nem ok nélkül fogadták általános kétkedéssel Miklós csárnak lefegyverzésre irányuló javaslatát. És ma már azt is mondhatni, hogy e javaslatnak belátható időben gyakorlati eredménye alig lesz. Mert ki hitte volna, hogy kevéssel az általános világbékének ily kiváló helyről való propagálása után két nagy nemzet között oly feszültté válik a politikai viszony, hogy majdnem kenyértörésre került a dolog. Még hozzá egy jelentéktelennek látszó ügyből kifolyólag. Egy lobogó miatt, amelyet egy francia kapitány néhány néger katona élén kitűzött egy Nilusmenti félig rombadült helységben. Fashoda: ez a kis helyecske, amelyet nagyító üveggel kell keresni a mapán, világra szóló jelentőségre tett szert. Fashoda miatt két és fél százalékkal esik az angol consol, a világ legszolidabb értékpapírjának az árfolyama. Három shillinggel emelkedik hirtelen Londonban a buza ára és megdrágulnak a hajóbiztosítási díjak, csakugy, mintha háboru fenyegetné a nagy brit birodalmat. A fenyegető veszedelem azonban elmult. Az angol államférfiak harcias beszédeit enyhítették a békésebb szellemű diplomáciai jegyzékek és maholnap a Fashoda-ügy is mint elintézett kérdés belekerül a kék- és sárgakönyvek fascikulusai közé. És felelőzik újra a tőzsde is, amelyre ugyancsak lidércnyomást gyakorolt a háboru fenyegető réme.

**

Ha a részvénytársasági mérlegekből általános következtetéseket levonni szabad, akkor a monarchiában a vasipari rendkívül kedvező viszonyok között van. A napokban tartották közgyűléseiket a Prágai vasipari részvénytársaság és a Rimamurányi-salgótarjáni vasmű részvénytársaság. Amaz Ausztriának, ez Magyarországnak legnagyobb vasipari vállalata. Mind a kettőnek helyzete — mérlegük szerint — fényesnek mondható. A Prágai vasipari társaság 2,687.217 forint tiszta jövedelmet mutat ki és 19 százalékos osztalékot fizet, amellét 689.883 forintot visz át új számlára. A Rimamurányi 2,170.793 forint nyereséget ért el és 12 százalékos dividendát juttat részvényeseinek, 443.313 forintot fordít leírásokra, 325.000 forintot helyez tartalékba és 307.221 forintot visz át új számlára. Részvénytársasági mérlegekből azonban nehéz kiokosodni. Ha például a Rimamurányi mérlegét vizsgáljuk, úgy az a múlt évhez képest igen tetemes változásokat

mutat. Eleve megjegyezzük, hogy e változások a társaság helyzetének javára vannak. A pénztári készletek 290.000 forintról 1,027.000 forintra, tehát 737.000 forinttal emelkednek. Emelkedett továbbá a váltótárcza 1,57 millióról 1,67 millióra. Viszont a hitelezők 2,98 millióról 1,65 millióra csökkentek. A társaság vagyona, ezen és más változásokat tekintetbe véve, egy milliót meghaladó összeggel gyarapodott, anélkül, hogy új terhei keletkeztek volna. A mérlegből legalább ilyesmi nem tűnik ki. És ennek dacára az igazgatóság ragaszkodott a 12¹/₂%-os dividendához. Mindez ideig helyén való volt ez a takarékos osztalék-politika, mert így vált lehetővé, hogy a társaság éveken át az üzem bevételeiből fedezte az új beruházásokat. De ez idén már nem voltak ilyen kiadások és ezért gyarapodtak ily jelentékenyen az aktívák. Alig szenved kétséget, hogy jövőre az osztalékot magassabb mértékben kell majd kiszabni. A tőzsde biztosan számít erre és az 1898/99-iki szelvényben már fél forinttal magasabb áron fordultak elő kötések.

**

Méltó felháborodást keltett nemrég az a hír, hogy a sziléziai országos kormány kifogásolta a troppai takarékpénztár ügyvitelében azt a körülményt, hogy magyarrértékpapírokba fekteti pénzét. Általánosságban tekintve a dolgot, az csakugyan olybá tűnik fel, mintha a sziléziai országos kormányt animozitás vezette volna eljárásában, amely boykottirozni akarta a magyar értékpapírokat. Az osztrák belügyminiszter, mielőtt tudomására jutott az eset, hatályon kívül helyezte a sziléziai országos kormány intézkedését. A sérelem tehát orvosolva lett. Alkalmunk volt közelebbi tudomást szerezni az ügyről és a részletek ismerete valósággal kétséget támaszt bennünk az iránt, hogy kinek adjunk igazat: a sziléziai országos kormánynak-e, amely megtiltotta a magyar értékpapírok megszerzését, vagy az osztrák belügyminiszternek, aki megsemmisítette ezt a rendelkezést. A troppai takarékpénztár vezetősége ugyanis igen nagy barátja a mi erdélyi szászainknak. Oly annyira barátja, hogy az egész tartalékalapot és az egész külön tartalékalapot négy és fél százalékos nagyságban a takarékpénztári záloglevelekben helyezte el. Egész esztendőn nem vásároltak ezen alapok részére más papírt, mint szász záloglevelet. Ezt kifogásolta a sziléziai országos kormány formai okokból és ezt a kifogást vetette el az osztrák belügyminiszter. Igazán nem tudjuk: a két fórum közül melyik volt a magyarbarát?

**

A Salgótarjáni kőszénbányarészvénytársaság és a Magyar általános kőszénbányarészvénytársaság fuziója el van határozva. A két társaság igazgatósága már megállapodásra jutott egymással, a szerződési tervezet is készen van. Csak a társulati közgyűlések szankciójahiányzik még, hogy a fuzió bevezetett tényré váljék. A tőzsde kezdettől fogva nem lelkesedett a dologért, nem ugyan érdemi okok miatt, mint inkább azért, mivel a Magyar általános kőszénbányarészvénytársaság részvényeinek megszűnésével a spekuláció elveszít egy objektumot, amelyen az utóbbi években sok pénzt keresett az emissziók révén. — A kőszénbánya társaságok nálunk egyáltalában nehezen tudnak prosperálni. A néhány év előtt alakult Viktoriakőszénbánya is, amelynek telepei Bars megyében vannak, már beszüntette üzemét. A társaságnak nincsen elegendő tőkéje és a kísérletek, amelyeket a tőkebeszerzés iránt eddig tett, kudarcot vallottak. A jövő héten tartja közgyűlését, amelyen újra a tőkebeszerzés kérdése lesz napirenden. Ha ezt elintézni nem tudják, a társaságnak liquidálnia kell. Az Északmagyarországi egyesített kőszénbányatársaságról is kedvezőtlen hírek keringenek. A társaság már egyszer a tönk szélén állott. Akkor úgy segítettek a bajokon, hogy a részvénytőke 95 százalékát egyszerűen leírták. Ez a radikális

kura lábra állította a társaságot. Prosperálni kezdett és kielégítő üzleti eredményeket ért el. De amióta alapításokban vállalt részesedést azért, hogy felpénzzel bocsáthasson ki ő is új részvényeket, helyzete rosszabbra fordult. Ez a társaság is az esztergomi kőszéntelepekre vetette magát. Bányajogokat szerzett Tokodon és azokat egy ideig üzemi bevételeiből igyekezett kiaknázni. 1894-ben részvénytőkét 1,6 millióról két millióra emelte föl. A négyezer darab új részvényt 160 százalékos árfolyamon bocsátotta ki. Egy ideig még sajátjából fedezte a tokodi bányák feltárását, de 1896-ban e bányákra külön részvénytársaságot alapított 1,6 millió forinttal, amelyből 1 millió forintot ő maga vett át. E részvények azóta a társaság tárczájában vannak és igen tetemes kölcsönrel vannak terhelve, amelyet természetesen vissza kell előbb-utóbb fizetni. Hogy e részvények mit érnek, arról fogalmat alkothatni akkor, ha tudjuk, hogy a tokodi bányákba betört a víz és a szakértők kijelentették, hogy a vízmentesítés belekerülhet egy fél millió forintba, ugyanazonban, hogy nem lehet jótállani azért, hogy a vízbetörés nem ismétlődik. A tokodi bányákban tehát ez idő szerint szünetel az üzem, mert az Északmagyarországi igen helyesen nem akarja megriszkirozni a félmillió forint kiadását. A társaság részvényeinek árfolyama ily viszonyok között erősen lehanyatlott és a tőzsdén bizonyosra veszik, hogy az osztalék is megsínyli a tokodi vízbetörést. Ha tehát a társaság igazgatósága a nyilvánosságnak szánt közleményeiben azzal igyekezik indokolni a részvények árhanyatlását, hogy összetévesztik más társaságokkal, úgy ez naiv védekezés a beavatottak előtt csak mosolyt kelthet.

**

A déli vasut részvényeinek árfolyama egy idő óta feltűnően hanyatlak. Azt mondják azért, mivel a külföldi tőzsdéken, ahol e részvények iránt nagyobb az érdeklődés, erősen kínálják. Szabadulni akarnak tőlük, mert nincsen semmi chance arra, hogy a részvények rentabilitásviszonyai javuljanak. A legutóbbi közgyűlés elhatározta, hogy megszünteti a részvények kisorsolás útján való törlesztését és e helyett a tőzsdén vásárol vissza részvényeket, amelyeket aztán megsemmisít. A részvénytörlesztésnek ez a módja mindenesetre előnyös a társaság pénzügyeire, mert mélyen a névértéken alul kaphatja a részvényeket. Ámde a részvényesek ezáltal elesnek attól, hogy kisorsolás esetén a teljes névértéken váltják be részvényeiket. Nem csoda, ha e miatt elkedvetlenednek annál is inkább, mert a társaság terhei ezidén megsaporodtak a négyszázalékos márkakölcsön kamataival, amelynek még a tárnában volt 10 milliós részletét a kormány engedélyével tavaly bocsátották ki. Ez a kölcsön tudvalevőleg arra volt szánva, hogy a társaság szaporítsa járműkészletét. Valószínűleg erre is fordította a pénzt. De úgy látszik az osztrák vonalakon, mert a déli vasut magyar vonalai ma is csak olyan mostoha elbánásban részesülnek, mint évekkor előtt, amikor még hadilábon állottunk a déli vasutal. Azóta megtörtént a „kiegyezés”. Eger dr. az új vezérigazgató diplomatikusabb ember volt elhunyt elődjénél. Első dolga az volt, hogy Budapestre jött és itt „tisztelgett” a magyar kereskedelmi kormányzat vezetőinél. Aztán „czimet” adományozott az itteni üzletvezetőségeknek. És ezzel meg volt a „kiegyezés”. A magyar kormány megelégedett ezzel az üresporhíntéssel. A déli vasutnál lényegileg maradt minden a régiben, a magyarországi vonalakon soha sincsen elegendő kocsi, a magyar kereskedelem érdekeit továbbra is elhanyagolják. Teljesen megbízható forrásból vesszük azt a panaszt, hogy

„a déli vasuton most, amidőn sem jelentékenyebb gabonakivitel, sem hadgyakorlatok a forgalmat a rendesnél nagyobb mértékben nem szaporítják, óriási kocsihiánnyal küzdenek a magyar vonalak. A kereskedők számára természetesen legnagyobb kellemtelenséggel jár, hogy a barsei átrákos állomáson hetek óta alig látható vagon, ami által a megérkező uszályrakományok továbbítása megakad.

Hogy ez a kereskedőre nézve, akinek szállítási kötelezettségei vannak, mily nagy kár azt felesleges bővebben fejtegetni, de miután Barcson van most oly küldemény, amely teljes tizennégy napja vár elszállításra és miután a déli vasut magyarországi üzletigazgatóságánál történt felszólalások teljesen eredménytelenek maradtak, mivel üres ígéreteken kívül a déli vasut igazgatósága nem adott semmit; azt kérjük, vajon nem lenne e helyén, hogy végre a kereskedelmi miniszter gyakorolja törvényadta felügyeleti jogát és erélyesen utasítsa ezt a Bécsből igazgatót vasutat arra, hogy köteleességét mihamarabb teljesítse.

Igy szól a panaszos levél, amelyhez, azt hisszük, nem kell kommentár.

Mezőgazdaság.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete. E szövetkezet ma tartotta Andrassy Aladar gróf elnöklése alatt rendes évi közgyűlését. A jelentés szerint a szövetkezetnek mindinkább nagy mérvben sikerül a gazdaközönség bizalmát megnyerni. Köszönetet mond az igazgatóság jelentésében főleg a földmívelési, kereskedelmi és hadügyi kormányoknak, amiért a gazdatársadalom érdekében kifejtett működésében, jóindulatú támogatásban részesült. Így a kereskedelemügyi miniszter a gazdak részére szállított erőtakarományok fuvardíját 20 százalékkal leszállította, a földmívelésügyi miniszter a múlt évi rossz termés által sújtott gazdáknak buza, zab árpa és burgonya-vetőmag szállítását a szövetkezetre bizta, a hadügyminiszterium pedig ezen üzletében nagyjobb mérvű szállításokkal ruházta fel a szövetkezetet. A tagok száma 1898. június hónap harminczadikán 615 volt, 1916 üzletérszszel. Az egyes osztályok forgalmára áttiérve, a gabona és erőtakaromány-osztály forgalma, az értékesített gabonákat tekintve, 242.800 q., az erőtakarományoké 1242 kocsiakomány, hasonlóan szép eredményt tüntetett fel a többi osztály forgalma is. Az üzleti nyereség 38.133 forint 38 krajczárt tesz ki, melyből üzletrészekre 5 százalék kamat, a tartalékalapra 20.000 forint, igazgatósági jelenléti díjakra 1020 forint s a hivatalnokok nyugdíjalapjára 2500 forint fordított. A közgyűlés meglepédes-sel vette tudomásul a jelentést s az igazgatóságnak a felmentványt megadta. Az igazgatóságba beválasztottak: Barczu Károly alelnök, Kovács Sebestyén Endre és Perczel Ferenc; a G. E. O. Sz. K. részéről, Bujanovics Sándor és Rubinek Gyula. A felügyelő-bizottság tagjai ugyanazok maradtak.

A gazdasági egyesület és a vámtarifa. Az országos magyar gazdasági egyesület igazgató választmánya ma ülést tartott, amelyen több ügy elintézése után tárgyalta az egyesületnek a földmívelésügyi miniszterhez intézett előterjesztését a vámtarifa ügyében. A felterjesztés így hangzik:

1. Hogy az Ausztria és Magyarország közötti forgalom szabadsága a szerződéses viszonyban fentartassék.

2. Hogy ezen szabad forgalom alól az összes mezőgazdasági iparok terményei, melyek eddig azonos elvek alapján közös elhíralásban részesültek, továbbá a mezőgazdasági termelvényekkel versenyző hamisítványok és utánzatok kivétessenek, illetve elvámolás tárgyát képezzék.

3. Amennyiben a szabad forgalom fentartása nem volna lehetséges, úgy Magyarország részéről Ausztria behozatala oly mérvben terhelhetnék vámmal, amely mérvben Ausztria a mi odairányult kivitelünket sújtja.

4. Ausztriával a kereskedelmi szerződés csak 1903. illetve a nemzetközi kereskedelmi szerződések lejártá idejéig kötéssék.

5. Mind a két állam az egymás közt szabad forgalom esetén is, az egyéb államokkal fennálló forgalmat külön vámolja el és 1903-tól kezdődőleg ezekkel való kereskedelmi viszonyt önállóan rendezi.

A felterjesztéshez az igazgató-választmány hozzájárult és tudomásul vétel végett a nagygyűlés elé terjesztetni határozta.

Telepítés. A földmívelésügyi miniszter nemrég betöltötte Bogojeván (Bács-Bodrogmegye) az ujonan alakított 45 telepét és ezzel ott a telepítést, mely 1551 hold kincstári erdő helyén 96 család részére eszközöltetett, be is fejezte. Minden család 15 hold földet kapott, holdanként 200 forint árért, mely vételár 50 év alatt 4 százalékos kamattal törlesztendő; az első két évben azonban csak 3 százalék kamatot tartoznak a telepesek fizetni. A telepek felé Horvát-Szlavonországból vissza-

telepített római katolikus vallásu magyar családok foglalják el, a többi telapesekeket a bogojevai kis gazdákból és tulnyomólag az ottani kisarjadzó fiatal nemzedékből szemelték ki.

Kőbányai sertés piac, okt. 29. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 47½—48 kr. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 48—49 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 49—50 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 47½—48 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 47—47½ krajczárig Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 46½—47 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. okt. 27. napján volt készlet 41647 darab, okt. 28-án felhajtott 467 db, október 28-án elszállított 743 darab, október 29-ére maradt készletben 41371 darab. A hízott sertés üzlet irányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár, okt. 29. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vásárra 1898. okt. 28-án érkezett 1170 drb. Készlet 293 darab, összes felhajtás 1463 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 926 drb, elszállítatlan maradt 537 drb. Napi árak: 120—180 eilós 47—49½ kr, 220—280 kilós 48—50 krajczár, 320—380 kilós 48—50 kr, öreg nehéz 44—50 krajczár, malacz 37—42 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Közlekedés.

Vasuti forgalmunk Romániával. A múlt hónapban forgalmunk a kiveteli irányban ismét jelentékenyen emelkedett, a behozatal azonban a múlt év szeptember havához képest csökkent. Kivitetett ugyanis a múlt hónapban 17.524 tonna különböző áru (tavaly 10.435 tonna). Áthozatott Romániából a múlt hónapban 12.950 tonna (14.697 tonna). A behozott mennyiségben szerepel a gabona, illetve tengeri 9258 tonnával (12.541). Emellett mint behozatali cikk még csak a nyers kőolaj említendő 2200 tonnával (957). Az év eleje óta szeptember hónap végéig volt az összes vasuti kivitel 164.044 tonna (98.818); kivitetett azonkívül még 1431 ló (235). A behozatal pedig volt 166.448 tonna (55.677). Ezen kivétel emelkedést kizárólag a gabona okozta, melyre a fenti mennyiségből 135.704 tonna (30.500) esik.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, október 29.

(A határidőkurzusok.)

Először, másodsor, harmadszor! Ki ad kevesebbet? Programmszerűen folyt le a jelzett árléjtés. Jelentéktelen variációk után leszorították délelőtt a buza árát 9 forint 34 krajczárig, a rozset 8 forinton, a tengeriét 4 forint 63 krajczárig, a zabét 5 forint 86 krajczárig. Az alkalmi játékok egy részének ezzel szerencsésen ki is tették a szűrét. Délután szintén alacsony kurzusok mellett indult meg a forgalom. Hire járt azonban nemsokára, hogy egy helybeli cég nagyjobb szerű kész buzaeladásokat eszközölt igen szép árak mellett. Az Első budapesti gőzmalom részvénytársaság ugyanis egy 8000 métermázsas uvidéki, nagyon vegyűlékes 75 kilogrammos buzatételért Budapestre szállítva 9 forint 87 és fél krajczáros, 3 hónapos árt fizetett, azonkívül a bécsi Schoeller malom egy 3000 métermázsás 76 kilogrammos mohácsi rakományért 10 forint 15 krajczáros készpénzért engedélyezett görri paritással. E vásárlások szilárdítólag hatottak az irányzatra és este zárult a buza 9 forint 47 krajczáron, a rozs 8 forint 10 krajczáron, a tengeri 4 forint 67 krajczáron, a zab 5 forint 90 krajczáron egyenlegként tehát még néhány krajczárnyi árválulás is konstatalható.

(Az effektív buza.)

A fentemlített délutáni eladásoktól eltérve a tulajdonképeni, a délelőtti órákban lebonyolított effektív üzletben ma sem volt kedvező a hangulat. A heti hozatalok ugyancsak csekélységgel javultak. Felszállítottak 210228 métermázsát, ebből elment 3011 métermázsas. Erősebb felhozatalra számítanunk azonban a jövő hétre, mivel a hajózás akadálytalanul folyik és az előre megvásárolt rakományok most már gyors egymásutánban fognak beérkezni. A malmok tehát bőven el lesznek foglaltva átvételekkel és már ez oknál fogva is csatlóg pauszálhatnak a bevásárlással. Hozzájárulhat a nem kedvező hangulat élesítéséhez még az a körülmény is, hogy a lisztüzlet e héten egy csekélyke árválással

rosszabbul ment. Ma délelőtt egészben 15000 métermázsas buza (kizárólag honi termék) kelt el 54 krajczárral alacsonyabb áron. Az idegen buza egyébként konkurrál természetesen most már velünk az osztrák piacon is. Többek közt Veneziához közel eső déltiroli állomásokon fizettek elvámolt r o m á n b u z á t 12 forint 80 krajczáros készpénz-árt. A trieszti gőzmalom pedig vett egy gőzös III. K a n z a s b u z á t 8 forint 35 krajczáros készpénz-áron transito cif Trieszt. Nam lehetetlen ily körülmények között, hogy a t m e n e t i l e g a készáruüzletben is némi pangás áll be.

(Egyéb cikkek.)

A többi gabonaneműben gyenge forgalom volt, tartott árak mellett. R o z s elkelt helyben 7.95—8.05 forinton. Hadsereg-szállítók vásároltak azonban néhány vaggont 8 forinton közelfekvő állomásokon. T a k a r m á n y á r p a 6.60 forinton, zab 6.10 forinton terjedő árakat ért el. Tavalyi oláh t e n g e r i é r t fizettek Barcson 5.55—5.60 forintot, Sziszeken 5.50—5.55 forintot. Cinquntinból elkelt múlt évi elsőrendű áru 5 forint 75 krajczáron Barcson, idei termék jövő évi május-juliusi szállítással 5 forint 60 krajczáron baresi paritással. K e n d e r m a g é r t bajai és eszéki paritással 10.75—11 forintot fizettek.

(A külföld.)

A nemzetközi gabonapiacokon stagnál az üzlet. Az árirányzat inkább lefelé hajló. Amerikában hétnyolczad centet, Liverpoolban egynyolczad pennyt veszítettek az árak. Berlin, Páris, London kevés forgalmat jelez alig tartott árak mellett.

Előfordult készáru-eladások.

Buza. Tiszavidéki: 550 mm. 79 k. átlag 10.30 frton, 200 mm. 78-5 k. átlag 10.30 frton, 200 mm. 78 k. átlag 10.20 frton, 100 mm. 77-5 k. átlag 10.30 frton, 100 mm. 79 k. sárga 10.35 frton, 200 mm. 78-5 k. kevert 10.30 frton, 1000 mm. 77 k. 10.35 frton, 100 mm. 78 k. 10.35 frton,

Pestvidéki: 150 mm. 81 k. átlag 10.45 frton, 100 mm. 80 k. 10.45 frton, 250 mm. 79 k. 10.45 frton, 100 mm. 81 k. sárga 10.30 frton, 100 mm. 79 k. 10.30 frton, 100 mm. 78-3 k. kevert 10.20 frton, 300 mm. 79 k. 10.27-5 frton.

Szentés: 500 mm. 77 k. 10.35 frton.
Bácskai: 500 mm. 74-5 k. 10.— forinton, 2700 mm. 74 k. 9.95 forinton.

Ó-Becse: 3000 mm. 76-7 k. 10.25 frton.
Becskereki: 2000 mm. 76 k. 9.90 frton.
Dunai: 1200 mm. 76-5 k. 9.90 frton, 1500 mm. 74-8 k. 9.65 frton.

Felsőmagyarországi: 200 mm. 79 k. sárga 10.15 frton, 100 mm. 79 k. 10.25 frton. Mind három hónapra.

Rozs. (uj) 100 mm. pestvidéki 8.05 frton, Budapesten készpénzben.

Zab. (uj) 100 mm. elsőrendű Budapest 5.90 forinton, 100 mm. közönséges 5.50 frton, 200 mm. közönséges 5.62-5 frton Budapest készpénzben.

Tengeri. (o) 400 mm. Budapest 5.45 frton készpénzben.

Árpa. (uj) 200 mm. takarmány Kőbánya 6.50 forinton készpénzben.

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	Mennyiség	100 klg. készpénz-ára		100 klg. készpénz-ára		
		frtől	frtig	frtől	frtig	
Buza	uj tiszavid.	74	—	75	9.70	
		76	9.90	77	10.05	
		78	10.15	79	10.30	
		80	10.40	81	9.65	
" pestvidéki	" "	74	—	75	10.—	
		76	9.85	77	10.25	
		78	10.10	79	—	
		80	10.35	81	—	
" tábérm.	" "	74	—	75	9.70	
		76	9.90	77	10.05	
		78	10.15	79	10.30	
		80	10.40	81	—	
Rozs	elsőrendű	70—72	8.05	8.10	—	
		—	8.00	8.05	—	
		árpa	60—62	6.20	6.50	—
		szeszőz	62—64	6.80	7.60	—
" szeszőzre	" "	64—66	7.80	8.70	—	
		—	—	—	—	
Zab	uj	39—41	5.75	6.10	—	
		—	—	—	—	
Árpa	bányai	—	5.55	5.65	—	
		—	5.50	5.55	—	
Rozs	kőpészta	—	12.25	12.75	—	
		—	—	—	—	

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárata		Leszámlás Árnyomok
		október 29-én pénz	október 23-án pénz	
buza	október	—	—	—
	november	—	—	—
	márczius	9.39	9.40	9.50
rozs	október	—	—	—
	november	—	—	—
	márczius	8.05	8.07	8.12
tengeri	október	—	—	—
	november	—	—	—
	május	4.64	4.66	4.68
zab	október	—	—	—
	november	—	—	—
	márczius	5.87	5.89	5.93
repce	augusztus	12.65	12.75	12.75

Előfordult határidőkötések.

Délelőtt. Buza márczius 9.36—35—48—9.40 frton. Rozs márczius 8.01—10—8.05 frton. Tengeri május 4.65—66—4.65 frton. Zab márczius 5.87—5.89 frton. Repce augusztus 12.65—12.75 frton.

Délután. Buza márczius 9.38—9.47 frton. Rozs márczius 8.04—8.20 frton. Tengeri május 4.65—4.67 frton. Zab márczius 5.88—5.90 frton. Repce augusztus 12.70—12.75 frton.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 88800 mm. Rozs 6800 mm. Árpa 39400 mm. Zab 28600 mm. Tengeri 11600 mm. Liszt 10900 mm.

Raktárház: Buza 24750 mm. Rozs 1317 mm. Árpa 596 mm. Zab 1400 mm. Tengeri — mm. Liszt — mm.

Silos: Buza 12000. Tengeri 500.

Gabonaforgalom:

1898. október 28.

	érkezett	elszállított
buzából	18141	8814
rozsból	1428	—
árpából	4364	1567
zabból	895	3104
tengeriből	9166	4753

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, október 29.

A mai értéktőzsdén a kedvezőbb külpolitikai hírek kedvezőbb hangulatot keltek. Nemzetközi értékek közül Magyar hitelrészvény érdemelt élénk keresletnek és árfolyama emelkedett. Hasonlóképp emelkedett Rimamurányi is. A helyi értékek közül kiválóan vásárolták a Közutit és e körülmény a Villamosnak is javára vált.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 380.90 382.25, Jelzálogbank 242.—242.50, Leszámlító bank 254.50—255, Osztrák hitelrészvény 353.10—353.35, Osztr. magyar államvasut 351.—351.50, Közuti vaspálya 365.50—367, Rimamurányi 262.50—266.50 forinton.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajáradék 97.95—97.40, Salgótarjáni 605.—608, Közuti vasut 367.50—370.25, Villamos vasut 227.50—228.25, Magyar hitelrészvény 382—383, Magyar ipar- és kereskedelmibank 95.—, Magyar jelzálogbank 242.25—242, Magyar leszámlító bank 255.—255.15, Rimamurányi 266.25—266.75, Osztrák hitelrészvény 353.15—353.40, Osztrák-magyar államvasut 350.80—351.35, Országos központi 805, Molnárok és sütők, 242, Schlick 210.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.—2.50— forint, 8 napra 4.50—5.50 frt, november utóljára 8—9 forint.

Délután 1 óra 30 perccor zárulnak:

	okt. 29.	okt. 29.
Magyar aranyjáradék	119.10	119.70
Magyar koronajáradék	97.60	97.50
Magyar hitelrészvény	382.—	381.—
Magyar ipar és keresk. bank	95.—	95.50
Magyar jelzálogbank	241.75	241.50
Magyar leszámlító bank	255.—	255.—
Rimamurányi vasmű	266.—	262.25
Osztrák hitelrészvény	353.—	353.—
Déli vasut	69.—	69.—
Osztr.-magyar államvasut	350.75	351.25
Közuti vaspálya	370.25	364.50
Villamos vasut	227.50	226.50

Délután 4 órakor zárulnak:

	okt. 29.	okt. 29.
Osztrák hitelrészvény	353.—	352.80
Magyar hitelrészvény	382.—	380.50
Osztr.-magyar államvasut	350.60	350.75
Leszámlító bank	255.75	255.—
Rimamurányi vasmű	265.75	262.—
Közuti vaspálya	370.25	364.50
Villamos vasut	227.50	226.50

TERMÉNY- ÉS ARUTŐZSDE.

Budapesti vásárosarnok.

Budapest, október 29. A vásári forgalom: *Husnál* forgalom lanyha, árak változatlanok. *Baromfi* nál élénk, árak változatlanok. *Halban* lanyha, árak szilárdak. *Tefj- és tejtermékek* nál lanyha, árak változatlanok. *Tojás* nál lanyha, árak emelkedtek. *Zöldszégnél* élénk. *Gyümölcs* nál élénk, árak szilárdak. *Fűszerek* nál csendes. Időjárás: derűl, enyhe. A központi vásárosarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: *Hus*. Marhabús hátulja I. 52—54 frt. II. 50—52 frt. Birkahús hátulja I. 36—38 frt. II. 34—36 frt. Borjúhús hátulja I. 62—66 frt. II. 60—62 frt. Sertéshús elsőrendű 50—52 frt, vidéki 40—45 frt. (Minden 100 kil nkint.) Kolbász füstölt 60—80 kr (különkint). — *Baromfi (élő)*. Tyúk 1 pár 1.—1.50 frt. Csirke 1 pár 0.55—1.00 frt. Lud hizott különkint 44—50 kr. — *Különtételek*. Tojás 1 láda (1440 drb) 37—39 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.60—4.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 1.00—4.00 frt. Lencse m. 100 kiló 7—9 frt. Bab nagy 100 kiló 7—9 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt. II. 20—28 frt. Vaj I. rendű különkint 0.75—0.80 frt. Tea-vaj különkint 0.95—1.10 frt. Burgonya, rozs, 100 kiló 1.70—2.00 frt. *Halak*. Harsca (élő) 0.80—0.90 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80—0.90 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, október 29. Az irányzat változatlan. Kontingens nyersszesz Budapesten 17.75—18.—. Finomított szesz nagyban 54.50—54.75. Finomított szesz kicsinyben 55.—55.25, Élesztőszesz nagyban 55.50—56.—, Élesztőszesz kicsinyben 56.25—56.50, Nyersszesz adózva nagyban 53.50—53.75. Nyersszesz adózva kicsinyben 54.—54.25, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 15.—15.25, Denaturált szesz nagyban 21.50—22.— Denaturált szesz kicsinyben 22.25—22.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, október 29. Buza és rozs ára a készáruipiaczon nem változott. A határidőpiacon buza és rozs szilárd, zab és tengeri csendes. Kötöttett buza tavaszra 9.29—9.26—9.36—9.34 forinton, zab tavaszra 6.14—6.16 forinton, tengeri május-juniusra 4.93—4.95 forinton, rozs tavaszra 8.10—8.12 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 9.34—9.35, rozs tavaszra 8.12—8.14, tengeri május-juniusra 4.94—4.96, zab tavaszra 6.14—6.16 forinton kötöttett.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, október 29. A mai tőzsde szilárd irányzattal indult. Prágai vasipar és Rimamurányi jelentékenyen emelkedett, míg Tramway csökkent arra a hírre, hogy minden részvények csak 300 forint értékű új részvény fog jutni. Az üzlet mindvégig szilárd maradt.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 353.—353.35, Anglo-bank 155.—, Union-bank 290.50, Osztr.-magyar államvasut 351.50—350.75, Déli vasut 69.—, Alpési bánya 175.75—174.20, Tramway 557.—551.—, Prágai vasipar 838.—850. Osztrák villamossági 322.—320.50, Májusi járadék 100.95, Osztrák koronajáradék 101.20, Török sorsjegy 57.50—57.—, Német márka 58.91 forinton.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 352.75, Anglo-bank 154.50, Bankverein 260.—, Union-bank 290.50, Ländlerbank 221.50, Osztrák-magyar államvasut 350.50, Déli vasut 69.25, Elbevolgyi vasut 260.25, Észak-nyugoti vasut 245.50, Török dohányrészvény 121.—, Alpési bánya 176.50, Májusi járadék 101.50 Török sorsjegy 57.50, Német márka 58.92 forinton.

Délután 2 óra 30 perccor jegyezték: 4-2%-os papírjáradék 101.05, 4-2%-os ezüstjáradék 100.60, 4%-os osztrák aranyjáradék 119.50, Osztr. koronajáradék 101.25, 1860. sorsjegy 140.25, 1864. sorsjegy 195.—, Osztrák hitelsorsjegy 199.50, Osztrák hitelintézeti részvény 352.75, Angol-osztrák bank 154.50, Union-bank részvény 290.50, Bécsi Bankverein 259.50, Osztrák Ländlerbank 221.25, Osztrák-magyar bank 915.—, Osztrák-magyar államvasut 350.25, Déli vasut részvény 69.25, Elbevolgyi vasut 260.25, Dunagőzhajózási részvény 438.—, Alpési bányarészvény 175.60, Dohányrészvény —, 20 frankos 9.54/2, Császári kir. ver. arany 5.72, Londoni váltóár 120.55. Német bankváltó 58.87, Tramway 552. Az irányzat nyugodt.

Bécs, október 29. A déli tőzsde zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 353.—, Anglo-bank 154.50, Bankver. 260.—, Union-bank 290.50, Ländlerbank 221.50, Osztr.-magyar államvasut 350.75, Déli vasut 69.25, Elbevolgyi vasut 262.50, Északnyugoti vasut 246.—, Török dohányrészvény 121.—, Alpési bánya 175.60, Májusi járadék 101.05, Töröksorsjegy 57.30, Német márka 58.92 forint.

Frankfurt, október 29. (Zárlat.) 4-2%-os ezüst-járadék 85.05, 4%-os osztrák aranyjáradék 101.55, 4% magyar aranyjáradék 101.20, magyar koronajáradék 98.—, osztrák hitelintézeti részvény 298.25, osztrák-magyar bank 776.—, osztrák-magyar államvasut 296.50, déli vasut 61.87, bécsi váltóár 169.65, londoni váltóár 204.55, Párisi váltóár 807.83, bécsi Bankverein 220.—, Union-bank részvény 249.—, villamos részvény 134.10, 3% magyar arany-kölcsön 87.70. Alpési bánya részvény 148.90. 4-2% papírjáradék 82.25. Az irányzat szilárd.

VIZÁLLÁS.

— Október 29-én. —

Folyó	Vízmerés	Vízállás reggel	Áradás v. apadás centiméter	Folyó	Vízmerés	Vízállás reggel	Áradás v. apadás centiméter
Duna	Schörring	+ 072		Tisza	M.-Salgot	+ 020	
	Passau	+ 204			Tisza-Újlak	+ 040	
	Bécs	+ 082			V.-Námény	+ 000	
	Porsany	+ 167			Csáp	+ 148	
	Komárom	+ 220			Tokaj	+ 056	
	Budapest	+ 154			Szolnok	+ 082	
	Ercsi	—			Csongrád	+ 054	
	Paks	+ 180			Szeged	+ 003	
	Nóráda	+ 196			Tital	+ 165	
	Újvidék	+ 175		Szamos	Deás	+ 023	
	Zimony	+ 204			Szatmár	+ 042	
	Pancsova	+ 174			Munkács	+ 018	
	Buzsák	+ 165		Latorca	Homonna	+ 000	
	Orsova	+ 232			Ungvács	—	
Móra	Hohenau	+ 058		Ung	Bárta	+ 030	
Vág	Zsolna	+ 018		Bodrog	Zemplén	+ 102	
	Szered	+ 080		Sajó	Zalca	+ 151	
Nyitra	Ersekújvár	—		Hernád	H.-Németh	+ 058	
Rába	Sárvár	+ 083		Berettyó	B.-Ujfalu	+ 014	
	Győr	+ 213		Sch.-Ist.	Caucsa	+ 000	
Dráva	Zákány	+ 032			Nagyvárad	+ 018	
	Eszék	+ 195		F.-Hérsz	Balonyos	+ 022	
Száva	M.-Szerdah.	+ 006		Feh. Hér.	Borosjenő	+ 012	
	Zágráb	+ 093		Haj.-Hér.	Békes	+ 082	
	Sziszek	+ 356		H.-Hér.	Gyoma	+ 005	
Kalpa	Mitrovicza	+ 363		Mára	Gy.-Fehérv.	+ 020	
Duna	Károlyvá.	+ 112			Árad	+ 122	
Verbász	Novi	+ 000			Máko	+ 005	
Buzsák	Banjaluca	+ 026		Temes	K.-Kostály	+ 012	
Délma	Dobó	+ 000		Béga	Temesvár	+ 048	
Mura	Zwornik	+ 000			N.-Becskert.	+ 024	

Jelek magyarázata: * = Jegen víz; + = Olcsó; - = 0 alatt; < = Áradt; > = Apadt; † = Kötéses.

Megjegyzések: Csak Körösmezőről jeleztek 9 mm. csapadékot. A Duna Passauntól Budapestig apad a az alsóbb szakaszon az áradás mindinkább kisebbedik. A hajózás utban még mindig 2-00 mm. a legkisebb mélység. A Tisza, Dráva és Száva apadnak.

Felélés szerkesztő: Kálnoki Izidor.

UTMUTATÓ.

Szállodák.

Palkovics szállodája az Angol királynő-höz.

Elsőrangú szálloda a város közepén, kilátással a Dunára. Étterem és fürdő a házban, villanvilágítás és lift. — Mérsékelt árak.

„Vadászkürt” elsőrangú szálloda.

A város központján, ujonan és kényelmesen berendezve. — Kávéház és étterem a szállodában. — Kifűtő kiszolgálás, olcsó árak. — Világítás és kiszolgálás az árakban bennefoglaltatik.

idősb Kammer Ernő, tulajdonos.

Gundel János

István főherceg szállodája.

A város közepén, a lánchíddal szemben, kilátással a budai hegyekre és a királyi várapalotára. A gőzhajó és villamos vasúti állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgálat, kitűnő magyar és francia konyha, hamisítatlan legjobb italok.

Olcsó árak. Fürdők a házban.

Vendéglők.

Barabás József vendéglő

József-kürt 85. Házilag kezelt kitűnő magyar konyha, hamisítatlan jó borok, frissen csapoltsör. Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

Intézetek.

Fonclère, Pesti biztosító-intézet. Alaptőke 4 millió korona. Nyereség- és díjtartalékok, valamint évi díjbevételei 25 millió korona. Elvállal tűz-, jég-, szállítmány-élet- és balesetbiztosításokat. Központi irodái: V., Sas-utca 10. saját házában.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön-kezelőintézet. Bevezetett részvénytőke: 10.000.000 korona. Központi irodája és váltóüzlete: Andrássy-ut 6. Fiók: Korona herceg-utca 11. Záloglők: Károly-kürt 18. Király-utca 57. József-kürt 12. és Szabóca-utca a főpostával szemben.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. október 30-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Délután 8 órakor mérsékelt helyárakkal.

Általános bejelentésben:

A velencei kalmár.

Vigjáték 5 felvonásban írta Shakespeare Fordította Acs Zsigmond.

Személyek: Velencei doge Maracci herceg Arragoni herceg Antonio Bassanio Gratiano Salario Lorenzo Shylock Tubal Lancelot Gobbo Öreg Gobbo Salerio Inok Leonardo Balhazar Stephano Portia Nerissa Jessica

Este fél 8 órakor rendez helyárakkal.

XXV-ik bálélszűnet. Himfy dalai.

Vigjáték 3 felvonásban, egy előjátékkal. Írta: Berczik A.

Személyek: Kisfaludy Sándor Kisfaludy Károly Orzveg Biróné Szegedy Róza Bay Annuska Rosty Antal Bozeredy Kálmán Jolán neje Takács József Székely Imre Fehér György, pap Szalóky Péter Horváth János Gaál József Nagy Pál Nagy Pálné Bogya, leányuk Jankai Lászlóné Stanczi, leánya Agh Ferencz Mihály Dezso Rákosi Cs. Alszegi Ligeti J. Vizvári Császár Csillag T. Horváth Náday B. Bakó Zilahi Egressy Faludi Latabar Vizváriné Dóri M. Györgyné Vasárhelyi Gabányi

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 118. Havi bérlet 17.

A király mondta.

Vig opera három felvonásban. Szövegét írta Gondinet Edmund. Fordította Huszár Imre. Zenéjét szerette Deibos Leo.

Személyek: Benoit Moncontour Mítion Merlucssac báró Gautru, tüképezés Pacôme Flarambel La Bluette Javotte Moncontour Phylomèle Kertész Hegedűs Mihályi Kornai Várady Dalnok Kaczer M. Hilgermann Abrányiné Valent V. Payer M. Kezdeté 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ

Délután fél 3 órakor bérleten kívül, mérsékelt helyárakkal.

Lili.

Énekes színmű 3 felvonásban. Írta Hannequin és Millaud. Fordították Evva Lajos és Fái J. Béla. Zenéjét szerette Hervé.

Személyek: Antonin Plincharde Grange Batellière Sainte Hypothèse Bompainprofesszor René Bouzincourt Bouzincourtne Amélie Antonine Victérine Mme Vieubois Mme Grandsec Mme Anderson Jerome Szirmai Lubinszky Kassai Horváth Raskó Szabó A. Siposné Küry K. Vidorné Makkos E. S. Harmath Raán M. Varnai

Este fél 8 órakor rendez helyárakkal.

A piros bugyelláris

Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban. Írta: Csepregy F.

Személyek: Török Mihály, bíró Zsófi, felesége Julius asszony Meneci, huga A huszárkapitány Csillag, huszárfőm. Peták J. Boros J. Pennás, jegyző Hajas, ispán Kosza Gyurka Misi, gyalogpostás Szirmai Bjaha Lujza Izsoné Gazi M. Tollagi Kiss M. Szabó A. Marton Lubinszky Horváth V. Vidor Újvári

VÁRSZÍNHÁZ

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyárakkal.

Mozgó fényképek.

Bohózat 3 felvonásban. Írták: Blumenthal Ozkar és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította: Heltai Jenő.

Személyek: Kapor Kálmán Mariska Góncs Bélint Róza Kázar Vilma Kaján Tóbiás Menaszky Boris Ladányi Alajos Gombos Julius Tapoknai Deéli E. Balassa Rostagni Kalmár P. Gál Géth Szerény Szőke Munkácsy M.

Este 1/8 órakor rendez helyárakkal.

797. szám. Másodszor: Aeneas papa.

Bohózat 3 felv., 4 képen. Írta Arthur W. Penner. Angolból fordította Mihály József.

Személyek: Aeneas Posket Agatha, felesége Cis Farrington Charlotte Verrinder Lukyn, ezredes Horace, kapitány Beatie Tomlinson Bullamy Achille Bford Izidor, pincér Wormington Messiter Hugg, rendőrbiztos Laris, közerődor Wyke, mas Popham Hegedűs Lányó J. Góth Deéli E. Gál Fanyvesi Varsányi I. Gyöngyi Gyúze Bárdi Balassa Szerény Keszliczky Magyarai Rónaszéki Boros F.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyárakkal.

A molnár és gyermeke.

Népdráma 5 felvonásban, 10 képen. Írta Raupach. Ford. Szerdahelyi József.

Este 7 órakor rendez helyárakkal.

Másodszor: Tíz év.

Dramolett 1 felvonásban. Írta: Latkó Andor. Rendező: Bozky László.

Személyek: Ernő, gróf Marguarite Ferencz, pincér Szilágyi V. Világ G. Miklóssy

Utána: A báránycák.

Operette 3 felvonásban. — Írta: Lóránt. Fordította: Mikai Emil. Zenéjét szerette: Varnay.

Személyek: Badurel Christian Fifelein Joseph Emeraldine Alice Grobichon Germaine Székely K. Kalmár Rónaszégy Miklóssy Láng Etel Haller Mikkei Róza L.

VÁROSLIGET SZÍNHÁZ

Igazgató Föld Zsigmond.

Délután fél 3 órakor lezártított helyárakkal.

A molnár és gyermeke.

Népdráma 5 felvonásban, 10 képen. Írta: Raupach. Ford. Szerdahelyi József.

Este fél 8 órakor mérsékelt helyárakkal.

Ugyariz.

KISFALUDY SZÍNHÁZ

Délután fél 8 órakor mérsékelt helyárakkal adatik.

Stern Izsák.

Énekes bohózat.

Este fél 8 órakor rendez helyárakkal a 6. évf.

Tót leány.

Énekes népszínmű.

Fehér ló szálloda

étterme VIII. ker., Kerepesi-ut 15. sz. Magyar, francia konyha, jó valódi borok, gyors kiszolgálás, mérsékelt árak. Esténként Rácz Pali zenekara hangversenyez. FARKAS JÁNOS, vendéglő-tulajdonos.

Sorozó-kötelesek

kik vidéken bírnak illetőséggel és tavasszal Budapestben akarják magukat soroztatni, valamint mindazok, kiknek valamely törvényes jogcímük van szolgálati kedvezményre és ezt elnyerni óhajtják, forduljanak bizalommal a Domikó János v. os. és kir. százados tulajdonát képező katonai irodához BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 6. sz. a. mely általában mindennemű katonai ügyben, így a tiszt urak összes személyes ügyeiben is gyorsan és olcsón eljár.

PARFUMERIE ROYALE.

Maniure kozmopolai műterem és amerikai arcfürdő a legkifináltabb francia és angol illatszerek megkezelés. Arczenőcs, fogszria, puder, hajfestő, mosdó-víz, fog-, haj-, bajusz- és körömkezelő, fésű, hajta, szappan, arczfesték, szobalait és saivacs dus választékban. Vidéki magrendelések pontosan teljesítenek. BUDAPESTEN, VII. ker., Erzsébet-ut 84. szám. Royal-szálloda átellenében.

A Kőbányai Polgári Sörfőző

részvénytársaság

a nagyérdemű közönségnek és érdekelteknek tisztelettel jelenti, hogy sok oldalról nyilvánított kívánságuknak megfelelően,

SÖREINEK PALACZKOZÁSÁT

a főváros részére megkezdte. Az eredeti minőség teljes megővése czéljából a lefejtés közvetlen az ászokherdókból történik.

Az ezredéves országos kiállításon a legnagyobb kitüntetéssel,

a díszoklevéllel jutalmazott söreink, u. m.:

Polgársör, Királysör, Szt. István-sör (pilseni mód szerint), Kőbányai barát-maláta sör (hajor-mód szerint) és kiviteli márciusi-sör

naponta friss töltésben kaphatók. Megrendelések városi irodánkba (Népszínház-tul. 22. sz., telefon 58-42) vagy a sörüzletbe, Kőbányán (telefon 56-43) intézendők.

Főraktár Ó-Budán: Back Dávid unánál Vörösvári-utca 75. szám.

Ezen söreink ugyancsak kaphatók összes rak-társaságunknál az ország minden nagyobb városában. Viszontelérusítóknak kedvezmény!

Ujdonság!

fényképezésben. Új találmánnyal a villamos nagytükrű képező készülékkel képezhetők a legújabb típusú képek, melyek minden kis kép után, sőt régi, avult képek után is nagytükrű képeket készítenek és pedig: egy fénykép eredeti életnagyságban, mellkép, leg-finomabban kidolgozva, passzportnál együtt 24 frt, 1/2 életnagyságban 18 frt, 3/4 életnagyságban 24 frt, 1 teljes életnagyságban 30 frt. Kiváló finom olaj-festmény életnagyságban 18 frt, 1/2 életnagyságban 12 frt. Aquarail és platinó-képek legfinomabb kivitelben 4 frttől kezdve 50 frt. A fényképek ára: 18 visít-kártya 5 frt, 12 drh Cabinet-kép, egész alak 18 frt, 12 drh Makart-kép 15 frt. Képek, melyek nem felelnek meg, felajánlásra nélküldi új felvételre visszaszerelhetők. Időpontok kiváló ügyintéssel kiszolgálhatók. Tisztelettel!

KALMÁR udvari fényképész, Andrássy-ut 29.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi dr. Boiton Injektio Oriental már néhány napi használat után elmulasztja még a legidültbb és legelhanyagoltabb bajokat, is. — főösszeges írást Goyálva, balzsammal kísérletezzél, mert ezek csak a gyomrot rongják és a bajt nem gyógyítják meg.

Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest V., Széchenyi-tér és Nagykorona-utca sarkán, hol úgyszólván 1 frttel kapható.

A legszebb Magyar Könyv!

Az összes magyar műkritikusok egyhangú véleménye szerint a legszebb magyar könyv a

RÉVAI TESTVÉREK

IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG kiadásában megjelent

Kiss József költeményei illusztrált diszkiadása.

A legnagyobb negyedréti alakú, pompás díszkötésű mű, tizenhatszáz fényképes (Hollógraur), tizenkét autotipikus színes műmelléklettel és harminc szívesképpel foglalt magában.

A képeket a nagybányai művésztelep tagjai festették:

FERENCZY KÁROLY, GRÜNWARD BÉLA RÉTHY ISTVÁN, HOLLÓSY SIMON és THORMA JÁNOS.

A pompás díszmű ára fényes vászon-díszkötésben — 24 forint.

A sajtó nyilatkozatai a műről:

„A könyv formájáról, úgy gondolom, szó nélkül elismernünk, hogy ez a legszebb magyar könyv. A Franklin-Társulat a Müncheni híres Meisenbach cég remekelt ezzel a munkával, melyben a szöveg nyomásánál csak a képek gondosabb s az eredeti képeknek csak a reprodukciójuk szebb. Ezek a képek meg fognak lepni mindenkit, mint ahogy a Révai-ék külön kiállításán meg is lápták a meghívottakat, akik első nap idegenül fordultak el a gyönyörű különlegességektől, másnap azonban eljöttek rájuk lecsatolni.” Magyar Hírlap.

„Ez a kiadás igazán művészi alkotás és a magyar ípar is bátran kiállhat vele.” Budapesti Hírlap.

„Kiss Józsefnek összes költeményeit adták ki Révai Testvérek egy olyan kötetben, amintohöz hasonló fényes talán még nem produkált a magyar könyvkiadás.” Országos Hírlap.

„Diadala és büszkesége a magyar irodalomnak, hogy a kiadók becsüvésig ily magas fokon láthatjuk Mintha költői ábrándot valóitana meg az a munka, egy irodalmán lelkesen csügög nemzet ábrándját, mely költőt a díszesség fényében óhajta látni. — Ezzel az érzéssel forgattuk a Révai Testvérek kiadásában megjelent díszes könyvet, mely elegancia és művészeti érték tekintetében párhuzamul áll a magyar könyvkiadás és a világ legújokébb könyvkiadásain is megkülönböztetett tiszteletre tarthat számot.” Magyarország.

„Jó volna ezt a művet a külföldre vinni. Onnan visszakerülne a híre s az ilyen visszhangnak könnyebben hisz a közönség, mint az eredeti szónak.” Új Idők.

Mint hogy az „ORSZÁGOS HIRLAP” kiadóhivatala módot akar nyújtani, hogy előfizetői ezt a legszebb magyar könyvet könnyű szerrel megszerezhessek, a kiadóhivatal oly megállapodást létesített a mű kiadóival, mely lehetővé teszi lapunk t. olvasóinak, hogy a művet csekély havi részletfizetésre megrendelhessek. Egymásután fizetendő 2 frtos havi részletfizetésre rendelhetik meg a díszművet az „Országos Hírlap” előfizetői, ha a munkát az alábbi rendelőlapon megrendelik és a megrendelő lapot az „Országos Hírlap” kiadóhivatalába beküldik.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP”

kiadóhivatala Budapest, VIII., József-körut 65.

Az „Országos Hírlap” kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadótól Révai Testvérek irodalmi intézet részvénytársaságtól

Kiss József költeményei

illusztrált diszkiadását díszkötésben 24 frttel és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 2 frtot mindaddig a munka kiadónak Budapestben fizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegek rajtam postai megbízás utján (30 kr. postaköltség hozzászámítása mellett) beszedhetők.

Hely és kelet: Név és állás:

Ezen rendelőlapon levelező-lapra ragasztandó és az „Országos Hírlap” címére küldendő.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előrefizetendők készpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár
Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választi poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszert az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

VII. kerület, József-körút 65. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK
AZ
ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VII. ker. József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. sz. Balásovits Györgyné, nagyüzem.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt Eisenbach Vilmos, fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. Szántó Márk, dohányüzem.
- IV. „ Farsich-bazár Dévai Józsefné, dohányüzem.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám Nemetsch A. J., dohányüzem és újságárda.
- V. „ Nagykörön-utca 20. sz. Löwinger Gyula, fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. Well Vilmos, dohányüzem.
- V. „ Váci-körút 6. szám Marano János, dohányüzem.
- V. „ Lipót-körút 22. szám Wollák Zsigmond, dohányüzem.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám Breuer nővérek, dohányüzem.
- VI. „ Andrássy-út 48. szám Bohoszy Ilona, dohányüzem.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám Heller Béna, dohányüzem.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám Freud J., dohányüzem.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. Sopronyi V., dohányüzem.

Ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltnak.

LEVELEZÉS.

Én egy, mint mondják, csinos 23 éves asszonyka vagyok, ki e hetekben Pestre akarok rándulni, hogy ott egy vagy két hetet szórakozásképpen eltöltsék. Akad-e oly szeretetreméltó gavallér ki, eme, réam nézve teljesen idegen és nagy városban kalauzolna, és szeretetreméltóságával a pesti napokat réam nézve felejthetlenné tenné. — Ha igen, úgy írjon e lap kiadóhivatalába „Tudatlan falusi asszony“ jelige alatt és a levelét jeleztesse. 6642—1

Bertuskám. Nem is mondhatom, mennyire hiányoznak aranyos soraid és számolom a napokat, remélve, hogy egy hét múlva már szabadabb leszel és írhatok. Hogy vagytok? Mi újság? Még mindig láthatatlan? Csókol milliószor M—. 6668—1

Sajos. Vasárnap lemegyek hozzád. A délnben érkező vonathoz vársz. Csókol M. 6674—1

M. Benő. Nincs semmi baj. De a türelmetlenség baj. A lemondás még nagyobb baj. Tehát türelem. Tulságosan józan tanács, de indokolt. Minden jót és szépet kíván, X. 2241—1

Szerelmem. Dübörögve szállt a koporsó a sírba. Minden reményünk vele. Nem védelmez már bennünket az áldott T. . . . bácsi. Örök béke és áldás drága porain! Legyünk bátrak szembe nézni a halállal, hogy a tulvilágon egyesülhessünk. Mercedes. 6684—1

Manfréd. Figyelmeztetésedet véletlen folytán csak most olvashattam. Te férfi vagy, hiszál szerelmünkben, mely oly erős kapocs közöttünk, hogy azt az élet semmi gyarló fondorlata még csak meg sem gyengítheti. Sajnos, bizonyos ideig nem láthatlak, mert itt van. . . . Mihelyt itt lesz az alkalom, rögtön tudatlak. Légy türelmes. — Estcsillag. 6672—1

Fiatal keresi. Levelet „Önálló“ czimen poste-restante a főpostára kér. 2239—1

3000 frtot ki volna hajlandó havi 60 forintot részlet visszafizetésre fiatal hölgynek kölcsönözni. Szives ajánlatokat november 5-ig „Ernestine Vilmer“ czimen a kiadóhivatalba kérek. 6985—1

Francia zászló alatt szenzációs utleírás második kiadásban megrendelhető minden könyvkereskedésben. 2173—1

HÁZASSÁG.

Jgen jó és biztos állású 28 éves fiatal ember szeretne megismerkedni egy komoly, intelligens fiatal leánnyal, házasság céljából. 3—4000 frt hozományt kíván. Csak komoly leveleket vesz figyelembe, melyeket „Komoly“ jelige alatt kér a kiadóhivatalba. 6368—2

Nősülni óhajt egy 32 éves iparos, oly 20—25 éves leánnyal szeretne e célból megismerkedni, vinek 3—4000 frt hozománya van. Leveleket a kiadóhivatalba kér „Szerencse“ jelige alatt. 6598—2

ALLÁST KERES.

Gazdasági számtartó, kereskedelmileg is gyarazó, nagyobb gazdaságban állást keres, hol a gazdasági belső teendőket is elvégzi. Ajánlatok „Gazdasági számtartó“ jelige alatt a kiadóhivatalba kértnek. 6578—3

Bármilyen írásbeli munkák végzését, levelek másolását, vagy czimszalag írását elvállalja szerény igényű fiatal ember. Czím a kiadóhivatalban. 6654—3

Perfekt német szakácsné ajánlkozik egy német urasághoz. Czíme a kiadóhivatalban. 2231—2

Fiatal hölgyek mellé társalgónőnek, vagy felolvasónőnek, esetleg elemi iskolába járó leánykák mellé nevelőnőnek, ajánlkozik jobb izraelita családhoz intelligens szülőktől származó fiatal kisaszony. Remek kézimunkák készítéséhez ért és kezdőknek zongora órákat is képes adni. Czíme a kiadóhivatalban. 6266—3

100 koronát adok annak ki, nekem hivatalosolgaí vagy pénzbeszedői állást szerez előkelő nagyobb intézetnél, esetleg óvadékkal. Czím a kiadóhivatalban. 6224—3

Ökleveles óvónő, kinek jó gyakorlata van és kintő bizonyítványokkal rendelkezik, órák adására, esetleg félnapra ajánlkozik gyermekek mellé, elemi osztályokra is előkészít. Czím a kiadóhivatalban. 6118—8

Joghallgató ajánlkozik ügyvédi irodába egész vagy fél napra. Czím a kiadóhivatalban. 6478—3

Kisasszony, ki a kereskedelmi szaktanfolyamot igen jó sikerrel végezte gép és gyorsírást tudja, szerény feltételekkel állást keres. Czím a kiadóhivatalban. 6658—3

ALLÁST KAPHAT.

Nagy kereset érhető el szabadalmazott találmányom által. Nem kell bolt, sem forgalmi tőke. A. L. Béthe, Barmen. 2233—4

Nagy confection-üzlet keres ügyes segédet, ki az eladásban és kirakatrendezésben járatos. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Szorgalmas“ jelző alatt. 6472—4

Fiatal földbirtokos oly gazdaszonyt keres, ki egy nagyobb háztartást vezessen és jól tudjon főzni. Arczéppel ellátott ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Gazdaszony“ jelige alatt. 6614—4

Kerestetik egy a kettős könyvelésben járatos comptoirista 50 frt fizetéssel egy dívat üzletbe. Ajánlatokat a kiadóhivatalhoz írvetít „O“ jelige alatt. 6542—4

Magyar és német nyelvet tökéletesen értő kisasszony, ki mindkét nyelven stenografál és szép írással bír, egy helybeli részvénytársaságnál alkalmazást nyerhet. Ki már irodában alkalmazás volt előnyben részesül. Ajánlatok „R.“ jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 6570—4

Előkelő fővárosi szabó-műhelyben teztességes házból való tanulóleányt azonnal felvétetik. Czím a kiadóhivatal. 6455—4

OKTATÁS.

Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület gyorsírási tanfolyamain f. hóban özv. Mezeyné-Bányai Amanda okl. tanítónő személyes vezetésével új magyar levelező-, vita- és német kurzusok kezdődnek. Nő és férfi jelentkezőket e gyorsírást, továbbá Remington-gépirás tanfolyamokra korlátolt számban felvesz Glogowaki és Társa Erzsébet-tér 16 sz. 6979—5

Correpetitornak ajánlkozik gimnásiumi vagy kereskedelmi iskolai tanulóhoz egy kereskedelmi is végzett joghallgató. Czím a kiadóhivatalban. 6416—5

Joghallgató bármily otthon végezhető munkát elfogad igen olcsó áron. Szives megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Megbízható“ czimen. 6606—5

Parlez-vous français? Do you speak english? Prof. Parisien enseigne vite ces langues. Conversation-Correspondance 10 — a 12, leçons fl. 5.—. Adresse à l'Expedition telephoniquement. 6628—5

ELADÁS.

Elegáns menyasszonyi ruha olcsó áron eladó Czím a kiadóhivatalban. 2088—8

Butor jó, szolid kivitelben előnyös részletfizetésre Máthán Ignác kárpitos és asztalosbutor egyed. főraktárában VII., Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve. 6987—8

Fenyőfák, lombfák, bokrok sok fajtában szép példányokban kaphatók Tízszáz-igazon új. Szék Péter faiskolájában. Árjegyzék megküldetik. 2211—8

Gyümölcsöt, Mohács-Margitta, Szigeti-termést, mely télen át tartós, a következő árak mellett szállítok, utánvétellel: 100 drb. szerencsika-alma 2 frt, 100 drb. jeges-alma 2 frt, 100 drb. bór-alma 2 frt, 100 drb. őrtás-alma 3 frt, 100 drb. császár-körte 2 frt ab Mohács. Rendelmenynél kérem az utolsó vasuti-, vagy hajó-állomást megnevezni. Perlesz Fülöp Mohácson. 6927—8

Bor, kiforrva, 200 hl. rizling, 100 hl. kővi dinka, 19—21 mustfokos, eladó Nyiregyházán, Mezey Pál termelőnél. 2227—8

Barack-szeszt, hatévest, saját főzetésűt, mely állami ezüstéremmel lett kitüntetve, literenkint 2 frt 50 krajzával elárusít! Kecskeméten Dékány Mihály. 2229—8

Kocsik, kevéssé használtak, könnyű félfedelűek és batárok, köztük Köber-féle, jutányosan megkaphatók, Kováts Béla, Lipót-körút 4. 2235—8

Kerekpár, angol, új, teljes felszereléssel 75 forintért eladó. Czím a kiadóhivatalban. 2237—8

KIADÓ SZOBÁK.

Teljes ellátást kaphat két fiatal ember ez ideig tanúvra egy tisztességes izr. családnál, közel az Erzsébet-körút és a Barcsay-utczához. Czím a kiadóhivatalban. 5914—10

Első emeleti utcai szoba, csinos butorizzal, külön bejárattal kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5970—10

A Kerepesi-úton egy kényelmes 3-ablakos utcai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czím a kiadóhivatalban. 6144—10

LAKÁS KERESTETIK.

Üzlethelyiség kerestetik, nem nagy. Lehetőleg a belvárosban, november 1-ére. Arral ellátott ajánlatok kértnek „Elegáns“ czimen a kiadóhivatalba. 6466—11

SZOBA KERESTETIK.

A VI. kerületben keres egy fiatal ember lehetőleg intelligens családnál tiszta és csinosan butorizzal szobát I. vagy II. emeleten. Levelet a kiadóhivatalba kérek „VI.“ jelige alatt. 6060—12

KIADÓ LAKÁSOK.

Lakás, Nádor-utca I. emelet. Nagy utcai szoba, alcove, 2 udvari szoba, konyha, kamra. Bövebbet Goldberger lakásügynöknél, Mocca kávéház, Zrínyi-utca 16. Dél előtt 8—9. Délután 1—3-ig. 6983—13

Két külön bejárattal szobából és konyha stb. álló lakás az V. kerületben Vadász-utczában azonnal kiadó Ugyanott egy műhelynek, vagy raktárnak alkalmas, az utcára nyíló nagy pince is kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 6164—13

KÖNYVEK.

Jó francia regényeket szeretnék venni könyvtárma berendezéséhez. Ajánlatokat a czím és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár“ jelige alatt. 6262—15

Jókai összes művei kerestetnek olcsó áron megvételre. Leveleket a kiadóhivatalhoz írvetít „Jókai“ czimen. 6612—15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, vivotornak, együlti helyiségnek, vivitor-nak, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 3662—17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemete-fü-czukorkát. 1537—13

A Magyar Gazdák Közlönye bizományi osz tálya Budapest Andrássy-út 56. foglalkozik: Jelzálog kölcsönök szerzése és konvertálások keresztülvitelével. Házak, telkek és földbirtokok vétele, eladása és elcserelésével. Gazdasági gépeket bármily gyártmányt készpénz vagy részletfizetésre megszerz. Előlegeket termésre, értékpapírokra, vidéki takarékpénztári részvényekre, mindezt csekély jutalék mellett minden előleg nélkül megszerz. Gazdasági alkalmazottak elhelyeztetnek teljesen díjtalanul. Levélbeli válasza 20 kr. postabélyeg melléklendő. 6953—18

Az Andrássy-út és Teréz-körút szegletén, az Abbázia kávéház előtt egy gyémánt karperecset elvesztem. A becsületes megtaláló az öt illető jutalom ellenében keretik azt a kiadóhivatalban megtudható czimen átadni. 6650—18

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. Amerikában az árfolyamok a hét kezdetén tovább emelkedtek. Angliában az üzlet szilárd. Franciaországban az árak alig változtak; a többi kontinentális piacon a fogyasztás jó keresletet tanúsított. Nálunk a kereslet buza iránt megcsappant, mivel az előre vásárolt hajóáru bővebben érkezik. Takarmánycikkre iránt a vételkedv szintén csökkent.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza. Egyenlegként a múlt héthez viszonyítva csekély árvesztés konstataható. Külföldi buza teljes napi áron kelt el. Az összes forgalom 140.000 métermázsa, a hetihozatal 210.000 métermázsa.

Rozsért Budapesten átvéve 7.95—8.05 forintnál többet nem fizettek.

Árpa szilárd, minőség szerint 6.50—6.65 forinton kelt. Állomásokon átvéve a forgalom gyenge, az árak tartottak.

Zab mérsékelt forgalom mellett ártartó. Szín és tisztaság szerint 5.50—6.10 forintig érhető el.

Tengeri. Az érdeklődés új tengeri iránt gyenge és bánati állomásokon 3.50, tiszavidéki állomásokon 3.85 forintot fizettek.

Hüvelyesek: Bab. Trieurt aprószemű bab Gyöngyös-Félegyházán 7.25—7.50, gömbölyű Baja-Zomboron 6.75—7.—, barna bab Kalocsán 6.25, Nagy-Károlyban 6.—, köles 4.60 forinton.

Olajmagvak: Káposztarepce 12.—13.—. Bánati repce 11.25—12.—, vadrepce 5.50—6.20, lenmag 10.50—11.50, gomborka 9.25—10.50 forinton.

Vetőmagvak: Új bánati vöröshere 42.—45.—, felvidéki áru 45.—52.—, luczerna 45.—55.—, muharmag 5.50—6.—, búkköny 5.50, baltaczim 12.—13.— forint között jegyzünk helyben.

Liszt és korpa. A lisztüzlet a lefolyt héten lassankint elcsendesedett s a forgalom új eladásokban a malmoknál megszűnt. A második kéz, melynek a malmoknál olcsóbb vételei vannak, iparkodott a beállott áremelkedést kihatásolni korábbi vásárlási elhelyezésére és így ami forgalom volt, azt a második kéz csinálta. A külföldi üzlet szintén pang. A korpaüzlet is csenedesebb. Görömba korpában azonban folyvást hiány van.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
17.40	16.80	16.20	15.40	14.80	14.20	13.—
	7	7½	8	F	G	
	10.80	9.—	6.20	4.—	4.10	

100 kilónként, zsákostul, Budapesten szállítva.

Zsiradékok. Egyrészt az Amerikából érkezett árcsökkező jelentések, másrészt a küszöbön álló véli vágások befolyása alatt áll az egész zsiradéküzlet. Ennek megfelelően csekély forgalom mellett az árak újabb hanyatlást szenvedtek. A vidéken Debreczen körül már megkezdődtek a vágások és így szalonában a múlt vásáron nagy kínálat volt. A kereskedők azonban még tartozkodó álláspontot foglalnak el. Bécs. A tulajgy felhajtás következtében (különösen magyar sertésekben) az árak 3—4 krajczárral csökkentek a múlt héthez képest. Ezen árhanatlás azonban a zsiradéküzletre csak kevés hatással volt, a mennyiben városi disznósírt 53—59 forintot, 3/100 fehér táblaszalonnáért 56—57 forintot jegyeztek. Budapest: Jegyznek: Ia. pesti disznósírt 57.— forint pénz, 57.50 forint áru, 3/100 fehér táblaszalonnáért 53.50 forint pénz, 54.— forint áru, 4/100 fehér táblaszalonnáért 52.50 forint pénz, 53.— forint áru, 4/100 füstölt táblaszalonnáért 58.— forint pénz, 59.— forint áru.

Cukor és kávé. Budapest, október 29. Czukor. Nagyban, ab Budapest vasut, fogyasztási adó nélkül. Finomítvány I-a 36.50—37.— frt, koczka 37.50—38.— forint, Pile 36.—36.25 forint, Kriszta-cukor 35 forint, Candis fehér 46 forint, Candis, sárga 41.— forint, Szőlőcukor 25 forint. Kávé. Santos good average 42—45 forint, Santos superior 46—49 forint, Portorico 100—120 forint, Jáva sárga 90—124 forint, Menado 140—170 forint, Carracas 68—80 forint, Laguayra 88—98 forint, Jamaica 90—110 forint, Salvatore 75—85 forint, Lahat 100 forint, Mocca Hodeida 103—114 forint, Preanger 118 forint, Középamerikai 104 forint, Rio 50—58 forint, W. J. B. 100—140 forint, detto gyöngy 128—145 forint, Vikto-

ria 50—56 forint, Viktoria-gyöngy 68 forint, Santos-gyöngy 72 forint, Bogota 72—75 forint, Lávé-gyöngy 66—92 forint, Guatemala 100—112 forint. Nagyban, ab Trieszt.

Fűszer és délgymölcs. Budapest, okt. 29. Dátolya: Kalafát 26—32 forint, alexandriai 20—24 forint, koszoru 15 forint, szabadon 22—26 forint. Füge: koszoru 18.—18.50 forint, Calamata 20.50 forint, kosáráru 14—15 frt, szabadon 13.—15.— frt, Puglia 9—12 frt. Szmirna 34—38 frt, Maratonisi 14.—13.50 forint. Mogyoró. Szicíliai 23.50 forint, nápolyi hosszú 34.—, isztriai 35.— frt, Levante hámozott 34.50—35.50, Levante 16—17 forint. Szent János-könyér. Puglia új 9.50—10.50 frt, Mandola: Avola courris 89—96 forint, Molfetta 80.— frt, Catania 84 forint, Palma girgenti 86 forint, Bari 75—78 forint, édes Pugliai 90—92 forint, dalmát új 78.50—80 frt, armelin 45 frt. Pignol 62 frt per láda. Mazsolaszó: Vourla 36—38 forint, Yerli 36—39 frt, Caraburno 45.—56.— frt, Eleme 22 frt, vörös Samos 18 forint, fekete Thyra 16 frt, fekete Samos 22 forint. Szardella 68—70 forint. Ajóka 35.56 frt. Bors: Singapore fekete 50—56, forint Penang fekete 40.— forint, detto fehér 76 frt. Gyömbér: bengali 28.50 forint. Szegfűszeg 40 frt. Fahéj 56.— forint, fahéj-törmelék 28, babérlevél 10.— forint, per 100 kilogramm cif. Trieszt.

Konzervek. Budapest, október 29. Mai hamburgi jelentések szerint az árak következőleg alakultak: Ananász: szingaporei. Érkezett 150 láda, a hozatal nagyon csökkent. 100 drb ¼ kilos doboz 62 márká; dettó 100 drb 1 kilos dohoz 50.50 m.; detto Guadeloupe 100 drb 1 kilos dohoz 98 m.; detto Bahama, láda á 24 dohoz 162—165 márká; detto Saint Miguel érkezett 510 láda, aukcióra került 80 láda 5 márká áremelkedéssel, per 100 kilogramm 272 márká. Tengeri rák: 96 dohoz láda á ¼ kilogramm 60 márká detto 48 dohozos láda á fél kilogramm 52 márká, Lazacz 48 dohozos láda á fél kilogramm 30 márká; detto magas dohozban 26 márká. Mustár maille 12 dohoz á 1 kilogramm 9.50 márká; detto fél kilos dohoz 6.50 márká; detto diaphane 12 dohoz á 1 kilogramm 6.75 márká; detto 12 dohoz á fél kilogramm 4.50 márká. Szarvasgomba: Perigord, legjobb minőség, 10 darab fél dohoz 65 márká, detto üvegben 60 márká; szárított per kilogramm 14 márká. Sajtok: Viktoria 20—30 kilos darabokban per kilogramm 2.40 márká; Chester 7—30 kilos darabban per kilogramm 2.30 márká; Stilton 4—6 kilos darabokban per kigr. 3.80 márká; Roquefort 2½ kilos darabban 2.30 márká; Neufchatel 37 darabos kosárban 4.75 márká, Eidam 2 kilos gömbben 1.50 márká; hollandi tejszín per 10 kigr. 20 márká. Svájci per 10 kigr. 18 márká; Parmesan per 10 kigr. 18 márká.

Vetőmagvak. Vöröslőhere állt a lefolyt hét forgalmának előterében s a hangulat folytatólag is szilárd volt. A múlt heti árak teljesen fentartották magukat, szép minőségű árunak könnyű kelete akadt. Amennyire e pillanatban áttekinthető a helyzet, a termés mennyiségi eredménye közép jónak, sőt minőség tekintetében jónak mondható, mint-hogy az áru színe és szemei a legtöbb esetben kielégítő és nem ritkán fordulnak elő olyan tételek is, amelyeket minden tekintetben kitűnőnek jelezhetünk. — Luczerna. Most már megállapított tény, hogy Olaszországnak rossz termése van és minthogy Magyarország szintén majdnem semmit sem bír a piacra hozni, az érdeklődés a francia mag felé irányul. Megbízható jelentések szerint. Amerikának ez évben oly csekély a termése, hogy kivitelre alig lesz valami átengedni valója; azonban a múlt évi nagy termésből még tetemes készletek maradtak fenn s ennek folytán alighanem jelentékeny mennyiségek fognak ezekből az európai piacra kerülni. E fölfevés jelenleg annál inkább igazolt, mert a francia emelkedő árjegyzések nem mindenütt bírnak keresztülatolni és minthogy az uralkodó szilárd hangulat nem engedi fölteni az árak hanyatlását, sok helyen a nem kedvelt, de alacsony árak mellett kapható amerikai áruhoz fognak nyulni.

Baltaczimet keresik, de a kínálat alig említésre méltó, az árak ennek folytán ismét emelkedtek.

Muharmag. Új termésű magot egyelőre alig kínáltak. Nyersáruért jegyzett árak 100 kilónként Budapesten: Vöröshere tavalyi 38—42 frt, vöröshere idei 45—55 frt, luczerna magyar 55—60 frt, luczerna olasz 56—60 frt, luczerna francia 65—72 frt, baltaczim 14—15 frt, muhar 55—65 frt.

Denaturált szesz. A lefolyt hét forgalma meglehetősen élénk volt, mert a vidék már az egész vonalon megkezdte a fogyasztást. Az excontingens szesz irányzata a vezető piacokot a hét elején felemelkedett gabonákkal megszilárdult volt, de a hét utolján a gabonátörszén beállott lanyha

irányzat a már bekövetkezett áralakulást meg nem akadályozhatta. Fontosak a mai árak, mert ezek vannak a legnagyobb hatással a jövő évre történő szállítások kötésére. Mai nagyban jegyzés: 21.50—22.50 forint, 10.000 literfokonként, ingyen hordóban, ab Budapest állomás, készpénz fizetésre sonto engedmény nélkül. Egyes barrelok egy fél forinttal drágábbak.

Terpentín. A forgalom még egyre élénkült, ami tartósan ígérkezik, mert a növekvő kereslet, a visszatartott árak csak elősegítik. Mai nagyban jegyzések: francia áru 40.5—41 forint, galicziai áru 33.5—34 forint, orosz áru 28.5—29 forint 100 kilogrammként ingyen hordóban, 18 százalék göngysúly-engedmény, ab Budapest állomás, készpénzfizetésre. Egyes barrelok fél forinttal drágábbak.

Szesz. A szeszüzletben e héten a kereslet változatlan élénk volt és jó vételkedv mellett a szeszarak változatlanul a multheti jegyzés szerint záródnak. Elkelt finomított szesz budapesti gyáraktól 54.25—54.75 forintig, vidéki gyáraktól 54.25 forintig nagyban. Élesztőszesz változatlan szilárd és 55.50 forinton kelt. Kicsinyben az árak 25—50 krajczárral drágábbak.

Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyersszesz e héten 25 krajczárral drágábban volt kínálva, de csak kevés üzlet létesült a vevők tartózkodása folytán.

Galiciából ajánlat nem volt. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 17.75—18½s forint.

A kivitel e héten több tétel finomított szeszt vásárolt, mely Dél-Törökország felé lett szállítva.

Vidéki szeszgyárak változatlanul jegyeznek. Nagyvárad, Losoncz, Kenyérmező egynolczárd forinttal drágábban.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 54.50—55.— forint, élesztőszesz 55.50—56.— frt, nyers-szesz adózva 53.25—54.— forint, adózatlan 15.—15.25 forint, denaturált szesz 21.75—22.50 forint. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül ab vasut Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendők. Bécs: Kontingens nyersszesz azonnali szállításra e héten 19.40 frton kelt el. Zárlat 19.20—19.40 forinton. Prága: Adózott triplószesz nagyban 54.25 forint, adózatlan szesz 18.— forint. Arad: Finomított szesz nagyban 53.75—54.— forinton jegyezettek. Kenyérmező: Finomított szesz 55—55.25 frt, denaturált szesz 22 frt. Győr: Szesz változatlanul jegyeztek. Losoncz: Élesztőszesz 57 forinton kelt el. Trieszt: Kiviteli szesz tartályokban szállítva 12.—12.50 forinton hektoliterenként kelt el azonnali szállításra, 90 %

Gépolajok és kenőcsök. Budapest, október 29. Olivaolaj valódi pugliai 44 frt, gyári olivaolaj 40 forint, Bakuolaj valódi orosz 22 forint, Ragosinolaj 26 forint, transmissióolaj 28 forint, turbinaolaj 33 forint, vulkánolaj 22 forint. Kenőcsök: Cilinderolaj valódi amerikai 38.— forint, egyéb cilinderolaj 22—36 forint, consistentens gépkenőcs 30—35 forint, bányakocsikenőcs 16—18 forint, sodrony és kenderkötélkenőcs 24—26 forint, valvolinolaj elsőrendű 50—55 forint, fogaskerékkenőcs 20—24 frt, szij- vagy szerszámkenőcs 35—40 frt. Gyantaárak: Serfőzdeszurok 15—17 frt, terpentinolaj fehér orosz 27 frt, amerikai 38 frt, osztrák 36 frt, gyanta 7—11 frt, gyantaolaj 18—20 frt. Kátránytermékek: Carbolineum 12—13 frt, kőszénkátrány 4—4.25 forint, fenyőkátrány 10—12 frt, Vaseline bőrkenőcs 20—25 frt, szerszám- és fegyverkenőcs 30—35 frt, Halzir: svéd 36 frt, grönlandi 35 frt, oroszlanzir 12—13 frt. Lenolaj: 26 frt, valódi hollandi 30 frt. Lenolajkenőcs: leülepedett 22—30 frt, Vaslinkenőcs 35—40 frt. Faggyú 38—40 frt. Tejszín szappan 22 frt. Kocsi-kenőcs: fekete vagy sárga 5.50—5.25 frt, fehér finom 6.50—7.— frt, monfalkonet 7.50 frt, kék finom 7 frt, uszó 7.50—9.— frt, fehér 7.50 frt, fiakerkenőcs 9.75—10 frt, finom belga paraffin 7.30 frt. Schellack: narancs 116 frt, fálnarancs 88 frt, rubin 85 frt. Szalmiak: fehér angol 56 frt, jegecz 28 frt. Naftalin: hordókban 14.50 frt. Glicerín: 48—90 frt. Benzín: fehér 28 frt mind per 100 kilogramm ab Budapest, vasut. Kolofónium: belső 6.75—7.25 forint, amerikai elsőrendű 6.50—11 frt. Szurok: bognárszurok 7.25—8 frt, fenyőszurok bóyor 12.25—12.75 frt, detto fehér 5.50—6.75 frt, vargaszurok 10.50—12 frt, mind per 100 kilogramm ab Bécs. Gummi: arabiai 75—77 frt, detto kevert 89—42 frt, kereskedelmi 45—48 frt, Litti 34 frt per 10 kigr. ab Trieszt. Táblaolajok: Hangulat folyton lanyha. Albániai tisztított 33—36.25 forint, olasz, finom és szuperfinom 57—68 forint, valentei 33—36 forint per 100 kilogramm vám és hordó nélkül ab Trieszt.

Ingtatlanok forgalma.

Az elmúlt héten a következő házak és telkek kerültek átíratásra a fővárosban:

(A pesti oldalon.)

Roth László X. kerület Alsó-Rákoson levő telke 2444 forintért Kohn Vilmos és nejére. Roth László X. kerület, Alsó-Rákoson levő telke 2448 forintért Kohn Jakab és nejére. Nászai Mór X. kerület, Rákosfalván levő telke 1278 forintért Pellár Antalra. Ullmann testvérek X. kerület, Rákosfalván levő telke 5000 forintért Racskó András és nejére. Machner Fülöp VII. ker. Alsó-Rákoson levő telke 3717 forintért Ritter Ottóra. Nyáry Józsefné X. kerület Alsó-Rákoson levő telke 2547 forintért Hirby Eds és nejére. Janovitz Zsigmondné VII. kerület, Istvánmezőn levő házának fele örökség útján Janovitz testvérekre. Weisz Arnold VI. kerület, Angyalföldön levő telke 8150 forintért Kovács Lipótra. Paulheim József VII. kerület, Törökbrón levő háza 8000 forintért Burger Györgyre. Döry Andorné V. kerület, József-tér 9. számú háza 8000 forintért özvegy Csizsár Jánosnéra. Krist Ferenczné IV. kerület, Kötő-utca 10. számú háza örökség útján Krist testvérekre. Özv. Reisz Jakabné X. kerület, Óhegy alján levő telke Morvai Miklós és nejére. Geist György VIII. kerület Kerepesi-ut 19. számú házának fele Geist testvérekre. Dr. Neumann Mór és neje VIII. kerület, szigony-utca 39. sz. háza 44.000 frtért Pilz G. és nejére. Esztergályos Adolf VII. ker. Kis-Zuglóban levő háza 5641 frtért özv. Tsuk Miksánéra. Harang Ferenc X. ker. Óhegyen levő háza 14.500 forintért Bock, János és nejére. Cséry Lajos és Szaréna VII. kerület, Kis-zuglóban levő háza 50.000 forintért Quittner Zsigmondra. Gróf Tisza Lajos V. kerület, Nádor- és Géza-utczában levő házának egyharmad része idősb Tisza István grófra. Tisza Lajos gróf V. kerület, hold-utca 21. számú háza báró Radványky Bejánéra. Fejér Farkas és neje VI. löportár-dűlői háza 15.000 forintért Lederer Ignác doktorra. Kaufmann Józsefné VII. kerület, aréna-uton levő háza 14.560 forintért Reicher Kálmán és társára.

(A budai oldalon.)

Magaziner Lajos III., Zsigmond-utczában levő háza 19.000 frtért Koch Károlyra; Lindmayer Rózália I. kerület gazdagréten levő telke 5100 forintért Hochbauer István és nejére; Feldhoffer Márton és neje I. kerület, Kelenföldön levő telke 2221 forintért özvegy Antalfy Józsefnéra; ugyanannak ugyanott levő telke 2714 forintért dr. Rosenzweig Antalra; Kovács Zsigmond és neje Kelenföldön levő háza 12.500 forintért dr. Pákozdi Károly és nejére; Sajó testvérek I. kerület, Lisznyai-uton levő háza 14.000 forintért Steller Antalra; Schlenker Iránné I. kerület, felsőhegy-uton levő telke Bosnyák Zoltánra, Bayerl Pál és neje III. kerület csatárkai dűlőben levő telke 1000 forintért Bauer Antal és nejére, Csernyi Ferencz és neje I. ker., aranykakas-utcai telke 4200 forintért, Budapest székes főváros közönségére, Klumá Mátyás I. ker., Naphegyen levő háza 10.000 forintért Biró Árpádra, Pfistner János III. kerület mosáros dűlőn levő telke 511 forintért Fürst Manóra, Kraft Márton III. kerület csucshegyen levő telke 991 forintért a budapesti téglá és mészkőzető részvénytársaságra, Schaffer Márton III. kerület felosztott legelőn levő telke Schäffer testvérekre.

MINDENFÉLE

A pestis.

— Visszaemlékezés szomorú időkre. —

A pestis, vagy mirigyhalál, mely borzasztóbban öldökölt, mint a kolera, a múlt században többször remegtette Magyarországot népet. Főként két alkalommal iszonyúan megtizedelte, egy-egy vidéken meg is felezte a sokfélekep sújtott lakosságot.

Debreczen város levéltárában a pestis-járványról sok érdekes följegyzés foglaltatik. E följegyzések első nyomát az 1622. évből fennmaradt írásokban találjuk. A szükségzavú protokollum csak annyit jegyez fel ebből az időből, hogy a pestis ismét dühöngött Magyar- és Erdélyországban. Ez késő őszszel, novemberben történt s alig kételkedhetünk abban, hogy a járvány Debreczent sem kímélte meg.

A II. Rákóczi Ferencz szabadságharcza idejében a városra nehezedett számtalan csapások között a fekete-halál is sújtotta a lakosságot.

A pestis már 1708-ban is dühöngött az országban. Ez esztendőnek augusztus 20-án találjuk följegyezve:

„A Felsőes fejedelem II. Rákóczi Ferencz Ó felsége panaszolja, hogy a pestis miatt az aradi várórség annyira elfogyatkozott, hogy a vigyázat sem megy rendiben. Kivánná megpróbálni kapitány Szűcs János mellé rendelvén a sarkadi hajduságot, a sárreiti lakosoknak is javolt, s az itthonlevő hajdúvárosokat: mi is rendeljük minél felesebb gyalogságot azon operatióra. Minthogy eddig az ily insurrectiótól való megmenekedésünkért mindent teljesítettünk, fegyvereinket néhány izben kiadtuk, mesteremberünk in g y e n, sokszor mindent csináltak, mind a váradi blokáda élemezésére, mind egyéb hadaknak szükségére mennyi ezer kenyereket, abrakot, vágókat s egyebet szolgáltatunk stb. De különben is, a mi néptünk nem is arra termett, hogy ily próba bocsáttassék rá.”

És a fejedelem a nála Egerben járt főbíró esdekülésére recognoscálta Debreczen város addigi hűségét a nemzeti ügy elősegítésében és elállott a szándékától.

De nem kerülhetette el a város a pestis rettegelt látogatását. 1709. őszén Debreczenben is kitört a döghalál. Október 13-án így örökíti meg ezt a város akkori krónikása:

„Istennek a pestis által való ítélete reánk szállván, tettünk ilyen rendelést, hogy a czéhek a rendelt fizetésnél többet a temetető embertől ne vegyenek.”

A pestis téli hidegben is tovább öldökölt, mert december 15-ről olvassuk:

„Istennek sűrű ítélete a mirigy által elhaltalmazván, minthogy sok gazdák minden családjától meghaltak s azok javait némelyek diszipálják; azért utczánként rendeltetnek becsületes emberek, kik vigyázzanak afélénk s ahol olyas dolog esik, javaikat consribálják.

Ez időben haltak meg Dobozsi István, Sárándi Dániel, Monori István előljáró uraimék is.

Tíz esztendővel később ismét kerülgette a várost a pestis. Erdély felől közeledett. Balényes vidéken és Szatmármegyében már javában pusztított Zemplén vármegye körlevélben hívta fel a vármegyéket erélyes védekezésre. A szépesi kamara és Károlyi Sándor gróf rendeleteket bocsáttattak ki 1719. július 16-án:

A pestis híre hallatára a szorgalmatos vigyázás szükséges lévén; azért a város mindenik kapujához örök rendeltetnek, kik a rendes utlevél nélküli idegeneket közénk be ne bocsássák.”

Nem sokkal ezután a vásárokat is betiltották. Ez az elszigetelés, úgy látszik, használt is, mert ekkor a pestis már nem tudott kitörni Debreczen földjén.

Legborzasztóbb volt az 1739-ik évből dühöngött pestis-járvány, mely a város lakosságának több, mint egyharmad részét elragadta.

Suttner Berta diadala. Suttner Berta báróné, népszerű néven „a béke fúriája” büszke lehet „Le a fegyverrel!” című irány regényére, mely német eredetiben többféle kiadásban jelent meg. Ez a könyv, amely békekongresszusok idején egész Europa könyvkereskedéseinek kirakatában megjelenik, anélkül azonban, hogy nagyon csábítaná az embereket a megvásárlására, eljutott valahogyan II. Miklós czárhoz. A látgyszívű, szelid, aszónyi szóra hajló uralkodó elolvasta a béke új testamentumát s ahogy elolvasta és hosszabb ideig meglányta-vetette elméjében és lelkében, nagy elhatározás fogant meg benne. Megírta a század egyik legszenzációsabb fölhívását: a lefegyverezésre szólító fölhívást. Ez így történt, bizonyos, hogy így történt. A czárnak egyik bizalmasa, aki magától a felséges uralkodótól hallotta, beszélt el, hogy a békemanifestum a Suttner Berta említett regényének hatása alatt született meg. S ezt lehetett is sejteni. Annyi legalább bizonyos volt, hogy a béke-akció nem a miniszterek fejében, hanem az uralkodó lelkében fogant, hiszen annyi igaz melegség, annyi valódi emberszeretet és annyi melancholia volt benne, amennyi csak a fiatal és bánatos czár lelkében van. Hogy a Miklós czár akciójának lesz-e olyan hatása a hatalmak képviselőire, mint a Suttner Berta regényének Miklós czárra, az igen nagy kérdés.

A leczáfolt május. Nincsen nagyobb ellensége az idealista embernek, mint a — statisztika. Ez a rettentően komoly és indiskréta tudomány minden illuziót szétoszlat. Mindez ideig május volt a szerelmesek hónapja. Ezt várták, ezt imádták mind, akik pelyhező állal, debogó szírvvel és ábrándos lélekkel jártak a szerelemtől tündérligetté, virágoskertté varázsolt földön. Ezt várták és ezt imádták azok a leányok, akik a szívükben szücszedező szent érzéssel leánykából kisasszonnyá lettek és vágyva vágytak a mindenható szerelem gyönyöreire, a szelid, szép szavakra, amiket a virágot hozó ifju mond el nagy pirulással, akadozva, félszegen, de becsületos, őszinte lélekkel. És most mind ennek vége. Jött egy rideg statisztikus és kimondta:

— Mit ámitjátok magatokat? Május, az év ötödik hónapja, szép ugyan, de nem ez a szerelem hónapja. A szerelem hónapja az október, a kellemetlen, barátságatlan október, mely szobafogságra ítél benneteket.

S a rideg statisztikusnak igaza is van némileg. Tavasszal meg nyáron, mikor minden élő lélek a szabadba vágyik, a fiatal szív sem igen hajlik a szerelem békóiba. De jön a komor, hideg ősz, meg a tél. Az az idő, amikor a boldogság barátságos, meleg szobában tanyázik. Az otthonülés ekkor válik csak örömről, s a sivár időjárás, a természet fenyegető vadsága ekkor hozza közelebb a rokonlelkeket.

A szerelmes ifju ekkor mondja az imádtott leánynak:

— Új mellém a kandallóhoz, föl van szítva melege . . .

„Nemes” boszu. Hogy a szerelmes és megcsalt nők milyen közönséges boszura képesek, annak nem épen ékes példáját adta a napokban egy szép angol hölgy. A történet egyik hőse, az említett hölgy, Scarboroughba való, a legkedveltebb angol tengeri fürdőre s már néhány esztendeje jegyese volt egy ugyanoda való urnak. Hogyan, hogyan nem, de bizony úgy történt, hogy a vőlegény fejét elbolondította egy bánatos kis özvegy, s a szerelem vége — eljegyzés lett. Mivel a vőlegény nem merté abban a városban tartani esküvőjét, ahol már volt egy másik menyasszonya is, elhatározta, hogy Londonba utazik esküvőre. Az elhagyott menyasszony azonban nesztét vette az árulásnak és boszút esküdött. Utra kelt ő is, ugyanazon a vonaton, amelyen a mátkapár igyekezett Londonba. A vonat megérkezett a King's Cross pályaudvarba, az utasok kiszálltak. A vőlegény gyöngéden lesegítette a menyasszonyát a kocsirol és boldogan mentek a kijárat felé. Egyszerre azonban előttük termelt a megcsalt és boszura vágyó leány. Nem szolt egy szót sem, csak fölemelte a korbácsát és teljes erejével végigvágott vele néhányszor a hűtlen vőlegényen. Természetesen nagy publikum esődült össze a botrányra s még mielőtt rendőr jött volna, a leány föluggrott egy vonatra, mely épen indulóban volt Scarboroughba. Peldáját követte a menyasszony is. A meglepett vőlegény talán el is sülyedt szegyenében.

Zsidó királyok sirja Jeruzsálemben. A német császár keleti útjában meg fogja látogatni azt a sirhelyét is, ahol Dávid és Salamon királyokon kívül még tizennégy zsidó király nyugodott. Dávid király alapította volt ezt a temetkező helyet, így mondja a hagyomány. Minden zsidó király még életében felépítette a nagy király sirboltja mellé a maga kriptáját. A királyi halottak temetésekor kinceseiket is befalazták a koporsó mellé, sőt gyakran a koronájukat és kormánypalcájukat is. Jeruzsálem első elpusztításakor Nebucádnazar megkímélte a királyi sirboltokat, de később egy zsidó király, Hyrkan, aki pillanatnyi pénzavarba jutott, feltörtette a kriptákat és a drágaságokat elhordatta. Mikor a rómaiak Jeruzsálemet elpusztították, Titus nem kímélte meg a sirokat, hol még vagy öt mázsa aranyat talált. A kereszties hadak győzelme után egy fakereszt került a kripták fölé, melyet azonban Saladin Jeruzsálem visszafoglalásakor levétetett. Most már csak Dávid király sirja hozzáférhető. Ezt a sirhelyét egy olajlámpa világítja. Zöld selyem takaróval van leborítva a sarkofag. A szultán ajánlaka ez a selyemtakaró. A zaidó király sirboltja a francia kormány tulajdona. Egy párizsi bankár ajándékozta a nagy királyi énekes temetkező helyét a kormánynak.

CSALÁDI KRÓNIKA.

Orosz regény.

(19)

Írta: DANILEVSZKI GERGELY.

IV.

Nagyanyám paradicsoma.

Nagyanyám, Anna Vaszilevna mindenben határozott ellentéte volt férjének, Iván Jakovlevicsnek. Néhány évvel lévén csak fiatalabb az uránál, csak néhány évvel tudta túlélni is, s mint hűséges feleséghez illik, férjével egykorban, életének hatvanegyedik esztendejében halt meg.

Iván Jakovlevics középtermetű és szélesvállú volt, ősz szakállu, kopasz fejű; husos orra és sötét, hamiskás szeme volt neki. Mivel természeténél fogva lusta és nehézkes volt, vénségére egészen apathikussá lett. Egyébként pedig fáhéjszínű vagy zöld vadászszékét, bőrvél megerősített bő pantallót és sallangos, magasszáru csizmát viselt. Fehérneműje, hála nagyanyám gondoskodásának, mindig tiszta volt.

Nagyanyám, Anna Vaszilevna magas, sovány és sápadt asszony volt; élénk, okos szeme volt, orra hegyes, s ő maga előrehaladt korában is tagbaszakadt, egyenes maradt és sokkal élénkebb volt, mint általában az ő korában levő asszonyok. Ünnepeken fekete levantin-szővetruhát hordott, egyébként pedig állandóan fehér perkalruhát. Ősz haját hálóval fogta össze, nyakára, csak úgy kölnyedén, fehér kendőt vetett, melynek csücskeit a ruhája fodraiba rejtette. Hideg időben nagyapa szürke flanelzubbonyát vagy fehér bárányszőrrel bélelt kék köpönyegét is magára terítette. A gazdaság körül férje csizmájában szaladgált s ha a szomszédok majorra ment, jó rázós parasztkocsira ült és nagyapa vedlett katonaköpönyegébe burkolózott, amelyre még a rókamállal bélelt bunda is rákerült.

— Valóságos spártai asszony!

Ezt mondták a szomszédai, mikor ebben az öltözetben meglátták. És nagyanyám valóban spártai nő volt.

Anna Vaszilevnanak nem volt állandó hálószobája. Egyik héten a zöld vendégszobában hált, másik héten az ebédlőben, majd meg a kis sarokszobában, vagy éppen a könyvtárban. Elég az hozzá, folyton vándorolt szobáról szobára.

— Az adósságok gyöttrik, nem tud aludni, sottogták a szomszédok.

Nagyanya szerette a könyveket. Ifjú korában a modern nevelésben részesülvén, tökéletesen értette a német és a francia nyelvet és öregkorára sem vesztette el az olvasáshoz való kedvét, sőt régi szokása, a kivonatolás is megmaradt.

Ha a városból vagy valamelyik szomszédjától új könyvet kapott, azonnal szobájába vitte, de egy vastag írófüzettel együtt. Halála után ládászám találtak finom írású füzeteket, amelyekbe kedvelt íróit, Voltairt, Rousseaut, Beaumarchaist és Diderot kivonatolta.

Nagyanyámnak sem állandó, sem nagy cselédsége nem volt. A legszükségesebb munkákat a falubeli asszonyokkal végeztette, akiket sorjában cizált be a kastélyba ha valamit akart. Anna Vaszilevna gyermekkorától szeretett szabóskodni, viselt ruhákat átalakítani s még vénségére sem átalotta az ebédlő szőnyegét egy sereg parasztlány társaságában ócska ruhákkal ellepni, amelyeket aztán más formára varrtak és — a lomtárba tettek.

A házban persze nem valami nagy volt a rend. Nagyanyám csaknem mindig olvasott, nagyapám meg örökké vadászott. A gyerekek többet játszottak, mint tanultak. Pedig volt nevelőjük is, egy volt francia gárdista, egy Sangboeuf nevű emigráns, aki mikor már otthonosan érezte magát nagyapa házában, a feleségét is odahozatta Franciaországból. Madame Sangboeuf nagyszerűen értett a sütéshez, főzéshez. A férje sokkal kevesebbet foglalkozott a rábizott gyermekek nevelésével, mint kellett volna, Jobban szeretett halászni, a nádasban békákat fogni, amiből a felesége pompás sauce-okat készített, vagy szerette a Boccaccio történeteit is elbeszélni.

A gyerekek pedig nagyra nőttek. Aztán egyenruhát kaptak és elvitték őket messze, nagyon messze állomásozó ezredkekhez. A leányok férjhez mentek. Sangboeuf és a felesége, persze kénytelenek voltak akkor elhagyni a nagyapa házat s a legközelebbi városban lakáros csemege- és élelmiszer-üzletet nyitottak. A kolbászaik különösen izletesek voltak.

Nagyapa gazdasága a huszas évek elején rohamos hanyatlásnak indult. Akárhányszor megesett, hogy az ötezer lánéz terjedelmű birtok urának nem volt pénze a napi élelemre. Nagy csapás volt az is, hogy a házat állan-

dóan megszállva tartották a vendégek. Mert Iván Jakovlevics zavaros pénzügyi viszonyai mellett is nagyuri módon élt. Saját zene- és énekkara is volt, s ha vadászatot rendezett, ami igen gyakran megesett, száznál több agár és vizsla került elő a kutyáolákból.

Az asztalfőn az ült, akinek kedve tartotta. Mikor egészen kifogytak a szárnyasokból, a köteles urasági munkát egyesek csirkékkel is megválthatták. Tej, tojás és zöldség már régóta szerepelt váltásdíj fejében.

Iván Jakovlevics, aki természeténél fogva is szófukar és zárkózott volt, az adósságok terhe alatt s a gazdasági zűllés miatt végképen elkeseredett.

Anna Vaszilevna mindamellett a legnagyobb tisztelettel beszélt róla, dicsérte nagy szellemet és finomságát és biztosított mindenkit, hogy férjének hallgatása igen jelentős. Még Iván Jakovlevics szívbeli gyöngöseségei iránt is elnéző volt.

Mikor a férje Uljánkát, a kurbatóvi erdész csodaszép és fiatal leányát kedvesévé tette, Anna Vaszilevna minden várakozás ellenére kijelentette, hogy a leánynak olyan vonzó tulajdonságai vannak, amelyek a maga fajtájában ritkán tapasztalhatók.

(Folytatása következik.)

LANGEN és WOLF BUDAPEST, VI., Lázár-u. 1. Szállítja a világhírű eredeti „Otto” motorokat. Ezen motorok minden iparágban a legjobb és legmegbízhatóbb ézomgépeknek bizonyultak. Gazdasági gépek tízéhez ajánljuk a pályadíjas „Otto” benzín-mozgonyt. Nem kell gépész! Nincs tüzelvény! Nincs vízfogyasztás! Felvilágosítás, prospektus és költségtérítés ingyen.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. október 29-én.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, bonds, and currencies. Columns include 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', and 'Pénznemek'. Each entry lists the item name, its price in 'pénz' (money) and 'ár' (rate).

Színházi műsorok.

	genzei Színház	M. kir. Operaház	Vígjáték	Képzőművészet	Magyar Színház	Vár színház
Hétfo	III. Rikhard király	Paraszthecsulet A piros czipó	Aeneas papa	Molnár és gyermeke	A gésák	—
Kedd d. u.	Iskaróth	—	Órult vagy szent	Molnár és gyermeke	A molnár és gyermeke	—
Este	Pietro Caruso Bühnödés	A bibliás ember	Szöke Katalin	A varázsgyűrű	Aranylakodalom	—
Szerda	Az ember tragédiája	—	Aeneas papa	Molnár és gyermeke	Tíz év A báránycák	Paraszthecsulet A nürnbergi baba
Csütörtök	Rozenkranz és Gúldenstern	A walkür	A végrehajtó	Tót-leány	A gésák	Pietro Caruso Bühnödés
Péntek	Többet észszel Bárdadi Hercegnő	She	Aeneas papa	Bibliás asszony	Tíz év A báránycák	—
Szombat	Pietro Caruso Bühnödés	Bohéme	A hálókocsik ellenőre	Bibliás asszony	A kikapós patikárius	A mama
Vasárnap d. u.	Faust	—	Szöke Katalin	Nagyapó	Az áruló	—
Este	Himfy dalai	A bűvös vadász	Aeneas papa	Bibliás asszony	A gésák	—

FÖLDES Y L.
puskáműves

BUDA PÉST,
Múzeum-körút 3. szám alatt.

Kétsős Lefauchaux vadászfegyver 15 frt,
kétcsövű Lancaster 18 frt 30 kr., kétsős
Lancaster kakas közötti kulcsai 23 frt
50 kr., kétcsövű Lancaster kakas közötti
kulcsai, patkózeg damaszt csövel 24 frt
kétsős Lancaster Pipper-féle 34 frt, két-
csövű Lancaster Pipper-féle linom patkózeg
damaszt csövel 29 frt, Greener rendszerű két-
csövű Lancaster finom damaszt csövel 56 frt
félig fegyverek újakra átszereltetnek.

Az összes vadászcikkek és fegyverekről szóló illusztrált árjegyzékeket ingyen és bérmentve küldöm.

Férfi ruhák
mérték szerint
készpénzért, mind évi lakóknak
részletfizetésre
igen jutányosan kaphatók

Sonnenfeld és Bauer
cégnél

Dohány-utca 28. I. 15.
férfiszabó terem

Hain János
műkertészet és fa-iskola.

Budapest,
VII., Csömöri-ut 87. sz.
Telefon 62-78.
Különlegesség:
Parkok és kertek
tervezése és alakítása.
Prospektusok ingyen és
bérmentve.

Rumburgi vászmat
hamisítatlan elismert legjobb gyártmányt ajánl eredeti
gyári árakon közvetlenül magánfeleknek (közvetítés
kizárva)

Brosch József,
Rumburg, Csehország
Minták kívánatra ingyen.

BUTOROK
részletfizetésre
legjutányosabb áron

Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél
Budapest, Teréz-körút 8.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény

Osztálysorsjegyek
a III-ik sorsjáték I. osztályára
kaphatók eredeti árakon:

1 nyolcad sorsj. — frt 75 kr. | 1 fél sorsjegy 3 frt
1 negyed " " 50 " | 1 egész " 6 "

Főnyeremény az I-ső osztályban 60.000 kor.
Huzás már november 17. és 18.

Főnyeremény a VI. huzásnál
esetleg egy millió.

Sorsjegyek megrendelhetők tárvétellel, vagy a pénznek utalványnyal
való behirdetése által is. 14161

REDLICH DÁVID
főelárusító
Budapest, IV., Kecskeméti-utca 11. szám.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény

BUTOR
készpénzért
ugyszintén
részletfizetésre
legjutányosabb áron mellett
kaphatók

GONDA S.
butorraktárban,
VII. István-tér 7.

Földbirtokosok
figyelmébe.
Az Országos
Jelzálog Bizto-
sítási Iroda"
Budapest,
VII., Erzsébet-körút 15.
által olcsó jelzáloghitel
nyerhető, esetleg életbiz-
tosítással kapcsolatosan is,
ugy, hogy a kölcsön csak
addig képez tartozást, míg a
kölcsönvevő él vagyis a bir-
tok tehermentesen száll át
az örökösökre. Bővebb fel-
világosítás és prospektus
ingyen.

Maknatura
papir
olcsón kapható
Czím a kiadóhivatalban.

A nagy krach!
New-York és London az európai szárazföldet sem
hagyják kiengesztelhetetlenül és így egy nagy ezüsttárgy-
kényszerítve ön egész készletét a munkaerőknek nagyon
csökély megtérítés ellenében eladni. En nagyon felhatal-
mazva ezen meghízás keresztülvételére. Ennek előgva min-
denkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán
frt 6.60 megtérítése ellenében, és pedig:

6 drb legfinomabb asztali kóst. valódi angol pengével,
6 drb amerikai szabadalmazott ezüst-évkönyvet,
12 drb amerikai szabadalmazott ezüst-kéveskanalat,
1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-levesmért,
1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-teljesmért,
2 drb amerikai szabadalmazott ezüst-teljes-kehelyt,
6 drb angol Victoria-alsó-évkönyvet,
2 drb feltűnést keltő asztali gyertyatartót,
1 térszűrőt,
1 drb legfinomabb cukorkatartót.

44 drb összesen csak frt 6.60.
A fenti összes 44 tárgy ezelett 40 forintbakerült és
most ezek frt 6.60 minimális áron kaphatók; — Az
amerikai szabadalmazott ezüst teljesen fehérérez, mely
az ezüst-szint 25 évig megtartja, amiért jótállás vállal-
tatik. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem szédélgesen
alapul, mely szerint ezennel nyilvánosan közlesem maga-
mat mindenki, akinek az áru meg nem felel, az összeget
minden akadály nélkül visszatérít; és senki se mulassza
el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen díszgarantúrát meg-
nézze, mely

menyegző és alkalmi
ajándéknak minden jobb háztartás részére kiválóan al-
kalmas. Kapható csupán:

A. HIRSCHBERG'S
Hauptagentur d. vereinigten amer. Patent-Silber
waarenfabriken.
Wien, II., Rembrandtstrasse 19/D Telephon Nr. 7114.

Értékűdés a vidékre utánvétel vagy az összeg előeres ber-
küldésével. Tisztító por hozzá 10 krajczár.
Osak a mellékelt végjeggyel valóban
(egészszemű érez.)

Kivonat az elismert iratokból:
Küldeményt megkaptam s meg vagyok elé-
gedve: kérek még egy küldeményt 6 frt 80 krajczár.
Kolozsvár, Bárb Bánfyné.

A küldeményt megkaptam s azaz meg vagyok elégedve.
Gárd, 1898. szept. 1. O. Chotek-Güdenus grófné.
A készlet legnagyobb megelégedésel kaptam; kérek még
egy nagyobb küldeményt. Budapest, II., Fő-utca 7
Dr. Paikeri Alajos, cs. és kir. kóbororvos.

Kwizda fele
Korneuburgi
marha lapjok

**Veterin-diätikus-szer lovak és szarvas-
marhák, juhok számára 45 év óta használatban**
legtöbb istállóban, étvágytalanság, rossz emésztés
eseténél, a tej szaporítását és javítását, valamint a
tehén tejleadó képességét előmozdítja. Ára egy
egész doboznak 70 kr., egy fél dobozó 35 kr.
Valódi minőségben csakis a fenti védjeggyel kap-
ható minden gyógyszerárban és drogmistánál.

Főraktár:
Kwizda János Ferencznél,
cs. és kir. osztr., magy., román királyi és bolgár
fejedelemi udvari szállító. 1935/II.
Kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

Pisskó András
szücs-mester
Budapest, Soroksári-utca 11.

Készít és raktáron tartja a legújabb di-
vatu nőiszörme kecpallérokat, jaquette-
deket, mulfokat és sapkákat. Városi bun-
dák bebelécsét és átalakításokat csino-
san fagoniroz. Nyáron át, mely eliani
megóvást tart!

„BRUNA“
legnagyobb téli kerékpár-iskola Budapesten
a város központja.
VI. ker., Lázár-utca 13.
vezérképvisellete és főraktára
az első morvai kerékpárgyártmányoknak.
Fiókelárusítók:

Schön E. Hugó
VI., Dalszínház-utca 10.
az Opera mellett.

Spitz Bernát
egyenruha-intézet
V., Fűrdő-utca 7.

AZ ANGOLSZABÓHOZ

Kohn Heilmann és Fiai.

Elsőrangú és legnagyobb férfi- és gyermekruha-áruház

Budapest, IV., Károly-körut 12. sz., földszint és I. emelet.

Az Angol szabó csakis valódi, tiszta gyapjuszöveteket dolgoz fel.

Az Angol szabó a legjobb bélésszöveteket használja.

Az Angol szabó ruhái kifogástalan szabásokról és fővárosi izlésükről híresek.

Az Angol szabó nem dolgozik végeladási czélokra.

Az Angol szabó-nál az elképzelhető legkülönbözőbb testformációkra is található ruha.

Az Angol szabó czimével számos visszaélés történik, miért is kérjük a pontos czimre ügyelni.

A legolcsóbban szabott ár minden darabra számokban van olvashatóan rányomtatva.

Bármilyen czimen nevezendő árendemény terjesen ki van zárva.

Csakis készpénzfizetés mellett adunk el.

Áraink szigorúan sabbottak.

Rövid gazdászbundák	Fekete öltönyök	Téli kabátok	Őszi nadrágok	Egyes fiúnadrágok	Gyermek- kosztümök	Gyermek- köpenyek	Fiu- öltönyök	Városi bundák
32.—, 30.—, 25.—, 20.—, 18.—	35.—, 30.—, 25.—, 21.—, 18.—	40.—, 36.—, 32.—, 25.—, 18.—, 16.—	10.—, 7.—, 6.—, 5.—	1.80-tól	10.—, 8.—, 7.—, 6.—, 5.—	14.—, 12.—, 10.—, 9.—, 8.—	14.—, 12.—, 10.—, 9.—	120.—, 100.—, 80.—, 75.—, 60.—, 50.—, 40.—
14 frt.	15 frt.	12 frt.	4 frt.	2 frtig.	4 frt.	5.50 frt.	8 frt.	35 frt.
Öltönyök méret után 45.—, 40.—, 35.—, 32.—		25 forint.	Téli kabát méret után 60.—, 50.—, 40.—, 36.—, 33.—, 30.—		28 frt.	Utazó bundák óriási választékban 300, 200, 100, 50, 40. 35 frt.		

Még csak rövid ideig vesznek fel hirdetéseket

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Katángy-Naptár-a

számára!

A Katángy-Naptárt óriási példányszámban terjesztjük s az, mint kétségtelenül a legkedveltebb naptár, hirdetések közzétételére a legalkalmasabb.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP” kiadóhivatala, VIII., József-körut 65.

Én Csillag Anna,

akinek 185 cm. hosszú óriási Loreley-haja saját találmányu kenőcsöm 14 havi használatától nőtt meg. Ezt a kenőcsőt a legelőkelőbb orvosok mint egyetlen szert ajánlják hajkihullás ellen, a hajnöves elősegítésére és a hajbőr-erősítésére, uraknál elősegíti a szép erős szakállnöveszt és már rövid használat után úgy a haj, valamint a szálkál természetes fényt és tömötséget kap és megóvja ezeket a korai öszüléstől a legmagasabb korig

Tégelye 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 forint.

Postal széjjelküldés naponkint a pénz előzetes megküldése, vagy postautánvétellel a világ minden tájékára a gyárból:

CSILLAG ANNA

Wien, I., Seilergasse 7.

Ezernyolczszáz- Negyvennyolcz

A Magyar

Szabadságharcz Története

képekben.

Szerkesztette jeles írók és művészek közreműködésével

Jókai Mór, Bródy Sándor és Rákosi Viktor.

ELKÉSZÜLT

ezen diszmű 1000 egykoru képpel, kiténő kézírások, nevezetes okmányok, kiáltványok s egyéb jellemző nyomtatásokkal a dicső idők érdekes erekljeinek teljes gyűjteménye, mely a nagy korszak lefolyását hű képekben szemléltetően varázsolja elénk.

A képek időrendi sorrendben következnek egymásután, minden kép alatt magyarázó szöveggel, úgy hogy a munka ifjunak és öregnek egyaránt élvezetes olvasmányt nyújt.

A munka daczára rendkívül diszes voltának fölötte olcsó,

30 füzetnek 9 forint,

diszkötésben 12 frt az ára,

külön diszkiadás amerikai simított velin-papiron nyomva 15 frt.

Megrendelhető füzetekben előfizetés útján és kötve utánvétellel vagy csekély havi 1 frtos részletre is.

Alanti rendelőlapot tessék levelezőlapra ragasztnva a kiadóhivatalba beküldeni.

Az „Országos Hirlap” kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadóitól Révri Testvérek irodalmi intézet részvénytársaságtól az

Ezernyolczszáznegyvennyolcz

a magyar szabadságharcz képekben ezimű diszművet füzve 30 füzetben 9 frt, kötve diszkötésben 12 frt-ért, ugyanaz amerikai simított papiron 15 frt-ért és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 1 frtot mindaddig a munka kiadóinak Budapestben fizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegek rajtam postai megbizás útján (30 kr. postaköltség hozzászámítása mellett) beszedhetők.

Hely és kalet: Név és állás:

Az „Országos Hirlap” tek. kiadóhivatalának Budapest, József-körút 63. sz.

Rendelő-lap.

Alulírott ezennel megrendelem ily című művet:

Ezernyolczszáznegyvennyolcz

a magyar szabadságharcz 1848/49-ben Szerkesztik Jókai Mór, Bródy Sándor, Rákosi Viktor. 30 füzetben 30 kr-ával a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett:

Előfizetek és postautalványon beküldök:

6 füzetre frt 1.80 24 füzetre frt 7.20
12 „ „ 3.60 30 „ „ 9.—

Hely és kalet: Név és állás:

Budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bő tapasztalat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlíható. Számtalan köszönetnyilvánítások és olisméresek bel- és külföldi betegai részéről.

Titkos betegségeket,
a legelhanyagoltabb húgyveségységeket, hújakóros sebeket, szphilist, az ónterítőzetés utóhatjait.

Elgyengült férfierőt
az orvos-világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásban páratlan sikert

Elektromassage
által magómlést, nőknél fehérfolyást, befecskendezés nélkül, bármely női bajokat, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott lég- és onnek utókövetkezményekéj létrejött hátrgerinc-bajt gyógyít 10 évi civilt és 15 évi katonatorvosi tapasztalat után a legújabb gyógy mód szerint alaposan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACS Y
v. cs. és kir. ezredorvos.
Lakik: Budapestben, Váci-körút 4. sz. 1. em.
Bejárát a lépcsőnél.

Rendel: Délelött 9-től 4 óráig, este 7 órától 8 óráig. Nőknök úgy mint férfiaknak külön be- és kijárát. Kihlön várótorem. Lorelekre azonnal díjbalanul választóhatik, gyógyszerüket is gondoskodva lesz.

Meidinger kályhagyár
EHRlich J. és H.
Budapest és Bécs.
Budapest, IX, Lónyay-utca 17. szám.
Meidinger töltő- és szabályozó-kályhák. Kaszárnya-kályhák Siemang Ehrlich szabadalma szerint. Meidinger caliroferecek cserépburkolattal, új szerkezettel. Központi légfűtések és szellőzők.

Columbus-kerékpárok

minden más kerékpárt felülmúl, mert is az egész világon a legjobb. Könnyű futásuknál, valamint szabatos elállitásuknál és diszes kivitelüknél fogva minden eddig gyártott kerékpárok közül kiténnek. Kaphatók a vezérlésvizsgálók:

Dénes és társa
Budapest VI., Váci-körút 61. sz.
Ugyanitt diszes amerikai tölő kerékpáriskola, mely estelelként 8-10 óra között, ezen idő alatt tanulók közre, a legelőkelőbb társaságok, kerékpárosok találkozóhelye, és a legkényesebb igényeknek is, tekintettel az igen kényelmes és elegáns berendezésre, valamint a kiváló tanerőkre, megfelel. Ezen iskola a székes főváros egyik látványosságát alkotta, melynek megtéltetésére van szerencsénk a t. sz. közönséget szívesen megbívti. Kerékpármezőre és jórban tartási intézet. Arjegyzék ingyen és bérmentve. 193

MŰSZAKI IRODA.
Engelsmann
Rezső
Magánmémók
BUDAPEST.
Museum-körút 15.
Elfogad
MŰSZAKIMUNKÁK
kivitelet
VALAMANYOK SZABADALMAI
Műszaki
ÉRTÉKESÍTÉSE

Dupla lényezesen csak **5 frt 50 kr.** Óráknak és magánvevőknek alkak 10 óra kell, tudomásra juttatjuk, hogy az utjonan fötalált jubileumi

Goldin-ramontér-órák
kiténően javított reform-tökéletességgel művel ellátva, egyedül árusítását utvittuk.

Ezen órák dupla fedellel, pompás és elegáns kivitelben, valódi arany-óráktól még szakemberek által sem különbözölhetők meg. A csodaszép en ezilluzozott órák Alundóan abszolút változatlan marad és pontos járásból 3 évi frásbel. Jórális adatik. Ara darabonként elegáns goldin dupla 5 frt 50. lényezesen csak

Minden órához börtök díjjalanul és kizárólag kapk. a központi raktarban

Anton Rix & Bruder
Bécs, II., Praterstrasse 16.
Szétküldés utánvétellel. — Meg nam felelőért pénz vissza

Ezen goldin-órák eredeti svájci gyártmányok, éppen oly pontosan járnak és tartósak, mint 100 és 150 forintos arany-órák és az fli jubileumi kiállításán ki hasznok állítva. Minden óra ezen vé d-jezzel van ellátva.

KOLOZSVÁRI SZERETETHÁZ
sorsjegy

ára **50** kr.

6 sorsjegy ára . . . 2 frt 50 kr.
12 sorsjegy ára . . . 5 frt — kr.

2000 nyeremény

82.500

kor. értékben.

Huzás visszavonhatatlanul

1898. évi november hó 15-én.

Sorsjegyek, míg a készlet tart kaphatók: a sorsjáték rendező-bizottságánál Kolozsvártt, továbbá Kormos Gyula és társa bankházánál, Budapest, Dorottya-utca 5. sz. és minden sorsjegyelárúsnál helyben és vidéken.

Butor

késpénz ellen, valamint

részlet-fizetésre

kedvező feltételek mellett

Fuchs Bódog-nál
Budapest,
VIII. József-körút 9.

3 tuczat
5 forintért

valódi francia

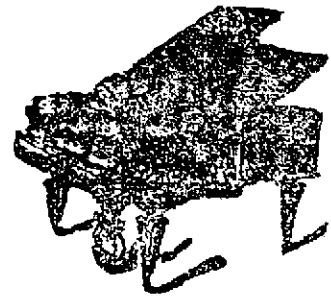
Gummi

vagy

Halhólyagot

allegnagyobb minőségben szállít a „Nagybani gummiáru raktár” IX. ker., Dllői-ut 21. szám. Szétküldés titoktartás mellett utánvétellel, nem tetszőárúért a pénz visszaadatik.

Zongorák és pianinok

A világ első gyárából, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zene-gyöngyeinek nevezettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók. 724

Keresztély mintazongora termében

Budapest, Váci-körút 21. sz.

Ócska zongorák becsértetnek és hangolások valamint javítások legkiszámítottan eszközöltenek.

Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

Csoda! Csoda!

Egy vég 29 rőf 3/4 csoda kreaszvászón 2.95
Egy vég 54 rőf batiszt-zhifon 6.50
12 drb angol czérnazsebkendő 1.80
Mind a három czikk összesen 10 frt 50 kr.

PFEIFER VILMOS

partie-áruházában

Budapest, Váci-körút 5. sz.

Alapított 1875-ben.

Zongorák,

pianinok és harmonikumok legolcsóbban és legjobb minőségben

DEUTSCH GÁBORNÁL

Budapest, Erzsébet-tér 7. sz. (hécsi-utca sarkán.) Olesó bérlet. Hangolások és javítások.

923.—T. 1898. sz.

Hirdetmény.

A folyó évi október hó 7-ik napján tartott tanácsülésen a tőzsdetanács elhatározta, hogy egy új tőzsdeépület céljaira alkalmas telek megszerzése céljából a szükséges lépések tésse-nek meg.

Főlhivatnak tehát azok a telektulajdonosok, akiknek a főváros IV., V., VI. vagy VII. kerületében megfelelő térmértékű és alkalmas fekvésű telkük van, hogy a mennyiben telkük eladására nézve a tőzsdetanácsal alkuba bocsátkozni hajlandók, e szándékukat a tőzsdetanács titkári hivatalában (Mária Valéria-utca, tőzsdeépület) írásbelileg bejelenteni sziveskedjenek.

A bejelentéshez a városi szabályozást is feltüntető helyszínrajz mellékelendő (ölben föl véve 1:720).

Megjegyeztetik, hogy alku tárgyát csakis olyan telek képezheti, a mely a felsorolt kerületek belterületén fekszik s 1800—2200 négyszögöl területtel bír.

Budapesten, 1898. október hó 25-én,

A tőzsdetanács.

MINDEN SORSJEGY MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK

6 HUZÁS UJSÁGÍRÓK SORSJÁTÉKA 6 HUZÁS

FŐNYEREMÉNY 100.000 KORONA

5 a 20.000 KORONA STB. STB.

NYEREMÉNYTÁRGYAKAT (IVANATRA 20 ZÉLVONÁSSAL) KÉSPENZBEN VISSZAVÁSÁROLJA A VÁLLALAT. 0000

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 2-én.

Sorsjegyeket ajánl:

A BUDAPESTI UJSÁGÍRÓK EGYESÜLETÉNEK
sorsjáték kezelősege.

Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

„MERCUR” bank- és váltó-üzlet részvény-társaság

Budapest, V. ker., Dorottya-utca 12. sz.

Jókai Mór

összes művei nemzeti kiadása

100 KÖTET

Diszes kötésben 250 frt

90 kötet már megjelent

Ez év folyamán a nagy munka teljesen elkészül

Beszerezhető csekély havi részletfizetésre is, áremelés nélkül

Az eddig megjelent 9 sorozat, illetve 90 kötet összesen 1787 1/2 nyomtatott ívet tesz ki a következő tartalommal:

1. Erdély aranykora.	A debreczeni imatikus	65. Egyhírhedt kalandor.
2/3. Törökvilág Magyarországon I/II.	85. Szélcsend alatt. — Az életből elvesva.	66. Szabadság a hó alatt.
4/5. Egy magyar nábob I/II.	36. A magyar előidőkből. Egy asszonyi hajszál.	67/68. Szeretve mind a vérpadig I/II.
6. Kárpáthy Zoltán.	37. Novellák.	69. Még egy csokrot.
7. A jancsárok végnapjai. — Fehér rózsá.	38/40. Szimfonikák. I/III.	70. Egy játékos, a ki nyer.
8. Hétköznapok.	41. Szerelmem bolondjai.	71/72. A löcsei fehér asszony I/II.
9. A régi jó táblabírák.	42. Fekete gyémántok.	73. A három márványfej.
10. Csataképek a magyar szabadságharczából.	43/44. Eppour si muove. És mégis mozog a föld. I/II.	74/75. A kiskirályok. I/II.
11/13 Dekameron I/III.	45—46. Az arany ember. I/II.	76. A tengerszemű hölgy.
14. Árnyképek.	47/48. Enyém, tied, övé. I/II.	77/78. A lélekidomár I/II.
15. Szegény gazdagok.	49. Virradóra.	79. A gazdag szegények.
16. Népvilág.	50. Föld felett és víz alatt.	80. Rákóczy fia.
17. Politikai divatok.	51. Rab Ráby.	81/82. Fráter György I/II.
18. Szomorú napok.	52/53. A jövő század regénye. I/II.	83. Péter Péter. — Asszonyt kísér.
19. Véres könyv.	54/55. Az élet komédiásai. I/II.	84. A cigánybáró. — Minden poklokon keresztül.
20. Délvirágok. — Oceánia.	56. A Damokoszok.	85. Nincsen ördög. — A Magláy-család. — A ki holta után áll boszút
21. Hangok a vihar után.	57. Szép Mihály.	86. A fekete vér. — Lenczi fráter.
22. Vadon virágai.	58. Targallyak.	87. A két Trenk, Trank Frigyes.
23. Erdélyi képek.	59. Egész az északi pólusig. Ki a szívét a homlokán hordja.	88. Sárga rózsá. — A Krao. — A három királyok csillaga.
24. Új földesur.	60. Bálványos vár.	89. Magnéta. — Tégy jót.
25. Milyenek a nők. — Milyenek a férfiak.	61. Megtörtént regék.	90. De kár megvénülni.
26/27. Egy az Isten. I/II.	62/63. A kik kétszer halnak meg. I/II.	
28. Mire megvénülnünk.	64. Görögúz.	
29/30. A köszívű ember fia I/II.		
31. Az elátkozott család.		
32/33. Névtelen vár. I/II.		
34. Felfordult világ. — Észak honából. —		

A munkát megrendelni kívánó tisztelt olvasóink szíveskedjenek az alábbi rendelési lapot levágni és kitöltve lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

Heim-féle Meidinger-kályhák.

A feltaláló dr. Meidinger tanár által kizárólag jogosított HEIM H., Budapest és Bécs.

csász. és kir. udvari szállító.
Legjobb hírnevű és kir. szabadalm. KÁLYHÁINK

MEIDINGER-OFEN H. HEIM eredeti minőségben csak gyári rakárunkban

Budapesten, J h o n e t-udvarban kaphatók.

Ajánljuk továbbá a mi „HESTIA” szabályozható, töltő- és ventilációs kályháinkat kettős köpenyvel. füstemésztő kandallókat. Központi légütést egész épületek részére. Szárító készülékek ipar és gazdasági célokra. Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

LUCIFER-alágyujtó.

Óriási megtakarítás fában! A Maleozky Vilmos által LUCIFER-alágyujtó feltalált és szabadalmazott előkelő szakképzésűek szerint nemcsak kényelmi tekintetből ajánlható, de jelentékeny megtakarításokat biztosít minden tüzelőhely, kályha és kandalló alágyujtóinakor. 15 perc alatt lehet egy liter tejet felforralni, egy büftököt, szóval minden fűtetel elkészíteni. A Lucifer-alágyujtó néhány pillanat alatt meggyújtja a reája halmozott szénmennyiséget s így az egyetlen eszköz, melynek segítségével gyorsan és biztosan befűteni lehet. A LUCIFER-alágyujtó főraktára Budapest, Teréz-körút 37. sz. 1475

Kereskedelmi és realiskolai érettségivel bíró vagy a középiskolák felsőbb osztályainak megfelelő képzettségű egyéneket gimnáziumi érettségire, a középiskola vagy polgári négy alsó osztályával bíró egyéneket kereskedelmi érettségire vagy önkéntességre, végül, lelemi osztályú képzettséggel alifizsi minősítésre, rendszeres levélbeli módszerrel, sikerrel előkészít a jeles tanulókból álló

vizsgákra előkészítő tanfolyam.

Kérdőszövegekhez válaszbélyeg melléklendő. Érdi Jenő felvételirodája: Bozseródi utca 15.

Legjobb a száznak és fogaknak. Antiseptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval föltűnőbb az eddig ismert legjobb fogszerek. OSAN-fogpor dobozokban ára 40 kr. OSAN-fogor dobozokban ára 40 kr.

OSAN-féle Keleti-RÓZSATEJ (Orientalische Rosenmilch) a legjobb NAJFESTŐSZER festészkőre, barnára, és feketére. Ára 2 frt 50 kr.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 8. Budapesti főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger-féle Néador-gyógytárban Váci-körút 17. továbbá minden gyógyszerárban, drogeriákban és parfümeriákban. Székely-utca 14. sz. melletti. Megrendelések oly helyről, hol nincs székely-utca 14. sz. melletti, tenni cégek egyikéhez, vagy pedig közvetlenül az állítóhoz, a Czerny-céghez intézendők. Prospektus ingyen. KITELTETVE: London, Páris, Bécs, Brüsszel, Konstantinápolyban, stb.

Nekünk bemutatott számlánk megbízható hiteles közönetírt folytatn ezen negyedszázad óta fennálló rendelési-intézete legmeglehetőbben ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsőfolyásokkal és sebekkel, az önfertőztetés utóhátszál, az olgyonált férfierő, magánlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél terheltöllyást, bármennyire idülték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanosság egyik főokozója és bürbetagségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alapon.

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szemész- és szülész tudor v. cs. kir. oszl. főorvos Budapest, Belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám. II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.

Rendel naponta délelőtt 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig. Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel választanak és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön vörőforom. Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető:

NÉPSZERŰ UTMUTATÓ.

Már a 12-ik kiadásában megjelent a némi betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 80 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt bevétele mellett bérmentve, vagy 90 kr utánvót mellett. A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A némi élet óvodása. III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések IV. Hugycsőnk (trippér) és hugycsőszűkeletet. V. A bujakór (síphilis), VI. A fahártya. VII. Elgyonált férfierő. VIII. Női magtalanosság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtünyezője a prostitúció.

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest

JÓKAI MÓR ÖSSZES MŰVEI NEMZETI KIADÁSA

című műre, mely 100 kötetben, 2000 íven, erős papíron, szép nyomással, nyolczadrét alakban, kötetenként átlag 20 ívvel rendkívül díszes vászonkötésben jelenik meg.

Előfizetési feltételek: Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadásából eddig 90 kötet jelent meg.

Az egész mű ára díszes vászonkötésben 250 frt.

2 havi részletfizetés mellett szállítják az első 10 kötet	7 havi részletfizetés mellett szállítják az első 60 kötet
3 : : : : : 20 : : : : : 70	8 : : : : : 80
4 : : : : : 30 : : : : : 90	9 : : : : : 100
5 : : : : : 40 : : : : : 100	
6 : : : : : 50 : : : : : 100	

A további kötetek a teljesített részletfizetések arányához képest, illetve 10—10 részlet befizetése után egy újabb 10 kötetből álló sorozat.

A részletek a szállítástól kezdődően minden hó 1-én a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapestben fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegészítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatásos kötetek a részletek pótlásáig visszatarthatnak; a lejárt és be nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll a portóköltség hozzászámítása mellett postai megbízással beszélni. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára eszedékesé válik. A gyűjteménynek a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján megrendelem a fentnevezett munkát 250 frtnyi vételárért, a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett, fizetendő havi frtos részletekben a rendelés keltétől kezdődően, Budapestben a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságnál és három az első kötet megküldését.

Lakhely és kelet: _____

Név és állás: _____

Tessék olvasni határon alul!